

Akt nr:

O-E1a-0486

AU$O-E1a-0486

INKOM DEN
17 AUG. 1953
TILL
VÄSTERBYGDENS VATTENDOMSTOL

Inkom den
12 OKT. 1951

0 7*0486 3995-7

0 7*0465

LANTBRUKSSTYRELSEN
23 JUL. 1952
DIARIE NR
SAK NR

Kungl. Lantbruksstyrelsens
arkiv

Kärnsjön.

Handlingar rörande sänkning av dess högvattenstånd i avseende till mark inom Håby, Svarteborgs, Krokstads och Hede socknar, Göteborgs och Bohus län.

Till akten höra 239 numrerade och inbundna sidor, av vilka 7 utgöras av ritningar, även som 7 st. blad löse ritningar och 1 st. översiktskarta.

Protokoll vid syneförrättning i fråga om sänkning av Kärrsjön med syfte att från översvämning befria mark hörande till fastigheter inom Håby, Svartebergs, Krokstads och Hede bevakningar, Göteborgs och Bohus län.

§ 1.

Den 26 augusti 1936 i Elingebo.

Närvarande: lantmäterieleven C. B. Carlson förrättningsman.

Karl Fredriksson i Lunnarebo och

Karl Johansson i Hogane, godemän.

Sökandena:

Munkedals Aktiebolag,

ägare till 1 mtl Torp, 184/1000 mtl. Hacoba och 2/5 mtl. Skrapeland och Haga, företrätt av advokaten Jan Otto Ahrelt, genom fullmakt, utvärd av Lantmäteriet Valo Finné;

Carl Jansson, ägare till 1/4 mtl. Hällungeboda;

Karl Johansson, " " 1/4 " Mögärde;

Pehr Alexius Petersson " " 1/16 " Elingebo;

Harald Carlsson, " " 1/6 " Brinäs;

Jens Jansson, } " " 1/4 " " "

Joh. Aug. Andersson }

Johan Karlsson " " 1/6 " Skrapeland och Haga

Oskar Johansson " " 1/6 + 1/80 " Elingebo

och " 1/6 " Skrapeland och Haga;

Karl Niklasson " " 1/24 + 1/30 " Elingebo och 2/120 " Torp;

Viktor Olsson " " 1/4 " Ryr

Anderson Eliasson innehavare av arrenderätt av 1/4 mtl. Torp

och såsom ombud för Klockstorps pastorats-
expektorråd enligt protokollsutdrag:
Obs! utdraget ansökn. handl.
Oskar Nilsson, ägare till 1/4 mtl Stare;
Fritz Hansson, delägare i -"- 1/2 -"- Lirik;
för Andreas Tors Hedbloms, ägare -"- 1/8 -"- Lirik
för Andreas Pers och Juliana Forsmyrgas -"- 1/8 -"- -"-
Johan A. Andersson i Döljarp, enligt fullmakter,
samt av övrige tomtägare:
Kommunalmannen John Andreasson i egenskap av
Skiftesnämndens ombud, enligt förordnande;
Patrik Hansson, ägare till 1/4 mtl Råvås;
Anders Olsson, del. -"- i 1/4 -"- Landvik
Karl Bernhardsson, -ägare till 1/16 -"- Gunnarsbo
Axel Hansson -"- -"- 1/4 -"- Rya
genom Joh. A. Andersson i Döljarp, enligt fullmakt,
Flottningschefen Fritz Norberg i Bäckefors
såsom ombud för Örbäcksälvens flottningsförening enligt protokollsutdrag.

Genom Skottsdals A.B:s försorg och av A.B. Vattenbyggnadsbyrån år 1935 upprättat förslag till ny dammbyggnad i Rausjöns utlopp ca 90 m. nedströms den befintliga företogs och demonstrerades. Mot förslaget uppdök ej någon erinran.

Den i ansökningen angivna höjden +49.1 m. (över havets medelvattenstånd), till vilken höjd vattenytan vid den i Rausjöns utlopp omkring 500 m. från sjön belägna hålldammen avtagit nedtänkta, uppgavs av Skottsdals A.B:s representanter vara den nivå hålldammens krön ursprungligen.

I frågan huruvida den åstundade tävkningen av sjöns vattenstånd komme att inverka på nedanför dammen belägna fastigheter förnälte Ingenjör Finné att med det material angående vattenstånd m.m. som blivit till förfogande vid utredning verkställts och givit till resultat att någon höjning av tidigare högre vattenstånd icke vore att vänta efter den ändring av dammen som måste till för åstadkommande av sjöns tävkning. Utsläppet genom den nya dammen antogs komma att förliggå under längre tid än vid den befintliga och större översvämningar än de som inträffat under nuvarande förhållanden vore därför tämligen ej att befara. Vid lägre vattenföringar torde dock på grund av vattenmagasinets minskning någon höjning av vattenstånden inträda, om till men i något avseende torde dock icke anföras utan särskild undersökning. Skuttedals A.B. uppgavs äga obetydliga fastigheter nedströms dammen men befarades enligt dess ombuds mening inga skador av sjösänkningen i dess nuvarande omfattning och ställde sig inga anspråk. Eftersom någon annan strandägare ej låtit höra av sig ansågs troligt att någon inverkan i menlig riktning icke vore att räkna med.

Ang. flottningsförhållandena tade sig flottningssakkunnige Norborg förvänta gynnsammare möjligheter och mindre strandskador vilket även nedströms

dammen efter genomförd förändring. Även flottningen i älven upphörde. Förutsättningarna förmenades bliva grundad genom nedbringandet av de höga vattenstånden. På grund av älvens beskaffenhet var det allenast vid denna som flottning hittills kunnat bedrivas om än med betydande svårigheter. De för flottningen nödiga skyddsinrättningarna förorena go ofta sönder vid den stridа vattenströmningen med påföljd att flottgodset spreds över de lågländta fälten utmed älven och med mycken möda måste insamlas när vattnet sjunkit ned. Skador av skiftande omfattning hade och uppstått på de av godset belamrade fälten och ersättning för dessa skador måst utgivas. Undersökningen hade flottningen måst inställas på grund av förändrade förhållanden. Komme en avveckling av de högsta vattenståndena till stånd kunde förväntas att flottningen blev återupptagen i full utsträckning och bedrivas utan de besvär som hittills vidlått detta arbete.

För den betydande fördel som kommer att tillskyndas flottningsintresset genom en förbättring av vattenförhållanden höll flottningsidkarna för visst att flottningsföreningen vore villig bidraga till kostnaden för förbättringsåtgärderna samt utföre att till behållning av omkostnaderna tillhandahålla uppgifter på de utgifter föreningen haft för arbetena med flottningen över och för uppkomna skador på berörde områden.

De bestämmelser angående tvohållningen med vattnet vid flottningen genom den befintliga dammen, som flottningsföreskrifterna torde finnas, förutsattes av denne bliva tillämpade vid den nya dammen, mot vars konstruktion i vad angår flottningsförhållandena framställningen icke synes kunna göras.

Beträffande fiskets vård upplyste att gädda, gös och braxen voro de förhärskande fiskslagen i sjön. Huruvida den ökade tvättningen av sjöns högvattenstånd komme att bliva till men för fiskets lek och tillväxtmöjligheter yttrades därom icke enhetligt mening. Herald Karlsson i Grinås förmälte att även om vissa remnara vid flodens översvämmade fält, som tjänade till lekplatser för gäddan, övergavos och undandroges fisket så funnos dock utmed sjöns västra strand flacka områden, på vilka leken kunde försiggå efter tvättningen, varför det icke ansågs absolutet att lekmöjligheterna kunde komma att förbättras genom dessa.

Patrik Hansson i Rånäs uppgav att han vid vårfisket plägade fånga 60-70 kg. gädda om året på sina lågländta områden och Filip Hansson i Sjövik att han även ledes fångade gädda när den lekte men till vilken utsträckning han ej kunde närmare uppgiva. Ingendera ställde dock några krav på ersättning för eventuellt minskat fiske och från annat håll förspordes ej heller någon oro i nämnda hänseende.

Den allmänna vägen utmed och genom de lägsta områdena vid älven ovan dennas utlopp i Rämsjön stadas tidtals översvämmad av älvens vatten till förfång för tåg- och fraktbefordringen för vägens bestånd. Vid detta förhållande menade sökandena att de hade fog för anspråk på deltagande i täktningsbestämmelserna från de väghållningsskyldiges sida för den nedsättning i bestånd med väghållningsunderhållet som täktningen av vattnet medför anses hava med sig.

Rätten till dämning med den i sjöns utlopp befintliga hålldammen och till denna dammens bibehållande, höjd stade sig ingen vilja bestrida, och mot denna dämnings utövande vid den längre mer i vattendraget till uppförande föreslagna byggnaden på sätt att gränsen vid den nuvarande hålldammens plats icke överskreds förefanns ej någon erinran. Ej heller yppades någon genvaga mot förbehållet från Nemtredalens A.B:s sida att den nya dammbyggnaden i likhet med den gamla skulle utgöra bolagets egendom.

Vidkommande frågan om tillerkännandet av rätt för bolaget att framdeles reglera Rämsjön ingrepp i anledningen uppgivna gränserna ville täktningsintressenterna hålla för troligt att några vådor för jordbruket i trakten näppeligen kunde väntas uppstå genom en reglering av nämnd art och stade att de för sin del icke hade något att invända mot en dylik åtgärd om rätt till dess genomförande kunde förvärvas

Bolagets ombud hade sig förvänta att vad i anvökningen angivits som förutsättning för medgivandet till det företag, om vilket var fråga, komme till behandling i det utlåtande, som skulle meddelas vid förrättningen, och med tillbörligt aktgivande på omständigheterna att hinder från jordbrukets sida icke antoges föreligga mot tillerkännandet av rätt till utnyttjandet av tjörns magasin inom gränsen som uppgivits samt framhöll i detta sammanhang att medelst regleringen minskades riskerna för den övre dämningsgränsens överskridande.

Oskar Johansson i Elingebo höll för nödvändigt att i samband med uppförandet av ny dammbyggnad den befintliga hålldammen revs ut eller ändrades på sätt att det vattenstånd, varmed sänkningen skulle ske, högst inträdande, icke överskreds. Härtill genmälte advokat Ahrentz att alla rörliga delar i dammen tillika med proklama i utsikt komme att avlägsnas, i stället dessa åtgärder icke vida till fyllest komme dammens ägare att på egen bekostnad utföra de arbeten med och vid dammen som erfordrades till undvikande av vattenståndets höjning utöver den i förhöjet till ny dammbyggnad beräknade nivån.

Sedan det upplysts om vad som erfordrades i utredningsväg för prövning av frågan om sänkningsföretagets tillåtlighet och av vad i övrigt hörde sammanhänga med företaget gavs

beslutat att resultatet av utredningen komme att förelägges intressenterna vid sammanträde, om tid och plats för vilket skulle kungöras i stadgad ordning.

C.A. Carlson.

Carl Johansson

Den 21 december 1949 i Gunnarsbo.

Närvarande: förrättningsmannen C. B. Carlson, och godemännen Arvid Hansson i Gadderöd och Gustav Nilsson i Floveta samt av sakägarna: Direktör Gunnar Sundman såsom ombud för Munkedals Aktiebolag, enligt fullmakt;
Erling Liljeberg i Hällungsbacka;
Tore Uppman i Millingeröd;
Elov Hansson i Rönäl;
Folke Karlsson i Mögärde;
Anders Karlsson i Grinäs;
Olof Christiansson i -"-;
Nils Johansson i -"-;
Alida Johansson i Elingsbo;
Peter Alexius Pettersson i -"-;
Ture Svensson i Vaglen;
Karl Bernhardsson i Gunnarsbo;
Gustav Verner Norén i -"-;
Axel Johansson i Sörbo;
Erik Hansson i Sivik;
Fritz Hansson i -"-;
Fritz Norberg i Bäckagårs
för Örekilsälvens flottningsförening, enligt fullmakt.
Tidigare företett protokollsutdrag;

Kyrkoherden Victor Rhedin i Arboga å dagenskap av skiftesnämndens ombud, enligt förordnande.

För den verkställda uppskattningen av mark som funnits i alstringshämmande riktning påverkad av de höga vattenståndet i Hjälmaren vart redogjort och den häröver upprättade värderingslängdes sammandrag upplåst utan att någon erinran förekommo.

X Resultatet av vidtagen bedömning av områdena utmed Örebroåns stränder medtröns tjön i akt och mening att söka utröna huruvida någon menlig verkan av den vattenregleringsåtgärd, om vilken var fråga, kunde vara att befara för dessa områdens vidkommande vart också tillkännagivet.

Från Örebroåns flottningsförening inflöt en uppgift på värdet av den nytta för den allmänna flottleden i tjön och åsen, som en nedsänkning av högvattenståndet räknats medföra, vart föredragen i samband varmed från ombudet sida framhölls vikten därav att flottningen kunde bedrivas även under tiden för den nya dammens uppförande, därest denna tidsmässigt sammanföll med den för flottningen.

Av vederbörande fiskerietjänstemän verkställd utredning beträffande fiskeriernas inverkan på fisket i tjön vart delgiven och föredrogos de på denna utredning grundade yttrandena. Mot re-

sultatet av den slutliga uppbattningen av vägdan på fiobet förmärkes ingen invändning.

I fråga om betydelsen av täuberingen för den allmänna vägen inom överskärningsområdet meddelades att frots upprepade framställningar till vägförbaltningen i länet om yttrande i ärendet sådant ännu ej avhorts. Enligt av P. A. Pettersson i Slingabo lämnad upplysning efter en av denne vid Frakkens vägkontor gjord förfrågan hade där uppgivits att kostnaden för vägens iordningställande efter det senaste stora flödet, sannolikt 1943, hade uppgått c:a 300.- kronor och efter en tidigare överskärning, senast år 1935 vid kast 1000.- kronor. Några exakta siffror rörande utgifterna för vägunderhållet i dessa del hade dock icke kunnat lämnas emedan anteckningarna härom på sin tid överlämnats till vägförvaltningen. Vid det i slutet av oktober 1949 inträffade flödet, som stades hava varit ovanligt stort, hade en betydande vägsträcka stått djupt under vatten med förorsakad och tidtals inställd trafik till följd, en omständighet som, då den inträffat flera gånger sedan fidern för vägens anläggning, enligt åtskilliga tabägares mening gjorde en höjning av vägbanan till en oavvisbar nödvändighet inom närmaste framtid, därest en sjövägsbyggnad ej komme till stånd. Härav anses den slutsatsen kunna dragas att den användning, som vilbert nu var fråga, måste vara av betydande vikt även vid vägen beträffade.

Till frågan om översvämningarnas inverkan på utnyttjandet är marken till fastigheterna at-
med Örebelvan säde sig P. A. Pettersson vilja framhålla att detta utnyttjande var förenat med
synnerligt stort besvär, att planering är driften
var svår att genomföra på grund av oviskerheten om
tiden för och arten av flödenas uppträdande, att en
längre tid vattendränkthet urlakade jordens från
tillförda växtnäringsämnen samt att under många
år stora förluster drabbat brukarne av marken
i fråga såsom följd av dessa omständigheter.
Det måste därför anses vara ett trängande behov
för trakten att åtgärder för de nu betvärande vatten-
ständens nedbringande blefve snarligen vidtagna och
ville Pettersson i detta sammanhang vädja till ägaren
av dammbyggnaden i Kumsjöns utlopp, vilken byggs-
nad måste anses vara den förnämsta orsaken till
vattenståndet, att i vad på denne ankommer verka
för olägenheternas afhjälpande.

Härtill genmälte direktör Sundman att anled-
ningen till vattenbesvären icke utesluta vore att
söka hos dammbyggnaden, som vid tiden för dess upp-
förande kunde antagas hava inrättats med den bäs-
nedsänkning som vattenförhållandena, vilken då stod till buds
utan även i den omständigheten att nedanbor-
området icke hyste någonvärt med tjänar, som åt-
höllo vattnet samt att utdikningen av sjöar, mossar
och annan vattenrik mark, även som (av sågarne)

ledde till snabbare avrinning och ökad vatten-
mängd. Verkningarna av denna ökning avvä-
gor neutraliserade just genom de möjligheter
till snabbare arbetsdrivning, som med den plane-
de nya dammanläggningen komma att erbjudas.

Jordbruks-konsulenten Herbert Persson, som
på P. A. Perssons tillkopsyndan bonenit tillkallades i
upplysningssyfte, yttrade sig mänad att till vad förut
anförts beträffande betydelsen för jord-
brukat i följd av vattenskadan betorna det särskil-
da förfång för fastigheter inom översvämningsområdet,
som bestod däri att vattnet kunde fränga in i
ladugård och lada och även i gödselstad till ska-
da för såväl byggnader som i dem förvarad grö-
da och gödsel, ett faktförhållande, enligt konsulen-
tens mening värt beaktande vid bedömning av
frågan om den planerade vattenavledningens
nödighet.

Y Ty egendom av representant för ägaren till
den befintliga dammen förklarade direktör Lund-
man att, därest den till uppförande avsedda nya
dammen kunde byggas vid en för nämnde ägare
lämplig tidpunkt, denne var villig omedelbart upp-
förandet mot en ersättning av 50 000 kronor, till
vilket belopp kostnaden kunde beräknas med nu
gällande arbets- och material-priser. För utrivning av den gamla dammen, vilket arbete ägaren
ansåg även kunna utföra, ifrågasattes ingen ersättning.

även så ej heller för den mark, som fogas i anspråk för den nya dammen, eller för det intrång i övrigt denna uppförande tillväxtar kunde hava med sig.

Dock ville dammägaren betinga sig rätt att vid förefallande behov såsom vid eventuell överbyggnad eller reparation av den nya dammen vidtaga sådana anordningar vid det nuvarande dammlaget att vattnet kunde medelst detta åtkallas under den tid behovarbetena på den nya dammen påginga. Från tillträdesintressenternas sida betonades rätten av nödigheten till stadig dämning genom en dylik anordning och förutsattes under alla omständigheter att någon inskränkning i älvens naturliga tillopp å platsen för inrättningen och att dämning till högre nivå än den med rätten till dammens användning kunna icke ägde rum, mot vilken förutsättning ingen erinran gjordes.

I fråga med vad som var fallet med den befintliga dammen yttrade enligt direktör Lundmans mening rätten till vattnets innehållande vid den nya dammen även som äganderätten till denna vara bunden vid de fastigheter, på vilka dammen påbörjades. Under förutsättning att rättsfrågan i detta avseende den löstes i angivet riktning förklarade direktör Lundman tillika att ägaren till fastigheterna ifråga åtoge sig att på egen bekostnad och på eget ansvar underhålla byggnaden även som att handhava vatten-

framläppningen vid anläggningen.

På fråga om möjligheten att vid ökande flod börja avtappningen innan dämningsgrän-sen nått, att översvämningsmål, vares förverkligade förmenades kunna medföra fara för högflodens skadliga stegring, svarades att floden i regel kom-mer så hastigt att den ifrågavarande åtgärden vore svår att vidtaga men att alla möjliga mått och steg vorde komme att företagas i den till utbryta kom-na riktningen.

Därefter sammanträdesföretaget befanns tillåtligt och kommet till utförande anbåg utvattnandet av vatten-mängden vara en nödig åtgärd, vilken av direktör Lundman hades komma vidtagas av dammägarna och i likhet med besiktningen av det utförda arbe-tet bekostas av dessa.

Efter vad sålunda avhandlats tillkännagav ordf. att, sedan berörda frågor blivit behörigen utred-de, förslag till utlåtande jämte övriga handlingar i ärendet komme att hållas för granskning till-gängliga å plats och tid, varom skolle kungö-ras på stadgad ordning.

C. H. Carlson

Gustaf Wilson / Astrid Wargren

Den 9 augusti 1951 i Gunnarsbo.

Vid den till denna dag kungjorda handläg-ningen av ärendet hade jämte förrättande ty-värr följande fastägare infunnit sig, nämligen:

P. A. Pettersson i Elingebo;
Alida Johansson i —"— ;
Rune Johansson i —"— ;
Harald Carlsson i Ryr och
Erik Hansson i Sivika;

Från fiskeriintendenten i Övre södra distriktet anmäldes att meddelande vart föredraget.

X På grund av gjord framställning om beskaffenheten av något vatten i avseende till allmän väg att av fela-aktig tyckpunkt erinra emot de till utförande enligt föreslaget projekt ifrågakommande åtgärderna till högvattenstådets avvändning hade från vägförvaltningen anlåtits en skrivelse, vilken anmäldes. Mot vad i nämnda skrivelse anförts sökande framställningens innebörd erinrades om att det endast var fråga om de tillfälliga höga vattenståndens nedbringande och att någon stänkning av de lägre vattenstånden, en åtgärd som antogs förorsaka en fördjupning av älvfaran i dess utlopp, icke ansetts. Till vad från vägförvaltningen hade erinrats rörande nyttan av högvattenavledningen för allmänna vägars vidkommande framhölls att vid den senaste översvämningen vart vägen avstängd för trafik flera dagar och efter avvändningen förmål för grusning å den översvämmade sträckan, från vilken belägenheten i sådant vanligt och i synnerhet vid blåsväder inträffar, bortspolats. Tidigare

till utlåtande tomtmon uppsättning om nyttan av dikningen för vägen i fråga hade ställats av ytterligare egarenkat och vidhölls såsom ofrångomligt rik-
tig.] Efter prövning av vad som förevarit tedan fi-
den för förelagat till utlåtande i ärendet vart
skriftligt utlåtande meddelat samt däröpå till-
kännagivet att avskrift av utlåtandet samt av
dagens protokoll och i detta omnämnda handlingar
komma att inom därför föreskriven tid tillställas
skattförvaltaren P. A. V. Pettersson i Elingsbo by
Dingle att av honom hållas tillgängliga.

Att i föreskriven ordning utfärda kallelse
till stämmanträde för val av skyldige för förrät-
tat uppdrags åt P. A. Pettersson i Elingsbo.

Sedan meddelats att ärendet var av den art,
att utlåtandet skulle underställas vattendom-
stolens prövning, förklarades förrättningen av-
slutad.

Dag som ovan

C. Carlson.

Gustav Eliasson

Arvid Hansson

LÄNSSTYRELSEN
i
GÖTEBORGS OCH BOHUS LÄN
LANDSKANSLIET

17

N:r 16 V.D. 1935.

Resolution.

Översändes till lantbruksingenjören i Göteborgs och Bohus län samt Älvsborgs läns norra del, som förordnas att i laga ordning verkställa i bilagda handling omförmäld förrättning; skolande bevis om detta förordnandes emottagande skyndsamt hit insändas.

Göteborg, i landskansliet, den 18 juli 1935.

På Länsstyrelsens vägnar:

Oswald Lindas

A. Wrafet.

/

Bevis tas L skr 25/7 35

Lantbruksingenjören
i Göteborgs och Bohus län
samt Älvsborgs läns norra del
GÖTEBORG.

Inkom
den 10 OKT. 1935 till
Landskontoret, Göteborg.

Till

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län.

Med förmälan att omständigheterna icke synas påfordra att sökandena ställa säkerhet för förrättningskostnaderna återställas remisshandlingarna i ärende rörande Kärnsjöns sänkning för torrläggning av mark inom Håby, Svarteborgs, Krokstads och Hede socknar.

Göteborg den 9 juli 1935.

W Karlsson.

Kungl. Maj:ts Befallningshavande
i
Göteborgs och Bohus län.
Landskansliet.

N:o 16 ~~Sk. D.~~ V. D.
1935

Översändes till lantbruksingenjören i Göteborgs och Bohus län samt Älvsborgs läns norra del, som anmodas att hit inkomma med yttrande, huruvida omständigheterna synas påfordra att sökanden ställer säkerhet för förrättningskostnaderna; skolande remisshandlingarna därvid återställas.

Göteborg, i landskansliet, den 29 juni 1935.

På tjänstens vägnar:

Landsfiskal

Inkom
den 28 JUNI 1935 till 20
Landskansliet, Göteborg.

MUNKEDALS AKTIEBOLAG
PAPER MILLS

Munkedal, Sweden, den 27 juni 1935.

Till

Konungens Befallningshavande i Göteborgs
och Bohus län,

GÖTEBORG.

Beträffande Kärnsjöns reglering.

Härmed översända vi av erforderligt antal fastighetsägare vid Kärnsjöns stränder undertecknad ansökan om syneförrättning jämlikt 10 kap. Vattenlagen i och för sänkning av högvattenståndet i nämnda sjö. Ansökningen åtföljes av vidimerade avskrifter av fullmakter ävensom av uppgift å de fastigheter, vilka kunna förväntas vinna båtnad av företaget, och den av lantbruksingeniören för varje fastighet beräknade båtnaden. Dessutom bifoga vi avskrift av protokoll hållet vid sammanträde inför Kungl. Maj:ts Befallningshavande i Hults skolhus i Häby socken den 12 april 1932 beträffande omskrivna ärende.

Munkedal den 27 juni 1935.

MUNKEDALS AKTIEBOLAG

TELEGRAPHIC ADDRESS: MUNKEDALSBRUK, MUNKEDAL
TELEPHONE: MUNKEDAL N:O 3

N:o 16 Sk. D. V D.
1935

REK.

This is our quality CWM

Till

Konungens Befallningshavande i Göteborgs och Bohus län.

Undertecknade ägare av nedan angivna fastigheter få härmed vördsamt anhålla om förordnande för behörig person att jämlikt 10 kap. Vattenlagen verkställa syneförrättning för sänkning av Kärnsjöns högvattenstånd till höjden + 49,1 m. över havets medelvattenstånd, (Kärnsjöns vattenyta räknad vid nuvarande hålldammens plats) , i den mån denna sänkning är möjlig utan utgivande av skadeersättningar till ägare och innehavare av nedanför Kärnsjön liggande fastigheter. Företaget skall utföras genom den nuvarande Hålldammens ombyggnad och flyttning till en plats ungefär 100 m. nedströms dess nuvarande läge. Den ombyggda dammens konstruktion och företagets planläggning i övrigt torde av synemännen bestämmas, så att det angivna resultatet av företaget på bästa sätt uppnås. Företaget haf till syfte att från översvämning vid flodtillfällen befria mark tillhörande hemmanen Torp Öster och Väster, Harska, Hällungsbacka, Millingeröd och Rånäs i Håby socken, Mögärde, Sandvik, Skrapeland med Haga och Grinås i Svartebörgs socken, Ellingebo, Gunnarsbo, Röstan lilla och Sörbo i Krokstads socken samt Torp, Ryr, Skogen, Sivik och Staen i Hede socken.

De fastigheter, vilka kunna förväntas vinna båtnad av företaget, finnas tillika med ägarna till dessa fastigheter upptagna i närslutna förteckning.

Allmän flottled finnes i Kärnsjön och i dess till- och avlopp Örekilsälven. Allmän farled finnes icke. Fisket torde ej beröras av företaget. Hålldammen och dämningsrätten

i Kärnsjön äges av Munkedals Aktiebolag.

Vi yrka att samtliga, som vinna båtnad av företaget, åläggas deltaga i kostnaderna för företaget.

Ellingebo den 21 juni 1935.

MUNKEDALS AKTIEBOLAG

Ägare av 1 mtl. Torp Öster och Väster, 144/1000 mtl. Harska' 2/3 mtl. Skrapeland och Haga.

Carl Fransson
Ägare av 1/4 mtl. Hällungsbacka.

Karl Johansson
Ägare av 1/4 mtl. Mögärde.

P. A. Pettersson
Ägare av 1/16 mtl. Ellingebo.

Harald Carlsson
Ägare av 1/16 mtl. Grinäs.

Carl Viktor Karlsson
Emilia Karlsson
Astrid Karlsson
Alida Johansson
Erik Karlsson
gm. Harald Carlsson
ml. fullm.
Ägare av 1/3 mtl. Grinäs.

Karl Albin Karlsson

Olof Christensen
Ägare av 1/6 mtl. Grinäs.

Ture Svensson
Jeanna Albin Svensson
och Johan August Andersson
Ägare av 1/6 mtl. Grinäs.

Johan Karlsson
Ägare av 1/6 mtl. Skrapeland och Haga. ----------

Oskar Johansson
Ägare av 1/6 mtl. Skrapeland och Haga samt 1/6 + 1/80 mtl. Ellingebo.

Karl Niklasson
Ägare av 1/24 + 1/30 mtl. Ellingebo; 2/120 mtl. Sörbo.

Ingrid Hermansson
genom Oskar Johansson
Ägare av 10/480 mtl. Sörbo, 20/240 mtl. Torp och 1/32mtl. Röstan lilla.

Viktor Olsson
Ägare av 1/4 mtl. Ryr.

För Rockelstad prästbord enl. fullmakt
Emil Karlsson
Ägare av 1/4 mtl. Torp.

Oscar Jonsson
Ägare av 1/16 mtl. Skogen.

Oskar Nilsson
Ägare av 1/4 mtl, Staen.

För Oskar Hansson i Herrebens
Fritz Hansson Ägare av 6/16 mtl. Sivik.

För Andreas och Anna Fors
Fritz Hansson
Karl Norén
Ägare av 1/4 mtl. Sivik.

För egen del och såsom ombud för Axel Edvin Norén Gustaf Verner Norén Kristina Jonsson och Selma Bernhardsson
Ägare av 1/16 + 1/18 mtl. Gunnarsbo.

Undertecknade ägare av Hälldammen och dämningsrätten i Kärnsjön

lämna härmed vårt medgivande till ovannämnda företag under förutsättning, att den flyttade Hålldammen kommer att utgöra bolagets egendom, att bolagets rätt att i Kärnsjön hålla ett vattenstånd motsvarande + 49,1 m. vid Hålldammens nuvarande plats överflyttas till den nya Hålldammen, samt att bolaget tillerkännes rätt att vid framdeles företagen reglering av Kärnsjön efter gottfinnande få utnyttja magasinet i sjön mellan ovannämnda dämningsgräns och höjden + 45,5 m. över havets medelvattenstånd.

Munkedal den 21 juni 1935.

MUNKEDALS AKTIEBOLAG

Bevittnas:

Undertecknade sterbhusdelägare efter Karl Alb. Hansson i Grinås befullmäktigar härmed Harald Carlzon i Grinås att vid sammanträde i Ellingebo den 21 Juni 1935, med intressenterna för Kärnsjöns reglering föra vår talan, samt underteckna ansökan om syneförrättning om sänkning av Kärnsjön.

Grinås den 21 Juni 1935.

Emilia Hansson.
Astrid Carlsson.
Alida Johansson.
Erik Karlsson.

Bevittnas:

August Andersson. Johan Karlsson.

Rätt avskrivet intygar:

E. Winberg

Fullmakt för Albin Svensson att vid sammanträde i Ellingebo den 21 dennes för överläggning av vattenavlednings-etag förslag beträffande Kärnsjön, med delägare i Krokstad, Hede, Svarteborg och Håby socknar, i allt vad som rör 1/8-del mantal Grinås i Svarteborg socken föra min talan.

Voglen den 21 juni 1935.

Ture Svensson.

Att Ture Svensson egenhändigt underskrivit ovanstående fullmakt intygas av oss på en gång närvarande vittnen:

P. A. Pettersson.
Ellingebo.

Rut Pettersson.
Ellingebo.

Rätt avskrivet intygas:

E. Kinberg

Fullmakt för innehavaren att vid sammanträde i Ellingebo den 21 Juni 1935 med intressenterna för Kärnsjöns reglering föra min talan, samt underteckna ansökan om syneförrättning om sänkning av Kärnsjön.

Röstan, Hedekas den 21 Juni 1935.

Dagny Hermansson.

Egenhändiga namnteckningen bevittna:
Eric Johansson. Erik Karlsson.

Rätt avskrivet intyga:

Avskrift.

UTDRAG ur protokoll, fört vid sammanträde med Krokstads pastoratskyrkoråd den 20 juni 1935.

---

§ 1.

För överläggningar och undertecknande av ansökan om syneförrättning enl. vattenlagens 10 kap., avseende vattenavledningsföretag med statsbidrag enl. vattenlagens 7 kap. beträffande Kärnsjön i Krokstads, Hede, Svarteborgs och Håby socknar, hade samtliga av en dylik vattenreglering berörda strandägare ovanför den nuvarande hålldammen vid Torps bruk kallats till sammanträde hos hemmansägaren Oskar Johansson i Ellingebo fred. den 21 juni 1935 kl. 10 f.m.

Till ombud för Krokstads pastorat vid nämnda sammanträde utsåg kyrkorådet nu lantbrukaren Anders Eliasson, Torp, och till suppleant för honom lantbrukaren Oskar Johansson, Skogen, och befullmäktigades ombudet, och vid förfall för honom suppleanten, att för strandägares räkning underteckna omförmäld ansökan, ävensom att med Munkedals Aktiebolag ingå och underteckna särskilt avtal i denna vattenregleringsfråga.

De nämnda personerna utsågos och till ombud och suppleant för Krokstads pastorat vid de sammanträden, som möjligen komme att ytterligare hållas för ifrågavarande ärendes behandling.

Rätt utdraget ur det justerade protokollet, om vilken justering tillkännagivande sker i Krokstads pastorats kyrkor den 23/6 1935, betygar e.o.

A. D. Jansson
Kyrkorådets ordf.

Rätt avskrivet intygar:

E. Ahlberg

FULLMAKT.

Härigenom befullmäktigas Fritz Hansson i Sivik, Fisketorp, eller den han i sitt ställe förordnar att vid sakägares sammanträde i och för vattenavledning av Kärnsjön inom Krokstads, Hede, Svarteborgs och Håby socknar i Göteborgs och Bohus län föra vår talan och vår rätt bevaka, härvid för oss godkänna och underteckna alla till saken hörande upprättade handlingar och förbindelser, ävensom att med Munkedals Aktiebolag ingå och underteckna särskilt avtal i denna vattenrättsfråga. Godkännande vi allt vad ombudet härvid i denna sak å våra vägnar lagligen gör och låter.

Sivik, Fisketorp den 20 juni 1935.

Amalia Hansson — Torsten Hansson
Agnar Hansson — Karl Andersson
Maria Hansson — Svea Andersson
Georg Hansson — Frida Karlsson
Gerda Hansson.

Bevittnas av:
Harald Hansson. Hanna Hansson.

Rätt avskrivet intygar:

E. Stadberg E. Kinberg

Avskrift av avskrift.

År 1928 den 15 december förrättades laga bouppteckning efter hemmansägaren Oskar Hansson i Sivik, Hede, socken, vilken avlidit den 4 sistlidne oktober och efterlämnat följande sterbhusdelägare:

1.) änkan Amalia Martina Hansson, född Löf.

2.) barn:

1. myndige sonen hemmansäg. Agnar Hansson, Bön, Hede s:n
2. " " Torsten Laurentz " Sivik, " "
3. " " Fritz Julius " " " "
4. " " Anders Georg " " " "
5. " dottern Olga Sofia Trogen, f. Hamsson, Stale, Munkedal.
6. " " Gerda Otelia Hansson, Sivik, Hede s:n.
7. " " Frida Vilhelmina Carlsson, f. Hansson, Sivik, Hede s:n.
8. " " Svea Martina Hansson " "

Samtliga personligen närvarande

9. " " Jenny Elisabeth Söderberg, f. Hansson, gift med grundläggaren Verner Söderberg, Mellby, Brodalen mannen närvarande med fullmakt för hustrun.
10. " " Ester Maria Hansson, vistandes i Norge och
11. " " Hilda Augusta Hansson " " Harestad,

Bohus län. Dessa två sistnämndas rätt vid bouppteckningen bevakades av hemmansägaren Anders Löf i Sandåker, Hede socken, enligt fullmakter.

Boet uppgavs under edlig förpliktelse av änkan Amalia Martina Hansson och företogs bouppteckningen sålunda:

TILLGÅNGAR.

Fastighet:

1/2 mtl. Sivik i Hede socken, taxerat i Kr. 15.300:--

---------- " ---------- " ------ " --------

---------- " ---------- " ------ " --------

Boets behållning kronor 27.214:55

---------- " ---------- " ----------

Sålunda efter uppgift antecknat och värderat.

Sivik som ovan.

Oskar Bernhardsson
Hult, Fisketorp

Johan A. Andersson
nämndeman, Döljan.

Bouppteckning- och värderingsmän.

Att allt blivit riktigt uppgivit och ej något med vett och vilja blivit doldt eller utelämnat, intygar under edlig förpliktelse.

Som ovan.

Amalia Hansson

Närvarande vid bouppteckningen:

Agnar Hansson — Torsten Hansson

Fritz Hansson — Georg Hansson

Olga Trogen — Gerda Hansson

Frida Karlsson — Svea Hansson

Ester Maria Hansson och Hilda Hansson
gm. Anders Löf
enl. fullmakter

Jenny Söderberg
gm. Werner Söderberg
enl. fullmakt.

N:r 16.

År 1929 den 21 januari inregistrerades denna bouppteckning vid Sunnervikens häradsrätt; betygar

På häradsrättens vägnar:

Volrat Kock.

I transumerade delar rätt avskrivet, betyga

Joh.A. Andersson. Anna Andersson.

Rätt avskrivet intyga:

E. Wirberg

Avskrift.

FULLMAKT.

Härigenom befullmäktigas min moder fru Amalia Hansson i Sivik, Fisketorp, Sverige, eller den hon i sitt ställe förordnar, att vid sakägares sammanträde i och för vattenavledning av Kärnsjön inom Krokstads, Hede, Svarteborgs och Håby socknar i Göteborgs och Bohus län föra min talan och min rätt bevaka, härvid för mig godkänna och underteckna alla till saken hörande upprättade handlingar och förbindelser, ävensom att med Munkedals Aktiebolag ingå och underteckna särskilt avtal i denna vattenrättsfråga; gällande denna fullmakt jämväl inför vattendomstolen i berörda ärenden. Godkännande jag allt vad ombudet härvid i denna sak lagligen gör och låter.

Holter, Nitedalen, NORGE den 14 juni 1935

Ester Hansson.

Egenhändiga namnunderskriften bevittna:

O. Ström. Martin Wilson
Holter.

Transport:

Härmed transporteras denna fullmakt på min son Fritz Hansson i Sivik.

Sivik den 20 juni 1935.

Amalia Hansson.

Bevittnas:

Harald Hansson.

Hanna Hansson.

Rätt avskrivet intyga:

E. Jonsson. E. Norberg

Avskrift.

FULLMAKT.

Härigenom befullmäktigas Fritz Hansson i Sivik, Fisketorp, eller den han i sitt ställe förordnar att vid sakägares sammanträde i och för vattenavledning av Kärnsjön inom Krokstads, Hede, Svarteborgs och Håby socknar i Göteborgs och Bohus län föra vår talan och vår rätt bevaka, härvid för oss godkänna och underteckna alla till saken hörande upprättade handlingar och förbindelser, ävensom att med Munkedals Aktiebolag ingå och underteckna särskilt avtal i denna vattenrättsfråga; gällande denna fullmakt jämväl inför vattendomstolen i berörda ärenden. Godkännande vi allt vad ombudet härvid i denna sak lagligen gör och låter.

Falgrensgatan 1, Karlstad den 5 juni 1935.

Olga Trogen Anders Trogen

Bevittnas av:

Erik Forssén Er. A. W. Mattsson.
Fahlgrensgatan 1, Filaregatan 3,
Karlstad. Karlstad.

Rätt avskrivet intyga:

E. Ahlberg

Avskrift.

FULLMAKT.

Härigenom befullmäktigas Fritz Hansson i Sivik, Fisketorp, eller den han i sitt ställe förordnar att vid sakägares sammanträde i och för vattenavledning av Kärnsjön inom Krokstads, Hede, Svarteborgs och Håby socknar i Göteborgs och Bohus län föra vår talan och vår rätt bevaka, härvid för oss godkänna och underteckna alla till saken hörande upprättade handlingar och förbindelser, ävensom att med Munkedals Aktiebolag ingå och underteckna särskilt avtal i denna vattenrättsfråga; gällande denna fullmakt jämväl inför vattendomstolen i berörda ärenden. Godkännande vi allt vad ombudet härvid i denna sak å våra vägnar lagligen gör och låter.

Torsby den 8 juni 1935.

Hilda Karlsson Valdemar Karlsson.

Bevittnas av:

Sv. Blomdahl Signe Blomdahl
Torsby, Harestad. Torsby, Harestad.

Rätt avskrivet intygas:

E. Winberg

Avskrift.

FULLMAKT.

Härigenom befullmäktigas Fritz Hansson i Sivik, Fisketorp, eller den han i sitt ställe förordnar att vid sakägares sammanträde i och för vattenavledning av Kärnsjön inom Krokstad, Hede, Svarteborgs och Håby socknar i Göteborgs och Bohus län föra vår talan och vår rätt bevaka, härvid för oss godkänna och underteckna alla till saken hörande upprättade handlingar och förbindelser, ävensom att med Munkedals Aktiebolag ingå och underteckna särskilt avtal i denna vattenrättsfråga; gällande denna fullmakt jämväl inför vattendomstolen i berörda ärenden. Godkännande vi allt vad ombudet härvid i denna sak å våra vägnar lagligen gör och låter.

Mellby den 5 juni 1935.

Jenny Söderberg Werner Söderberg.

Bevittnas av:

Patrik Olofsson Axel Martinsson.

Rätt avskrivet intygas:

E. Wernberg

Avskrift.

Fullmakt för Frits Hansson, Sivik, att vid möte i Ellingebo den 21 juni 1935 angående Kärnsjöns vattenreglering min talan föra och min rätt bevaka, och godkänner jag vad ombudet i denna sak gör och låter.

Sivik den 20 juni 1935.

Andreas Fors.

Ovanstående namnteckning bevittnas:

Harald Hansson. Erik Erlandsson.

Rätt avskrivet intygas:

E. Wimberg

Avskrift.

Fullmakt för Frits Hansson, Sivik att vid möte i Ellingebo den 21 juni 1935 angående Kärnsjöns vattenreglering min talan föra och min rätt bevaka, och godkänner jag vad ombudet i denna sak gör och låter.

Sivik den 20 juni 1935.

Anna Fors.

Ovanstående namnteckning bevittnas:

Harald Hansson. Erik Erlandsson.

Rätt avskrivet intygas:

E. Winberg

Avskrift.

Lantbruksingeniören i Göteborgs och Bohus län samt Älvsborgs läns norra del.
Göteborg

37

Sammandrag

över preliminär beräkning av båtnaden för mark genom sänkning av Kärnsjöns högvattenstånd:

Fastigheter. Namn	Reg. nr	Mantal	Ägare namn	Båtnad Värde Kronor
1	2	3	4	5
Håby socken				
Torp Västergården	1^{1}	1/2)	Munkedals Aktiebolag	940
" Östergården	2^{1}	1/2)		
Harska	1^{9}	144/1000	" "	60
"	1^{8}	356/1000	Paul Olsson	130
Hällungsbacka	1^{2}	1/4	Karl Fransén	130
Millingeröd	1^{2}	1/6)		
"	1^{3}	1/12)	Anders Upman	20
Rånäs	1^{1}	1/4	Patrik Hansson	350
Svarteborgs socken				
Mögärde	1^{2}	1/8)		
"	1^{3}	1/8)	Karl Johansson	270
Grinås	1^{8}	1/6	Harald Karlsson	170
"	1^{7}	1/6)		
"	1^{10}	1/6)	Albins Hanssons sterbhus	930
"	1^{9}	1/6)		
" av	1^{5}	)	Olof Kristensson	590
" av	1^{5}	)	Martin och Maja Johans-	
"	1^{6}	1/6)	sons sterbhus samt Joh. August Andersson	700
Skrapeland och Haga	1^{4}	2/3	Munkedals Aktiebolag	2.120
" " "	1^{2}	1/6	Johan Carlsson	570
" " "	1^{3}	1/6	Oskar Johansson	580
Krokstads socken.				
Elingebo	1^{4}	1/6)		
"	1^{10}	1/80)	Oskar Johansson	3.330
"	1^{9}	1/16	Petter Pettersson	2.630
"	1^{8}	1/24)		
"	1^{7}	1/30)	Karl Niklasson	540
"	1^{6}	1/40)		
"	1^{5}	1/80)	Anders Hansson	150
Gunnarsbo	1^{4}	1/16	Bernhard Olaussons sterbhus	30
"	1^{15}	1/18	Karl Norins sterbhus	190

1	2	3	4	5
Krokstads socken				
Röstan Lilla	1^{6}	1/32	Herman Tobiasson	240
Sörbo	3^{29}	1/60)		
"	3^{26}	1/480)	Herman Tobiasson	100
"	3^{25}	1/480)		
"	3^{27}	1/120)		
"	3^{28}	1/120)	Karl Niklasson	190
	3	1/120)		
Hede socken.				
Torp	2^{11}	1/60)		
"	2^{10}	1/60)		
"	2^{9}	1/240)		
"	2^{8}	1/240)		
"	2^{7} 1/240	1/240)	Herman Tobiasson	480
"	2^{6}	1/240)		
"	2^{12}	1/30)		
"	1^{1}	1/4	Ecklesiastikt hemman arr.: Anders Eliasson	150
Ryr	1^{2}	1/4	Viktor Olsson	4.450
"	1^{3}	1/4	Efraim Karlsson	470
Skogen	2^{1}	3/16	Oskar Jonasson	40
Sivik	1^{2}	1/4	Andreas Fors' sterbhus	1.540
"	1^{5}	1/8)		
"	1^{6}	1/16)	Oskar Hanssons sterbhus	1.490
"	1^{7}	3/16)		
Staen			Oskar Nilsson	140
			Summa	23.720

Göteborg den 13 augusti 1934

C. W. Carlson.

Rätt avskrivet intygas:

E. Wenberg

Avskrift.

Protokoll vid sammanträde inför Kungl. Maj:ts Befallningshavande i Götebergs och Bohus län med personer, intresserade av reglering av vattenståndet i Kärnsjön, hållet i Hults skolhus i Håby socken den 12 april 1932.

I en till landshövdingen insänd skrift hade Oskar Johanssen, Peter Pettersson, Anders Johanssen och Karl Niklassen i Ellingebo i Krokstads socken, Viktor Olsson i Ryr, Hede socken, Herman Tobiasson i Röstan Lilla, Hede socken och H. W. Karlsson i Grinås, Svartebergs socken, anhållit om stöd i sina strävanden för bättre vattenavtappningsmöjligheter ur den inom Krokstads, Hede, Svartebergs och Håby socknar belägna Kärnsjön.

För dryftande av denna fråga hade för densammas ordnande intresserade personer kallats att denna dag kl. 2 e.m. komma tillsammans inför Kungl. Maj:ts Befallningshavande i Hults skolhus, och hade härvid jämväl direktören Olof Bildt i Munkedal i egenskap av dels verkställande direktör i Munkedals Aktiebolag, till vilket bolag dämningsrätten vid Torps bruk, där Kärnsjöns vattenstånd reglerades, hörde, dels ordförande i styrelsen för Örekilsälvens flottningsförening erhållit kallelse.

Då sammanträdet nu å sålunda utsatt tid och plats företogs, hade inför Herr Landshövdingen samt undertecknad länsassessor tillstädeskommit ett trettiotal personer, däribland direktören Olof Bildt, biträdd av advokaten Otto Alrutz och vattenrättsingeniören W. Finne, av undertecknarna av den till landshövdingen insända skriften Oskar Johanssen, Peter Pettersson, Viktor Olsson, Herman Tobiasson och H.W.Karlsson, samt av andra strandägare Karl Nordin i Gunnarsbo, Krokstads socken och representanter för sterbhusen efter Oskar Hansson och Andreas Fors från Sivik i Hede socken.

Herr Landshövdingen redogjorde för vad i ärendet förekommit. Härav framgick bland annat följande.

Kärnsjöns utlopp vore spärrat av en gammal damm, den s.k. hålldammen. Dammkrönets höjd, den s.k. skibordshöjden vore belägen å cirka + 49,1 i tillämpat höjdsystem. Omkring 180 meter nedanför hålldammen befunne sig en annan damm, den s.k. Torpdammen.

Sedan lång tid tillbaka hade vid högt vattenstånd i Kärnsjön skador förorsakats för strandägare utmed denna sjö och Örekilsälvens lopp närmast norr om sjön. Genom Kungl. Maj:ts dom den 9 maj 1870 i sak mellan Olof Lindbom m.fl. strandägare samt sterbhusdelägarna efter majoren

40

M. Koch från Torp såsom dammägare hade rörande dämmningsförhållandena vid Kärnsjön uttalats, att som dammverken vid Torp blivit redan i slutet av sjuttonde århundradet med vederbörligt tillstånd anlagda samt vittnen intygat, att den vid domens meddelande befintliga hålldammen, vilken år 1827 uppförts i stället för den förut befintliga äldre dammen, i alla delar blivit lika inrättad med denna och därefter icke varit föremål för någon förändring, av strandägarna gjorda yrkanden om förändringar å dammen icke kunde bifallas, men att, då dammägaren icke kunde anses berättigad att, då sådant ej för beredande av nödig vattentillgång erfordrades, hava luckorna å dammen nedsatta under den tid av året, då dessa eljest enligt lag borde hållas öppna, dammägaren förklarades skyldig att vid de tillfällen under sommaren, då vattnet överstege dammens överkant, för avledande av överflödsvattnet öppna de å dammen befintliga lucker.

Efter förordnande av Västerbygdens Vattendomstol, vilket meddelats på ansökan av markägarna omkring Kärnsjön, hade dåvarande stadsingeniören i Vänersborg John Hallmén den 17 juli 1920 verkställt besiktning av den över Överkilsälvens utlopp ur Kärnsjön uppförda dammbyggnaden, av vilken besiktning bland annat framgått, att hålldammen vid besiktningen vore oförändrad sedan Kungl. Maj:ts dom den 9 maj 1870, att de i denna damm befintliga öppningarna för vattnets genomsläppande vore alltför små för att vattnet vid flodtillfällen skulle kunna stanna vid dammens höjd, att vattenytan nedanför hålldammen låge så högt, att lucksektionsarean icke kunde fullt effektivt utnyttjas för vattnets genomströmmande samt att skibordets höjd å den nedanför belägna Torpdammen befunnits vara + 47,7 m. eller endast 1,4 m. lägre än hålldammens höjd, varigenom alltså avrinningsmöjligheterna vid hålldammen vore beroende av hur vattenståndet reglerades vid Torpdammen.

Landshövdingen föredrog jämväl ett antal protokoll över värderingar å skador genom översvämningar under högvattenåren 1923 och 1927 å delar av hemmanet Ellingebo i Krokstads socken, utvisande att dessa skador uppgått till betydande belopp. Att åstadkomma bättre avrinning vid högvatten syntes därför önskvärt, vare sig detta skedde genom omändring av hålldammen eller genom dess utrivande och vattenståndsregleringens flyttande i dess helhet till Torpdammen eller på annat sätt.

Då en dylik ändring av Kärnsjöns avrinningsförhållanden syntes, under förutsättning att tillräcklig båtnad kunde därav vinnas, utgöra

ett sådant torrläggningsföretag, att såväl statsbidrag från statens avdikningsanslag som lån från statens avdikningslånefond vore att påräkna, redogjorde Landshövdingen slutligen för gällande villkor för dylika bidrag och lån.

Härav framgick, att för statsbidrag gällde följande villkor:

Statsbidrag kan av Kungl. Maj:ts anvisas till utförande av sådana torrläggningsföretag, vilka avse höjande av alstringsförmågan hos mark med hänsyn till dess utnyttjande såsom åker eller ständig slåtter- och betesvall. Förslag till utförande av företag, vartill statsbidrag sökes, skall vara upprättat vid syneförrättning enligt bestämmelserna i 10 kapitlet vattenlagen. Ansökning om statsbidrag skall insändas till lantbruksstyrelsen, som har att med eget utlåtande överlämna ärendet till Kungl. Maj:t för prövning samt för fastställelse av arbetsplanen. Statsbidrag till visst företag eller del därav kan beviljas under förutsättning, att lantbruksstyrelsen finner värdet av båtnaden i förut angivna avseenden uppväga eller överstiga kostnaden för torrläggningen. Där värdet av båtnaden icke uppväger kostnaden för torrläggningen, kan statsbidrag dock, i undantagsfall, beviljas, när särskilda skäl därtill äro. Den omständigheten, att för samma företag eller del av företag, som statsbidraget avser, lån åtnjutes från statens avdikningslånefond, utgör icke hinder för bidrags beviljande. Statsbidrag kan av Kungl. Maj:t beviljas till högst hälften av den utav Kungl. Maj:t godkända kostnaden såväl för torrläggningsarbete - teg - eller täckdikning däri ej inberäknad - som ock för undersökningen och förrättningen jämte erforderliga karter och handlingar. I den mån båtnadsvärdet överstiger kostnaden, skall statsbidraget undergå skälig minskning. Beträffande de förut berörda undantagsfall, där kostnaden överstiger båtnadsvärdet, skall statsbidraget med tillämpning i övrigt av nyss angivna grunder beräknas med hänsyn till båtnadsvärdet. Det tillkommer lantbruksstyrelsen att hava inseende över torrläggningsarbetets utförande samt att meddela slutligt godkännande av sådant arbete. Lantbruksstyrelsen har även att övervaka underhållsskyldighetens fullgörande. Statsbidrag utbetalas från statskontoret enligt vissa föreskrifter i mån av arbetets fortgång.

För lån från statens avdikningslånefond funnes följande villkor föreskrivna.

Lån kan av Kungl. Maj:t anvisas till utförande av sådana torrläggningsföretag, vilka avse höjande av alstringsförmågan hos mark med

hänsyn till dess utnyttjande såsom åker eller ständig slåtter- och betesvall. Förslag till utförande av företag, vartill lån sökes, skall vara upprättat vid syneförrättning enligt bestämmelserna i 10 kapitlet vattenlagen. Ansökning om lån skall insändas till lantbruksstyrelsen, som har att med eget utlåtande överlämna ärendet till Kungl. Maj:t för prövning samt för fastställande av arbetsplan. Lån till visst företag eller del därav kan beviljas under förutsättning, att lantbruksstyrelsen finner värdet av båtnaden i förut angivna avseenden uppväga eller överstiga kostnaden för torrläggningen. Där värdet av båtnaden icke uppväger kostnaden för torrläggningen, kan lån dock, i undantagsfall, beviljas, när särskilda skäl därtill äro. Den omständigheten, att för samma företag eller del av företag, som lånet avser, bidrag åtnjutes från statens avdikningsanslag, utgör icke hinder för lånets beviljande. Lån kan av Kungl. Maj:t beviljas intill den av Kungl. Maj:t godkända kostnaden såväl för torrläggningsarbetet - teg- och täckdikning däri ej inberäknat - som ock för undersökningen och förrättningen jämte erforderliga karter och handlingar, efter avdrag för det bidrag, som för samma företag eller samma del inom företag kan varda lämnat från statens avdikningsanslag, dock med iakttagande att lånet ej för någon del av företaget må överstiga 70% av det genom torrläggningsarbetet uppkommande, av lantbruksstyrelsen vitsordade båtnadsvärdet. Det tillkommer lantbruksstyrelsen att hava inseende över torrläggningsarbetets utförande samt att meddela slutligt godkännande av sådant arbete. Lantbruksstyrelsen har även att övervaka underhållningsskyldighetens utförande. Lån utbetales från statskontoret enligt vissa föreskrifter i mån av arbetets fortgång. Å den av Kungl. Maj:t bestämda lånesumman beräknas de första tre åren från första lyftningsdagen icke någon ränta. För näst därpå följande tre år beräknas å lyftade belopp 3,6 procent årlig ränta, vilken vid dessa tre års slut lägges till den beviljade lånesumman. Å det sålunda uppkommande beloppet erläges från och med sjunde året efter första lyftningsdagen till dess lånet blivit slutbetalt en annuitet av sex procent, därav såsom ränta räknas 3,6 procent å det oguldna kapitalbeloppet. Amorteringstiden blir enligt dessa bestämmelser omkring 26 år.

Under den härefter följande diskussionen yttrades bland annat

av Oskar Johansson i Ellingebo: Markägarne vid Kärnsjön hade tänkt sig två olika möjligheter för att få den förevarande frågan löst, nämligen antingen genom frivillig överenskommelse utan tvångsdelaktighet enligt 3 kap. i vattenlagen eller ock genom ansökning om ett torrläggningsföre-

tag enligt bestämmelserna i 7 kap. av samma lag. Det naturliga syntes vara, att frågan behandlades som ett torrläggningsföretag enligt sistnämnda kapitel samt att man till bestridande av kostnaderna härför sökte erhålla statsbidrag till hälften av dessa kostnader och att den återstående hälften delades lika mellan Munkedals Aktiebolag och de av företaget berörda jordägarne;

av direktören Olof Bildt: Munkedals Aktiebolag, som eljest för egen del icke hade några direkta intressen i förevarande fråga, hade med hänsyn till de skador, vissa markägare vid högvatten lidit och vilka hos dessa väckt stort missnöje, gjort vissa undersökningar, även tekniska, rörande möjligheterna att avhjälpa eller förbättra rådande förhållanden i avseende å översvämningar vid Kärnsjön. Undersökningarna hade väl givit vid handen, att varken genom hålldammens ombyggnad eller genom dess utrivning och hela regleringens flyttande till Torpdammen full garanti kunde vinnas mot översvämningar vid mycket stora vattenflöden. Avsevärd bättring i nuvarande förhållanden skulle dock kunna erhållas genom dylika åtgärder. Ökad avrinning genom Örekilsälven ned emot havet vore dock en fråga, som berörde nedanför Torpdammen befintliga markägare, och som därför jämväl krävde utredning. Om det befunnes lämpligt, att hålldammen utreves och att hela vattenregleringen flyttades till Torpdammen, som då måste i viss omfattning ändras och förstärkas, saknade bolaget anledning motsätta sig en dylik åtgärd. Kostnaderna härför syntes komma att belöpa sig till omkring 25.000 kronor utom undersökningskostnaden;

av advokaten O. Alrutz: Statsbidrag till hålldammens utrivning och erforderlig ändring av Torpdammen borde kunna utverkas, om utredningen kunde visa, att de förbättringar, som åtgärden medförde, innebure tillräckligt stor båtnad. Någon skyldighet för Munkedals bolag att under alla förhållanden tillse, att vattenståndet i Kärnsjön icke stege över befintligt vattenmärke, avseende höjden + 49,1 vid nuvarande hålldammen funnes icke. Vattenmärket syntes icke hava annan betydelse än att markera, att så snart vattenståndet uppnått märket, alla lucker i hålldammen måste hållas öppna;

av ingenjören W. Finne: Normala högsta floden i Örkilsälven utgjorde omkring 60 à 70 kbm. vatten i sekunden. Om hålldammen bortreves och regleringen helt flyttades till Torpdammen, skulle ~~dess~~ detta medföra, att vattnet vid en dylik flod, som nu åstadkomme en vattenhöjd över hålldammen av omkring en meter, sänktes med omkring 9 decimeter. Vid en utomordentligt kraftig flod såsom exempelvis 1927 års stege med nu-

varande dammförhållanden vattnet till omkring 2 meters höjd över hålldammens skibord. Regleringens flyttande till Torpdammen skulle vid ett dylikt exceptionellt vattenflöde medföra en sänkning med omkring en meter. De stora flödena inträffade i regel om våren. Genom flyttningen av regleringen till Torpdammen kunde tappningen igångsättas på ett betydligt tidigare stadium än nu, vilket underlättade vattnets hållande å konstant höjd. Invändningar från ägare till nedanför liggande mark kunde dock komma, om vattnet för hastigt framsläpptes. Genom hållande av en konstant höjd vid Torpdammen bleve nämligen tillrinningen nedanför tidvis betydligt ökad. För Munkedals Aktiebolag uppstode genom en dylik konstant vattenhöjds hållande vid Torpdammen den olägenheten, att en stadigvarande daglig reglering av dammlucker bleve nödvändig;

av Oskar Johansson i Ellingebo: De svåraste skadorna för jordbruket uppstode genom att vattnet under längre tid bleve stående över markerna. Om översvämning förekomme endast under några få dagar, vore detta av mindre betydelse. Hålldammens rivning och vattenståndsregleringens flyttning till Torpdammen syntes kunna medföra, att åtminstone de långvariga översvämningarna kunde upphöra. Strandägarne vore också i regel nöjda, om regleringen helt flyttades till Torpdammen och denna ändrades på sätt ifrågasatts. Kostnaderna härför syntes kunna stanna vid omkring 25.000 kronor för arbetena och 2 à 3.000 kronor för undersökningen;

av Peter Pettersson i Ellingebo: För markägarne vore det önskvärt, om kostnadsfrågan kunde så ordnas, att redan från början en fix summa, exempelvis för alla sammanlagt 5.000 kronor, fastställdes för de bidrag, som skulle direkt åvila dem såsom intressenter i torrläggningsföretaget.

Sedan härefter direktören Bildt förklarat Munkedals Aktiebolag vara berett lämna vissa medgivanden, gjorde landshövdingen följande sammanfattning av dessa medgivanden och av vad i övrigt under diskussionen framkommit:

Direktören Bildt åtager sig att tillkalla lantbruksingeniören för länet och låta honom på Munkedals Aktiebolags bekostnad göra en okulär besiktning av stränderna utmed Kärnsjön och Örekilsälvens utlopp i denna sjö i och för preliminärt bedömande av förutsättningarna för statsbidrag till ifrågasatt torrläggning genom hålldammens utrivning och vattenståndsregleringens flyttande till Torpdammen.

Därest lantbruksingeniören vid denna första besiktning kommer till den uppfattningen, att tillräckliga förutsättningar för statsbidragsrätt föreligga, åtager sig Munkedals Aktiebolag att förskottera kostnaderna för vederbörliga förrättningar enligt gällande vattenlag. I händelse av förrättningen framgår, att statsbidrag ej kan erhållas, skall förskottet av vederbörande markägare återgäldas till bolaget. Eljest skola dessa förrättningskostnader slutligt fördelas enligt samma grunder som kostnaderna för arbetenas utförande.

Munkedals Aktiebolag åtager sig arbetenas utförande mot det att dels en statsbidragssumma, motsvarande hälften av kostnaderna för företaget, inclusive undersökningskostnaderna, beviljas och detta bidrag av intressenterna ställdes till bolagets förfogande, dels återstående hälften av kostnaderna lika fördelas mellan intressenterna och bolaget.

För den fjärdedel av kostnaderna, som alltså skall direkt åvila markägarna såsom intressenter, skola dessa söka statslån enligt därför gällande bestämmelser. Det lån, som sålunda må erhållas, skall förräntas och amorteras av samtliga intressenter och efter båtnaden härvid mellan dem fördelas.

Under här angivna förutsättningar av statsbidrag, bidrag från Munkedals Aktiebolag och statslån komma alltså markägarna icke att i någon form betungas av utgifter för företaget under de sex första åren från det statslånet börjat lyftas. Med en beräkning av kostnaden för arbeten och undersökningar sammanlagt till 27.000 kronor komma därefter från och med 7:de året under en tid av 26 år markägarnes utgifter att inskränka sig till en årlig summa av 448 kronor 74öre för samtliga markägare att av dem inbördes fördelas efter vars och ens beräknade båtnad av företaget.

Såsom villkor för sin medverkan i här nämnd ordning till företagets genomförande uppställer Munkedals Aktiebolag den fordran, att intressenterna icke motsätta sig den framtida vattenreglering, som kan komma att tarvas för ytterligare utbyggnad av vattenfallen vid Torp, en reglering, som dock icke får hava sådan inverkan, att vattenståndet i Kärnsjön höjes.

Efter det Herr Landshövdingen givit de närvarande del av denna sammanfattning, förklarade direktören Bildt sig för egen och Munkedals Aktiebolags räkning godkänna de däri upptagna villkoren. I samband härmed utlovade direktören Bildt, att, därest mot förmodan företaget icke skulle kunna på sålunda avsett sätt komma till stånd, bolaget skulle söka att med bibe-

hållande av nuvarande anordningar bättra avrinningsförhållandena vid högvatten.

Av närvarande intressenter förklarade sig Oskar Johansson och Peter Pettersson i Ellingebo, Herman Tobiasson i Röstan Lilla, H.W. Karlsson i Grinås och Karl Nordin i Gunnarsbo för sin del godkänna villkoren i ovanintagna sammanfattning.

Landshövdingen tillkännagav, att utdrag av detta protokoll skulle i och för åvägabringande i den mån så kunde ske av överenskommelse mellan vederbörande markägare och Munkedals Aktiebolag enligt de i sammanfattningen upptagna villkoren tillhandahållas intressenterna i det tilltänkta torrläggningsföretaget.

Härmed avslöts mötet.

Som ovan

In fidem:

Nils Björkman

Rätt avskrivet intyga:

3995-7

KUNGL. FISKERISTYRELSEN
MED
STATENS FISKERIFÖRSÖK
GÖTEBORG

LANTBRUKSSTYRELSEN
12 AUG. 1952
DIARIE Nr
SAK Nr

Trans. övers. d. 14/8-52

Till

Kungl. Lantbruksstyrelsen,
Stockholm

I en av Västerbygdens vattendomstol den 20 juni 1952 meddelad dom nr B 5/1952 i mål angående Kärnsjöns sänkningsföretag av år 1950 har fastställts ett utlåtande vari bl.a. lämnats föreskrifter om ålyngelledare m.m.

Eftersom det av den till fiskeristyrelsen översända domen ej framgår vilka dessa föreskrifter äro, och enligt meddelande från vattendomstolen utlåtandet jämte förrättningsakten översänts till Kungl. Lantbruksstyrelsen , får fiskeristyrelsen hemställa att få sig tillsänt ett transumt av de delar i utlåtandet vari ovan nämnda föreskrifter om ålyngelledare mm. lämnats. Göteborg den 11 augusti 1952.

Enligt uppdrag:

Helge Bengtsson

LANTBRUKSSTYRELSEN
23 JUL. 1952
DIARIE Nr
SAK Nr

3995-7

B.&U.M. 5/1951. Dom B 5/1952.

Västerbygdens vattendomstols

D O M

i underställningsmål angående Kärnsjöns sänkningsföretag av år 1950 inom Håby, Sverteborgs, Krokstads och Hede socknar, Göteborgs och Bohus län; meddelad i Vänersborg den 20 juni 1952.

F.d. lantbruksingenjören C.B. Carlson har med biträde av gode män under åren 1936 - 1951 handlagt syneförrättning enligt vattenlagen och den 9 augusti 1951 meddelat utlåtande angående "Kärnsjöns sänkningsföretag av år 1950", avseende förbättrad torrläggning av mark genom sänkning av högvattenstånden i Kärnsjön inom Håby, Sverteborgs, Krokstads och Hede socknar av Göteborgs och Bohus län.

Utlåtandet har nu av Carlson underställts vattendomstolen för prövning.

D o m s k ä l.

Vattendomstolen har vid huvudförhandling och syn den 20 maj 1952 genomgått utlåtandet och därvid funnit skäl för yttranden i följande avseenden.

Utan avgift.

Kungl. Lantbruksstyrelsen.

1. Vissa frågor uppstå beträffande hålldammen i Kärnsjöns utlopp och därmed förenade rättigheter. Rent principiellt gäller därvid att med dammen förenade rättigheter och skyldigheter icke förändras genom företaget i vidare mån än ved som framgår av direkte föreskrifter i utlåtandet. Å andra sidan innebär det genom utlåtandet meddelade tillståndet till ombyggnad av dammen icke något yttrande i frågan om dammens laglighet gentemot av densamma berörda intressen. - Då företagets syfte endast är att sänka högvattenstånden i sjön och till följd av det sagda medför utlåtandet icke någon rätt för dammägaren att, med undantag av högvattenföringarna, framsläppa vatten genom den nya dammen på annat sätt än som varit möjligt med den gamla dammen.

Av det anförda följer först och främst, att vattenytan vid nya dammen icke får avsänkas i vidare mån än att vattenytan strax uppströms gamla dammläget ställer sig på en höjd, motsvarande den lägsta höjd till vilken vattnet där kan beräknas ha sjunkit på grund av tappning genom gamla dammen. Denna höjd beräknar vattendomstolen på följande sätt. I förrättningshandlingarna här på sid. 76 - 77 intagits av Vattenbyggnadsbyrån i Stockholm upprättade plan- profil- och sektionsritningar.

avseende älvsträcken mellan Kärnsjön och den befintliga hälldammen. Av ritningarna framgår, att vattenstånden i sjön och i älven ner till en sektion omkring 30 m uppströms hälldammen ej kan sjunka under höjden + 47,0 m. Av förrättningsmännens sektionsritningar framkommer enahanda förhållande beträffande en sektion omkring 260 m uppströms hälldammen, vilken sektion enligt dessa ritningar är den bestämmande. Helt allmänt kan sägas att Vattenbyggnadsbyråns och förrättningsmännens ritningar stämma väl överens. Då tröskelns i hälldammens utskov äro belägna lägst på höjden + 46,35 m och då hälldammen sålunda ej är avgörande för lägsta vattenståndet ovanför densamma, utgår vattendomstolen från, att vattnet strax uppströms dammen kunnat sjunka till lägst höjden + 47,00 m. Vid den nya dammen må vattnet sålunda ej avsänkas mer än att vattnet vid gamla dammläget ställer sig lägst på nämnda höjd. Höjden samt den i utlåtandet bestämda dämningshöjden + 49,1 m böra utmärkas med en vid gamla dammläget placerad vattenståndsskala.

Syftet med företaget är att såvitt möjligt förhindra att vattnet vid nuvarande dammläge överstiger höjden + 49,10 m. Detta skall möjliggöras genom att i nya dammen inrättas åtskilligt fler öppningar än i gamla dammen. Den nya dammen medger

sålunda i och för sig en tappning av helt annan beskaffenhet än ved som är möjligt med nuvarande damm. Av förhållandenas natur följer emellertid att den nya dammen av dammägaren ej får, i vidare mån än som erfordras för genomförandet av företagets syfte, utnyttjas för en reglering på annat sätt än som skett med den befintliga dammen. Den nya dammen får sålunda t. ex. ej med stöd av utlåtandet nyttjas för den mer varierande korttidsreglering, vartill den i och för sig rent tekniskt lämnar möjlighet. Till en tappning av sådant slag och till konsekvenserna därav, framförallt nedströms dammen, har utlåtandet ej tagit ställning.

Med ledning av det sagda har vattendomstolen utformat ved som neden i domslutet angives angående tappningen genom nya dammen.

Det må anmärkas, att rätt för dammägaren att använda dammen på annat sätt än nu sagts torde kunna medgivas endast efter sedvanlig ansökan till vattendomstolen.

2. Då på sätt nu sagts garantier skapas för, att företaget endast kommer att inverka på högvattenstånden i sjön och ej på vattenstånden i övrigt och då sålunda företaget icke torde beröra andra markägare längs sjön än sådana, som vinna båtnad

av densamma, har vattendomstolen ingen erinran mot att övriga markägare kring sjön ej kallats till eller närvarit vid förrättningen.

3. Vad angår de nedanför dammen liggande intressena, har vattendomstolen under hand inhämtat yttrande av statsgeologen Carl Caldenius i Stockholm, vilken f.n. på uppdrag av Munkedals kommun handlägger geologiska och geotekniska utredningar, berörande bl.a. erosionen längs Örekilsälvens stränder. Caldenius har, med utgångspunkt från att förändringarna i vattenföringarna endast komma att avse högvattenföringarna, som sin uppfattning meddelat, att ökningen av tappningen vid dessa tillfällen med all säkerhet kommer att något intensifiera älvens erosion, men att med hänsyn till att tappningsvågen utgör en relativt begränsad ökning av de tidigare förekommande den skadegörelse, som den kan befaras åstadkomma, ej synes vara av den storleksordning, att den behöver tagas i betraktande.

Med anledning av det sagda utgår vattendomstolen från, att företaget ej kommer att inverka på nedanförliggande intressen på sådant sätt, att företaget jämlikt 14 kap. 4 § vattenlagen skall anses angå dem. Vattendomstolen har följaktligen

ingen erinran mot att nedanförliggande intresseägare ej kallats till eller närvarit vid förrättningen. - I övrigt hänvisas i denna fråga till vad neden säges om oförutsedd skada.

4. I utlåtandet har bestämts, att Örekilsälvens flottningsförening skall vara delaktig i företaget med en andel i kostnaden av 23,551 %. Förfarandet att göra flottningsföreningen till delaktig står icke i överensstämmelse med vattenlagens föreskrifter. Enligt 7 kap. 20 och 21 §§ vattenlagen förutsättes för delaktighet att båtnaden skall avse mark. Enligt 7 kap. 41 § vattenlagen förvärva de flottande för bidrag till företag ej delaktighet i företaget. Flottningsföreningen skall förty utgå ur samfälligheten.

I utlåtandet har såsom nytta av företaget medräknats bl.a. förmåner genom förbättrade flottningsmöjligheter till ett belopp av 15.480 kronor. Med hänsyn till vad som förekommit i denna fråga under förrättningen, till att flottningsföreningen frivilligt medgivit att bidraga med summan samt till att flottningsföreningen vid huvudförhandlingen förklarat sig närmast vara att anse som biträdande till ansökningen, finner vattendomstolen att hinder icke möter mot att beloppet vid till-

lämpningen av 7 kap. 38 § vattenlagen anses utgöra nytta av företaget. - Det må anmärkas, att med den tolkning vattendomstolen härigenom givit flottningsföreningen medgivande i målet ersättningsbestämmelserna i 7 kap. 41 § andra stycket vattenlagen icke torde bliva tillämpliga å företaget.

Vattendomstolen anser det ej erforderligt att till följd av flottningsföreningens utbrytande ur samfälligheten omräkna de procentuella andelstal, som finnas angivna i kostnadsfördelningslängden. Varje fastighets andel utgöres till följd härav av förhållandet mellan i längden angivet andelstal och siffran (100 - 23,551 % eller) 76,449.

6. Vattendomstolen har med utgångspunkt från vad ovan angivits granskat det sätt, på vilket förrättningen formellt handlagts och har ur denna synpunkt ingen anmärkning att göra.

Beträffande rent tekniska synpunkter finner vattendomstolen ej anledning till någon erinran.

7. Jämlikt 7 kap. 43 §, jämförd med 2 kap. 19 §, allt vattenlagen, skall i utlåtandet tid finnas bestämd, inom vilken arbetet skall vara fullgjort. Vattendomstolen anser att denna tid dels med hänsyn till den svårighet som f.n. torde finnas att erhålla alla erforderliga tillstånd för

arbetets påbörjande, samt dels ur rent lämplighetssynpunkt bör sättas lika lång som den jämlikt 10 kap. 62 § vattenlagen föreskrivna tiden för arbetets färdigställande, eller 5 år.

8. Bestämmelser om oförutsedda skador böra lämnas jämlikt 7 kap. 57 § vattenlagen. Med hänsyn till risken för erosion i älven nedströms dammen bör tiden för talans väckande bestämmas till 12 år.

9. Erinran om innehållet i 7 kap. 58 § bör göras.

Utöver vad nu sagts har vattendomstolen icke funnit skäl för anmärkning mot förrättningen eller utlåtandet. Då det anförda icke är av beskaffenhet att föranleda utlåtandets undanröjande eller återförvisning av förrättningen möter, under förutsättning att hänsyn tages till de erinringar som gjorts, icke hinder ur allmän eller enskild synpunkt mot fastställande av utlåtandet.

Domslut.

Vattendomstolen fastställer det underställda utlåtandet med följande förändringar, förtydliganden och tillägg.

Det nu fastställda utlåtandet innebär icke något uttalande i frågan om dammägarens rätt i och för sig till hålldamm på platsen eller till reglering av sjön.

Såvitt på skötseln av nya dammen beror, må vattenståndet vid det nuvarande dammläget ej överskrida höjden + 49,1 m och ej nedsänkas under höjden + 47,0 m. När ett flöde kan väntas skall utsläppningen av vatten såvitt möjligt påbörjas så tidigt att högsta vattenföringen i älven nedströms dammen under flödet icke blir större än vad som skulle blivit följden under nuvarande förhållanden. Med undantag av det sagda må ej på utlåtandet grundas rätt till reglering med nya dammen av annat slag än som kunnat ske med den befintliga dammen. Ej må med stöd av utlåtandet det tillrinnande vattnet innehållas till förfång för intressen nedom dammen eller vid avtappning så mycket vatten på en gång framsläppas, att annans rätt sättes i fara.

Vid det nuvarande dammläget skall på lätt synlig för allmänheten tillgänglig plats finnas uppsatt vattenståndsskala, inpassad i det för företaget gällande höjdsystemet. På skalan skola med siffror finnas utmärkta metertalen samt, särskilt markerade, höjderna + 49,1 och + 47,0 m. Skalan

skall omfatta registret + 47,00 - + 49,50 m. Skalen skall vara föremål för återkommande tillsyn och justeras när anledning finnes till antagande, att den rubbats ur höjdsystemet.

Vattendomstolen förklarar vidare, att Örekilsälvens Flottningsförening icke skall ingå som delaktig i sänkningsföretaget. Kverstående deltagares andel i företaget skall utgöras av förhållandet mellan i kostnadsfördelningslängden angivet procentuellt andelstal och siffran 76,449.

Munkedals Aktiebolag har att vid äventyr som sägs i 2 kap. 19 § vattenlagen utföra i utlåtandet föreskrivna arbeten inom fem år från det denna dom vunnit laga kraft. Arbetena skola vara bragta till slut inom samma tid jämväl vid äventyr jämlikt 7 kap. 58 § vattenlagen.

Om genom företaget vållas skada eller intrång, som nu icke förutsetts, må den, som lider skadan eller intrånget, föra talan därom jämlikt 7 kap. 57 § vattenlagen inom tolv år från utgången av den för företaget gällande byggnadstiden.

Sökandena till förrättningen ha att solidariskt till vattendomstolens kansli inbetala etthundra åttiofyra kronor,

utgörande vattendomstolens utlägg för kungörelser, förberedelse och synegång i målet. Därest företaget kommer till utförande må detta belopp liksom kostnaden för ett exemplar av denna dom fördelas mellan delägarna i företaget efter den för fördelning av förrättningskostnaderna gällande grunden.

Talan mot denna dom föres genom vad. Vill part vädja, skall han sist fredagen den 4 juli 1952 före tjänstetidens slut hos vattenrättsdomaren eller vattenrättssekreteraren, postadress Vänersborg, muntligen eller skriftligen anmäla vad. Part, som anmält vad, skall sist fredagen den 18 juli 1952 före tjänstetidens slut fullfölja vadet genom att till vattenrättsdomaren inkomma med sin till Vattenöverdomstolen ställda vadeinlaga.

Har en part sålunda vädjat, äge även motpart, ehuru han icke iakttagit vad nyss sagts, föra talan mot domen; dock åligge honom att inom två veckor från den dag, då tiden för fullföljd av vadet utgick till vattenrättsdomaren inkomma med vadeinlaga. Såsom vadetalan förfaller, om den första vadetalan återkallas eller eljest förfaller.

Inlaga eller annan handling må inlämnas genom bud eller insändas med posten i betalt brev.

På vattendomstolens vägnar:

Nils Söderlund.

Emot förestående [redacted] dom har vad icke anmälts; betygar Vänersborg i Västerbygdens vattendomstols kansli den 17 juli 1952.

I tjänsten:

Kungörelse.

I avseende till företag med syfte att medelst sänkning av KÄRNSJÖNS högvattensstånd från översvämning befria mark hörande till hemmanen Torp västergården och östergården, Harska, Hällungsbacka, Millingeröd och Rånäs i Håby socken, Mögärde, Sandvik, Skrapeland och Haga samt Grinås i Svarteborgs socken, Elingebo, Gunnarsbo, Röstan Lilla och Sörbo i Krokstads socken samt Torp, Ryr, Skogen, Sivik och Staen i Hede socken, Göteborgs och Bohus län handlägges syneförrättning jämlikt 10 kap. Vattenlagen vid sammanträde hos nämndemannen Oskar Johansson i Elingebo onsdagen den 26 augusti 1936 kl. 11,30 f.m., då vederbörande sakägare hava att utföra sin talan. Göteborg den 4 augusti 1936.

P. Karlsson
Lantbruksingeniör.

Kungörelsen utsänd till Pastorsämbetena i Håby, Svarteborgs, Krokstads och Hede församlingar den 4 augusti samt till Kungl. Kammarkollegium, Kungl. Lantbruksstyrelsen och Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län den 7 augusti och införd i tidningarna Bohusläningen den 8 augusti och Bohusposten den 7 augusti, varjämte underrättelse om tid och plats för sammanträdet avlämnats å posten den 10 augusti 1936 till:

Munkedals Aktiebolag,			Munkedal.
Lantbrukaren	Paul Olsson,	Harska,	Håbygård.
"	Carl Franssen,	Hällungsbacka,	Svarteborg.
"	Anders Upman,	Millingeröd,	"
"	Patrik Hansson,	Rånäs,	"
"	Karl Johansson,	Mögärde,	"
"	Anders Ottosson,	Önne,	Medbön.
"	Johan Ottosson,	Bodilseröd,	Hedekas.
"	Fredrik Zackrisson,	Sandåker,	"
"	Harald Carlzon,	Grinås,	Svarteborg.

Fr.	Emilia Hansson,	Grinås,	Svarteborg.
"	Astrid Carlsson,	"	"
"	Alida Johansson,	"	"
Herr	Erik Karlsson,	"	"
Lantbrukaren	Olov Christensson,	"	"
" "	Ture Svensson,	"	"
" "	Johan August Andersson,	"	"
"	~~Abbka Svensson,~~	"	"
"	Johan Karlsson,	Skrapeland och Haga,	"
"	Oskar Johansson,	Elingebo,	Dingle.
"	P.A.Pettersson,	"	"
"	Karl Niklasson,	"	Hedekas.
"	Anders Hansson,	"	Hedekas.
"	Bernhard Olaussons sterbh.,	Gunnarsbo,	"
"	Karl Norin,	"	"
"	Axel Edvin Norin,	"	""
"	Gustaf Verner Norin,	"	"
Fr.	Kristina Jonasson,	"	"
"	Selma Bernhardsson,	"	"
"	Dagny Hermansson,	Sörbo,	"
Krokstads Pastorats Kyrkoråd,dess ordf.,		Kyrkoh. A.D.Jansson,	"
Lantbrukaren	Anders Eliasson,	Torp,	Fisketorp.
"	Wiktor Olsson,	Ryr,	"
"	Efraim Karlsson,	"	"
"	Oscar Jonasson,	Skogen,	"
"	Andreas Fors,	Sivik,	"
Fr.	Anna Fors,	"	"
Lantbrukaren	Fritz Hansson,	"	"
Fr.	Amalia Hansson,	"	"
Herr	Agnar Hansson,	"	"
Fr.	Maria Hansson,	"	"
Herr	Georg Hansson,	"	"
"	Torsten Hansson,	"	"
"	Karl Andersson,	"	"
Fr.	Svea Andersson,	"	"
Fr.	Frida Karlsson,	"	"
Fr.	Gerda Hansson,	"	"

Fr.	Ester Hansson,	Sivik,	Hedekas.
Fru	Olga Trogen,	Falgrensgatan 1,	Karlstad.
Herr	Anders Trogen,	" "	"
Fru	Hilda Karlsson,	Torsby,	Harestad.
Herr	Valdemar, Karlsson,	"	"
Fru	Jenny Söderberg,	Mellby,	Brodalen.
Herr	Werner Söderberg,	"	"
"	Oskar Nilsson,	Staen,	Fisketorp.

betygar:

O Karlsson

Ledamoten av Sveriges Advokatsamfund juris kandidaten Otto Reinhold Alrutz, eller den han i sitt ställe förordnar, befullmäktigas härmed:

att vid alla över- och underdomstolar, exekutionssäten och övriga ämbetsmyndigheter i Sverige anhängiggöra, utföra och bevaka vår talan i ärende angående sänkning av Kärnsjöns högvattenstånd

eller den saken eljest kan anses röra, angående

att antaga eller förkasta förlikning, ingå skiljeavtal och välja skiljemän;

att å våra *vägnar uppbära och kvittera alla uti ifrågavarande sak* oss *tillkommande medel, värdehandlingar m. m.; samt*

att även i övrigt utom domstol vid alla de tillfällen, då vår *rätt i denna sak kan vara ifråga, densamma iakttaga och bevaka; gällande denna fullmakt jämväl i konkurs samt för antagande och förkastande av ackord.*

Ombudets laga åtgärder godkännas.

Munkedal *den* 25 augusti *19* 36.

MUNKEDALS AKTIEBOLAG

På en gång närvarande vittnen:

2239 35 K. L. Beckmans Boktr.

Fullmakt för ledamoten av Sveriges Advokatsamfund juris kandidaten Jan Otto Alrutz att själv eller genom den han i sitt ställe förordnar vid alla domstolar och myndigheter ävensom i konkurser vid alla de tillfällen då jag själv icke är närvarande i mitt ställe anhängiggöra och föra talan i alla mål och ärenden, som blivit eller bliva mig anförtrodda såsom ombud, god man, syssloman eller i annan egenskap, medförande denna fullmakt jämväl befogenhet att ingå förlikning samt att utkvittera handlingar.

Stockholm den 26 augusti 1936.

Otto Alrutz

Egenhändiga namnteckningen bevittna:

H. Tiberg R. Lundgren

FULLMAKT

32

TRANSUMT

Protokoll hållet vid konstituerande sammanträde i Stockholm den 30 juni 1939 med styrelsen för Munkedals Aktiebolag.

- -

§ 3.

- -

Styrelsen beslöt därjämte att utfärda följande fullmakt:

Munkedals Aktiebolag befullmäktigar härmed sin verkställande direktör, Disponenten Olof Bildt,

att vid alla över- och underdomstolar samt hos exekutiva myndigheter och övriga ämbetsmyndigheter i Sverige anhängiggöra, utföra och bevaka bolagets talan i alla mål och ärenden, som röra bolagets rätt;

att företräda bolaget och föra dess talan vid kommunal- och kyrkostämmor, vid lantmäteriförrättningar och vägstämmor, bolagsstämmor, gruvstämmor samt sammanträden inom föreningar och sammanslutningar, vari bolaget äger del;

att utföra och bevaka bolagets talan i konkurser och vid ackordsförhandlingar;

att å bolagets vägnar ingå skiljeavtal och utse skiljemän samt föra bolagets talan inför skiljemän;

samt att såväl i rättegångar som i alla ärenden, som kunna ifrågakomma vid utförandet av här ovan angivna uppdrag, för bolaget ingå förlikning, förening eller ackord ävensom att mottaga och kvittera bolaget i sådana ärenden tillkommande medel, värdehandlingar m.m.;

ägande disponenten Bildt även rätt att i sitt ställe å bolagets vägnar befullmäktiga annan, även genom utfärdande av fullmakt till innehavaren, att för särskilda mål och ärenden eller eljest i viss omfattning utföra här ovan angivna uppdrag.

Ombudets laga åtgärder godkännas.

Därjämte beslöt styrelsen bemyndiga disponenten Bildt att även utan medverkan av annan firmatecknare för bolaget underteckna:

1/. kvittenser och överlåtelser å postremissväxlar, checkar, postanvisningar och främmande accepter vid diskontering;

2/. lånehandlingar och växelförbindelser vid omsättning av lån och varuväxlar samt

3/. brev och handlingar, som normalt tillhöra bolagets rörelse, däribland även avtal om inköp av för rörelsen erforderliga varor samt försäljning av bolagets produkter och utrangerade maskiner och maskindelar, samt att

4/. acceptera varuväxlar.

- -

In fidem
Olof Bildt

Justeras:
Nils C. Ringstrand.

Rätt transummerat intyga:
E. Winberg G. Emilsson

Avskrift.

Kungl.
Patent- och Registreringsverket
Aktiebolagsavdelningen
Stockholm

53.

Stämpel
Två
Kronor

Att Kungl. Patent- och Registreringsverket den 12 april 1897 beviljat registrering för Munkedals aktiebolag, att styrelsen, som har sitt säte å Munkedal, Foss socken av Göteborgs och Bohus län, enligt en denna dag i aktiebolagsregistret intagen uppgift utgöres av landshövdingen Nils Gustaf Ringstrand i Umeå, direktören Olof Vincent Bildt å Munkedal, bankdirektörerna Ernfrid Browaldh och Theodor Raaschou, båda i Stockholm, samt landstingsmannen Johan Larsson i Nissaryd,Långaryds socken av Jönköpings län, med direktörerna Norman Fidler i Göteborg och Ragnar Sundfeldt i Stockholm till suppleanter, och att firman tecknas, förutom av styrelsen, av styrelsens ordinarie ledamöter två i förenin eller av en ordinarie styrelseledamot i förening med en suppleant, det varder härmed till bevis meddelat. Stockholm den 13 september 1935.

Ex officio:

G. Birke.

/Sigill/

Lösen Kr. 1:50
Stämpel " 2:--
Summa Kr. 3:50

Kungl. Patent- och registreringsverkets kommissionär, på begäran.

Rätt avskrivet intygar:

E. Winberg G. Emilson

Fullmakt

för nämndemannen Joh. A. Andersson i Döljan, Fisketorp, eller den han i sitt ställe förordnar, att vid över- och underdomstolar - Västerbygdens Vattendomstol -, exekutionssäten och övriga myndigheter i Sverige, utföra och bevaka vår talan i saken angående sänkning av Kärnsjöns högvattenstånd för att från översvämning befria mark till 1/4 mantal nr 1 Sivik (1 2) i Hede socken, Sörbygdens härad av Göteborgs och Bohus län m. fl. hemman, att jämväl utom domstolen vid alla de tillfällen då vår rätt i detta ärende kan vara i fråga densamma iaktaga och bevaka, samt att i samband härmed antaga eller förkasta förlikning, överenskommelser och föreningar; godkännande vi allt vad ombudet i denna sak å våra vägnar härvid lagligen gör och låter.

Åsen, Fisketorp den 25 augusti 1936

Anna Fors August Fors

För utrikesvistande Johan Adolf Fors
enligt godmansförordnande:

Oscar Olsson

Bevittnas:

G A Hansson E Andersson

Fullmakt

för nämndemannen Joh. A. Andersson i Döljan, Fisketorp, eller den han i sitt ställe förordnar, att vid över- och underdomstolar - Västerbygdens Vattendomstol - , exekutionssäten och övriga myndigheter i Sverige, utföra och bevaka vår talan i saken angående sänkning av Kärnsjöns högvattenstånd från översvämning av mark hörande till 1/4 mantal nr 1 Sivik (1 2) i Hede-socken, Sörbygdens härad av Göteborgs och Bohus län, att jämväl utom domstolen vid alla de tillfällen då vår rätt i detta ärende kan vara i fråga densamma iaktaga och bevaka samt att i samband härmed antaga eller förkasta förlikning eller överenskommelser och föreningar; godkännande vi allt vad ombudet i denna sak å våra vägnar härvid lagligen gör och låter.

Hjälmedal den 23/8 1936.

Johan Foss — Signe Carlsson

Thure Foss — Hulda Sikiberg

Sigrid Jönsson — Elin Axelsson

Bevittnas:

Signe Carlsson — Olof Carlsson

Hjälmedal — Hjälmedal

F u l l m a k t

för nämndemannen Joh. A. Andersson i Döljan, Fisketorp, eller den han i sitt ställe förordnar, att vid över- och underdomstolar (Västerbygdens Vattendomstol), exekutionssäten och övriga myndigheter i Sverige, utföra och bevaka vår talan i saken angående sänkning av Kärnsjöns högvattenstånd för att från översvämning befria mark till 1/4 mantal nr 1 Sivik (1/2) i Hede socken, Sörbygdens härad, av Göteborgs och bohus län, att jämväl utom domstolen vid alla de tillfällen då vår rätt i detta ärende kan vara i fråga densamma iaktaga och bevaka, samt att i samband härmed antaga eller förkasta förlikning eller överenskommelser och föreningar; godkännande vi allt vad ombudet i denna sak å våra vägnar härvid lagligen gör och låter.

Björid och Nyröd, Munkedal den 18 augusti 1936

Julius Fors

För omyndiga Gustav Valfrid, Hildur Ingeborg, Johan Gottfrid, Axel Hjalmar och Clof Valdemar Gustavsson:

Carl Gustafson
Fader & förmyndare.

Martina Gustavsson

Julius Fors namnunderskrift bevittna:

J. A. Hansson

Harald Hansson

Karl Gustavssons och Martina Gustavssons namnunderskrifer bevittna:

Frans Olsson
Bastegiljan

Hubert Hermansson
Skärkestad

Fullmakt

för nämndemannen Joh. A. Andersson i Döljan, Fisketorp, Sverige, eller den han i sitt ställe förordnar, att vid över- och underdomstolar - Västerbygdens Vattendomstol -, exekutionssäten och övriga myndigheter i Sverige, utföra och bevaka min talan i saken angående sänkning av Kärnsjöns högvattenstånd för att från översvämning befria mark hörande till hemmanet 1/4 mantal nr 1 Sivik (1/2) i Hede socken, Sörbygdens härad av Göteborgs och Bohus län, Sverige, att jämväl utom domstolen vid alla de tillfällen då min rätt i detta ärende kan vara i fråga densamma iaktaga och bevaka samt att i samband härmed antaga eller förkasta förlikning eller överenskommelser och föreningar; godkännande jag allt vad ombudet i denna sak å mina vägnar härvid lagligen gör och låter.

Värlegaten 33, Moss, Norge, den 17/8 1936

Gustaf Ivarson.

Att herr G. Ivarsson egenhändigt undertecknat förestående fullmakt, intyga undertecknade på en gång härvid närvarande vittnen:

Gunnar O. Arvesen
postbud.

Gunnar Jonsen
Spaskiftare

Fullmakt

för nämndemannen Joh. A. Andersson i Döljan, Fisketorp, Sverige, eller den han i sitt ställe förordnar, att vid över- och underdomstolar (Västerbygdens Vattendomstol), exekutionssäten och övriga myndigheter i Sverige, utföra och bevaka min talan i saken angående sänkning av Kärnsjöns högvattenstånd för att från översvämning befria mark hörande till hemmanet 1/4 mantal nr 1 Sivik (1/2) i Hede socken, Sörbygdens härad av Göteborgs och Bohus län, att jämväl utom domstolen vid alla de tillfällen då min rätt i detta ärende kan vara i fråga densamma iaktaga och bevaka samt att i samband härmed antaga eller förkasta förlikning och överenskommelser; godkännande jag allt vad ombudet i denna sak å mina vägnar härvid lagligen gör och låter.

Barkåker, Norge, den 17 Augusti 1936

Josefine Fors

Att fröken Josefina Fors egenhändigt undertecknat förestående fullmakt, intyga undertecknade på en gång härvid närvarande vittnen:

Lars Fritzö
Barkåker st.

Helga Fritzö
Barkaaker st

59

Fullmakt.

Härigenom befullmäktigas nämndemannen Joh. A. Andersson i Döljan, Fisketorp, eller den han i sitt ställe förordnar, att föra min talan och min rätt bevaka vid sammanträde i Ellingebo, Krokstads socken, den 26 augusti 1936 i saken angående sänkning av Kärnsjöns högvattenstånd för att från översvämning befria mark hörande till 1/4 mantal nr 1 Ryr (1 3) med flera hemman inom Hede, Krokstads, Håby och Svarteborgs socknar i Göteborgs och Bohus län; hållande jag för gilt allt vad ombudet å mina vägnar härvid lagligen gör och låter.

Hult, Fisketorp den 17 augusti 1936

Ann Hansson

Bevittnas:

Fabian Olsson
Hult Fisketorp

Wilhelmina Olsson
Hult Fisketorp

STIFTSNÄMNDEN
I
GÖTEBORG

60

Till kontraktsprosten F. Lüsch.

Sedan enligt bilagda avskrift av kungörelse syneförrättning jämlikt 10 kap. vattenlagen utsatts att hållas hos nämndemannen Oskar Johansson i Elingebo onsdagen den 26 augusti 1936 kl. 11,30 samt, enligt till stiftsnämnden inkommen anmälan, ecklesiastika lönebostället 1/4 mantal Torp nr 1 i Hede socken komme att beröras av förrättningen, förordnar stiftsnämnden i Göteborg Eder härigenom att såväl vid berörda sammanträde som ock framgent under ärendets fortsatta handläggning bevaka ifrågavarande boställes rätt och bästa; åliggande det ombudet att genast efter varje sammanträdes slut till stiftsnämnden inberätta, vad därvid förekommit.

I händelse av förfall må detta förordnande å annan lämplig person överlåtas, dock bör i så fall underrättelse därom ofördröjligen tillställas stiftsnämnden jämte uppgift å den person, på vilken förordnandet överlåtits. Göteborg den 14 augusti 1936.

Å stiftsnämndens vägnar:

Ovanstående förordnande överlåtes härmed på kommistern John Andreasson, som lovat åtaga sig detsamma, varom undertecknad samtidigt underrättar Stiftsnämnden.

Lysekil den 22 augusti 1936

S.B.nr 362. Å skrivelser i ärendet torde vidstående diarienummer åberopas.
447/36.

ÖREKILSÄLVENS FLOTTNINGSFÖRENING

Styrelsens adress: Munkedal
Tel. Munkedal 3

Flottningschefens adress: Bäckefors
Tel. Bäckefors 2

Utdrag av protokoll fört vid sammanträde med Styrelsen för Örekilsälvens flottningsförening i Munkedal den 30. mars 1936.

§. 3.

Att flottningschefen Fritz Norberg, Bäckefors uppdrogs att i förekommande fall föra föreningens talan samt att anbefalla flottningspersonalen och leda flottningsarbetet.

Som van
Alex Bilck

Justerat:
Albin Wallstedt
Sven Johansson.

Rätt utdraget bestyrkes:

Harald Olsson

Ivan Nilsson

Kungl. Maj:ts och Rikets
kammarkollegium

62

D:iinr 2237 år 1936.

Till statens lantbruksingenjör C.B. Carlson,

Göteborg.

Med skrivelse till kungl. kammarkollegiet den 7 augusti 1936 har Ni överlämnat avskrift av ansökning och kungörelse angående syneförrättning enligt vattenlagen rörande sänkning av Kärnsjöns högvattenstånd för att från översvämning befria mark hörande till hemmanen Torp västergården och östergården, Harska, Hällungsbacka, Millingeröd och Rånäs i Håby socken, Mögärde, Sandvik, Skrapeland och Haga samt Grinås i Svarteborgs socken, Elingebo, Gunnarsbo, Röstan Lilla och Sörbo i Krokstads socken samt Torp, Ryr, Skogen, Sivik och Staen i Hede socken av Göteborgs och Bohus län.

Kungl. kollegiet finner icke nödigt att för närvarande föra talan i saken för bevakande av det allmännas rätt och intressen.
Stockholm den 19 augusti 1936.

Eikhalling / Sten Rönnow / Per Lavelin

Angående sänkning av Kärnsjön inom Håby, Svarteborgs m.fl. socknar av Göteborgs och Bohus län. B III nr 445.
coll. L. L.

Aktiebolaget Vattenbyggnadsbyrån.

P.M.

rörande ny regleringsdamm vid Kärnsjöns utlopp.

Fixpunkt. I det tillämpade höjdsystemet ligger högsta punkten inom en rund ring, inhuggen i berg å västra stranden vid Hålldammen, 1,4 m väster och 1,6 m söder om nedströmshörnet av gångbanan över dammen, å höjden + 50,97 meter.

Orientering.

Kärnsjöns utlopp spärras nu av en gammal damm, den s.k. Hålldammen, belägen c:a 500 m från sjön. Dammen är i stort sett en skibordsdamm med krönhöjden c:a + 49,1 (Se Munkedals Bruks uppmätningsritning, No. 1222). I dammen finnas tre smärre utskov, avstängbara med luckor. Dammen äges av Munkedals A.B. och regleringen skötes av detta. Rörande skötseln av dammen finnes stadgat, att under tiden 1. maj - 1. oktober dammens luckor skola hållas öppna, så snart vattnet stiger över skibordshöjden, + 49,1.

Dammutskovens avbördningsförmåga är vid vattenståndet + 49,1 mindre än 15 m^3/s. Tillrinningen från det 720 km^2 stora nederbördsområdet är emellertid ofta flerfaldigt större med påföljd att vattenståndet i sjön stiger. Högvattenmärken indikera att vattenståndet vid dammen högflodsåren 1868 och 1891 varit c:a + 51,o (Vattenståndet i sjön är obetydligt högre än vid dammen, 1 à 15 cm). Under 1927 års flod steg vattnet till nivån + 51,5. Vid detta tillfälle hade emellertid flottningens ledbommar och annat timmer fastnat i gångbanans stödbjälkar och högst betydligt

hämmat avbördningen. Man torde kunna utgå ifrån att de äldre högvattenmärkena markera exceptionellt högvattenstånd vid ohämmad avrinning genom dammöppningarna och över dammen; ett antagande som synes bekräftat av bifogade avbördningsberäkningar (Bil. A), vilka giva vid handen att avbördningen vid nivån + 51,o är 130 m^3/s, motsvarande 180 lit. per sek. per kvadratkilometer (sl/km^2). Till jämförelse må nämnas att i det angränsande vattendraget, Munkedalsälven, med 600 km^2 nederbördsområde, år 1927 registrerades en högsta vattenmängd av 93,4 m^3/s, motsvarande 155 sl/km^2.

De höga vattenstånden förorsaka betydande markskador kring sjön, särskilt vid Ellingebo vid sjöns norra ände. Sänkning av vattenståndet kan icke ske om nuvarande damm bibehålles.

Föreliggande förslag.

Föreliggande förslag avser utrivning av Hålldammen och byggande av en ny regleringsdamm, så beskaffad att vattenståndet vid nuvarande Hålldammens plats kan hållas å nivån + 49,1 även vid normala högvattenföringar. Den nya dammen förlägges lämpligen 90 m. nedströms om den befintliga.

Nya regleringsdammen.

Pl. 1 och Pl. 3.

Den nya regleringsdammen, som helt kommer att vila på berggrund, utföres av betong, och inrättas med följande utskov, från vänstra stranden räknat:

1.	Nåldammsutskov,	tröskel å nivån	+ 47,3,	fri bredd	3,60	m
2.	Luckutskov,	" " "	+ 46,7,	" "	3,70	"
3.	D:o	" " "	+ 46,1,	" "	4,11	"
4.	Flottningsutskov,	" " "	+ 47,6,	" "	1,30	"
5.	Luckutskov,	" " "	+ 46,7,	" "	3,70	"
6.	Nåldammsutskov,	" " "	+ 47,3,	" "	3,60	"
7.	D:o	" " " c:a	+ 47,7,	" "	7,oo	"

Dessutom inrättas under luckutskovet 3) ett bottenutskov med tröskeln å nivån + 43,75, fri bredd 4,50 m, 1,35 m högt. Bottenutskovet avstänges efter dammens fullbordande med sättar.

Dammpelarnas krönnivå är +50,oo. Övriga fasta dammpartiers och luckornas överkant förläggas å nivån + 49,1.

Nåldammsutskovet 7) vid högra stranden, beläget i en sidofåra, som nu spärras av en stendamm med krönet å nivån + 48,6 à 49,1, avses endast som reservöppning vid inträffande exceptionella flöden.

Omedelbart nedströms om dammen vidtager en rymlig djuphölja (se Pl. 1).

Smärre rensningar i åbottnen vidtagas uppströms och nedströms om dammen.

För att hindra vattnet att taga sin väg genom en låg sadel å vänstra stranden c:a 15 m uppströms om dammen utföres där en kort kröndamm.

Avbördningsförmåga.

Dammens avbördningsförmåga framgår av följande beräkningar, vari avbördningskoefficienten μ antagits vara 0,50 och hänsyn tagits till tillströmningshastighetens inverkan.

Antag Q = 116 m³/s. Vattenstånd = + 49,014. Energihöjd = 0,079 m = k.

$$Q = \frac{2}{3} \cdot \mu \cdot b \cdot \sqrt{2g} \left[(h + k)^{3/2} - k^{3/2} \right]; \quad \mu = 0,5$$

5 luckor, b = 4,1 m. $Q_1 = \frac{2}{3} \cdot 0,5 \cdot 4,1 \sqrt{2g} \left[2,993^{3/2} - 0,079^{3/2} \right] = 31,4$ m³/s

8 " b = 7,4 m. $Q_2 = \frac{2}{3} \cdot 0,5 \cdot 7,4 \sqrt{2g} \left[2,393^{3/2} - 0,079^{3/2} \right] = 40,3$ "

1 lucka, b = 1,3 m. $Q_3 = \frac{2}{3} \cdot 0,5 \cdot 1,3 \sqrt{2g} \left[1,493^{3/2} - 0,079^{3/2} \right] = 3,5$ "

2 nålutskov, b = 7,2 m. $Q_4 = \frac{2}{3} \cdot 0,5 \cdot 7,2 \sqrt{2g} \left[1,793^{3/2} - 0,079^{3/2} \right] = 25,4$ "

1 " b = 7,o m. $Q_5 = \frac{2}{3} \cdot 0,5 \cdot 7,o \sqrt{2g} \left[1,293^{3/2} - 0,079^{3/2} \right] = 15,o$ "

115,6 "

~ 116 m³/s

Antag Q = 130 m³/s. Vattenstånd = + 49,170. Energihöjd = 0,087 m = k.

$$Q_1 = \frac{2}{3} \cdot 0{,}5 \cdot 4{,}1 \sqrt{2g} \left[3{,}157^{3/2} - 0{,}087^{3/2}\right] = 33{,}9 \text{ m}^3/\text{s}$$

$$Q_2 = \frac{2}{3} \cdot 0{,}5 \cdot 7{,}4 \sqrt{2g} \left[2{,}557^{3/2} - 0{,}087^{3/2}\right] = 44{,}5 \text{ "}$$

$$Q_3 = \frac{2}{3} \cdot 0{,}5 \cdot 1{,}3 \sqrt{2g} \left[1{,}657^{3/2} - 0{,}087^{3/2}\right] = 4{,}1 \text{ "}$$

$$Q_4 = \frac{2}{3} \cdot 0{,}5 \cdot 7{,}2 \sqrt{2g} \left[1{,}957^{3/2} - 0{,}087^{3/2}\right] = 29{,}0 \text{ "}$$

$$Q_5 = \frac{2}{3} \cdot 0{,}5 \cdot 7{,}0 \sqrt{2g} \left[1{,}457^{3/2} - 0{,}087^{3/2}\right] = 18{,}0 \text{ "}$$

$$129{,}5 \text{ "}$$

$$\sim 130 \text{ m}^3/\text{s}$$

Genom fallförlustberäkningar, Bil. B och textpl. 1, har utrönts att vattenståndet + 49,1 vid Hålldammsläget icke överskrides, förrän vattenföringen överstiger 116 m³/s, och därvid är vattenståndet vid den nya regleringsdammen det i ovanstående beräkning angivna, + 49,014.

Vid högre vattenföringar blir vattenståndet vid Hålldammsläget något högre. Vid exceptionell vattenföring, 130 m³/s, stiger vattenståndet vid nya dammen till + 49,17 och vid Hålldammsläget till + 49,25.

Den normala flodvattenmängden torde vara c:a 80 m³/s. Endast i undantagsfall kommer således vattenståndet + 49,10 att överskridas vid Hålldammsläget.

Byggnadskostnader.

Byggnadskostnaderna ha enligt Bil. C beräknats till 25'000 kronor.

Vattenstånd i Kärnsjön.

Mellan Hålldammsläget och Kärnsjön uppstå fallförluster, vilkas storlek beräknats enligt Bil. B och grafiskt framställts å textpl. 1. Ur diagrammet hämtas nedanstående siffror.

	Vid vattenföring, m³/s			
	50	80	116	130
Kärnsjöns vattenstånd nu	+ 50,05	+ 50,53	+ 50,98	+ 51,15
" " efter regl.	+ 49,21	+ 49,33	+ 49,52	+ 49,70
Sänkning i meter	0,84	1,20	1,46	1,45

Av ovanstående siffror framgår att sänkningen vid normala flöden är 1,20 m och vid exceptionella flöden 1,45 m.

Stockholm den 19. december 1935.

FÖR VATTENBYGGNADSBYRÅN

Gotthard Berg Walo Finné

KÄRNSJÖNS SÄNKNING

VATTENSTÅNDSDIAGRAM

Beräkning av Hålldammens avbördningsförmåga.

Dammens utseende framgår av Munkedals A.B:s uppmätningsritning, N:o 1222.

Skibordskrönets längd är 28 m. Stöden för gångbanan och luckgåtarna inskränka den fria längden till 25,2 m och dess krön ligger å nivån c:a+49,1. Vid högre vattenstånd avbördas vatten å ömse sidor om skibordet. Sålunda kan man räkna med att en fri bredd av 4,o m å nivån + 49,7 finnes å vänstra stranden och c:a 6,o m fri bredd med samma nivå å högra stranden; totalt alltså på sidorna c:a 10 m fri bredd över nivån + 49,7. Gångbanans överkant ligger å nivån + 50,7 och dess underkant c:a 0,25 m lägre.

Två bottenutskov och ett flottningsutskov finnas. Det vänstra bottenutskovet, som är 1,21 m brett och 1,25 m högt, har sin tröskel på nivån c:a + 46,35. Det andra bottenutskovet, som är 0,97 m brett och 1,85 m högt, har även sin tröskel på nivån c:a + 46,35. Flottningsutskovet med 1,13 m fri bredd har sin tröskel på nivån c:a + 47,75.

A) Avbördningsförmåga vid exceptionellt högvattenstånd, + 51,o.

Nedre v.y. antages skäligen vara + 49,1.

a) Skibordet.

Med hänsyn till dammens tjocklek, över 4,5 m, och krönets utformning uppstår ej fritt överfall. Man måste betrakta dammen mera såsom "Bestämmande sektion" och kan därför, även med hänsyn till frontareans konfiguration, icke räkna med högre avbördningskoefficient än $\mu = 0,50$.

Man erhåller då

$$Q_a = \frac{2}{3} \cdot 0{,}50 \cdot 25{,}2 \cdot 1{,}9 \sqrt{2g \cdot 1{,}9} = 102{,}5 \text{ m}^3/\text{s}$$

Sidopartierna med medelnivån + 49,7 å 10 m längd.

$$Q_b = \frac{2}{3} \cdot 0{,}50 \cdot 10 \cdot 1{,}3 \sqrt{2g \cdot 1{,}3} = 21{,}9 \text{ m}^3/\text{s}$$

124,4
15,5
108,9

För gångbanan bortgår:

$$Q_c = \frac{2}{3} \cdot 0{,}50 \cdot 39{,}5 \left[0{,}56 \sqrt{0{,}56} - 0{,}31 \sqrt{0{,}31}\right] \sqrt{2g} = 14{,}5 \text{ m}^3/\text{s}$$

För luckmanövreringsanordningarna bortgå c:a $Q_d = 1{,}0 \text{ m}^3/\text{s}$.

$$Q_a + Q_b - Q_c - Q_d = 102{,}5 + 21{,}9 - 14{,}5 - 1{,}0 = \underline{108{,}9 \text{ m}^3/\text{s}}.$$

b) Utskoven.

Avbördningen beräknas enligt formeln

$$Q = v \cdot A,$$

vari v är hastigheten och A arean.

Vänstra utskovets area = 1,21 x 1,25 = 1,51 m²
Mittutskovets " = 0,97 x 1,85 = 1,77 "
Flottningsutskovets " = 1,13 x 1,35 = 1,53 "
4,81 m²

$v = 0{,}8\sqrt{2gh}$
$h = 1{,}9$ m
$v = 4{,}87$ m/s
$Q = 4{,}87 \times 4{,}81 = 23{,}5$ m³/s.

Skiborden + utskoven = 132,4 m³/s

För att icke underskatta avrinningens storlek ha vi, som nämnts, antagit nedre vattenytan till + 49,1. Med största sannolikhet har denna emellertid stått högre.

En högre nedströmsvattenyta inverkar icke på skibordets avbördningsförmåga förrän vattenytan står högre än c:a + 49,7, men väl på utskovens avbördningsförmåga. Om vattenståndet + 49,7 rådde skulle de senares avbördningsförmåga minskas till 19,4 m³/s. Man synes därför kunna antaga att avbördningen vid exceptionellt högvattenstånd är c:a 130 m³/s.

B) Avbördningsförmåga vid övre vattenståndet + 50,o.

a) Skibordet

$$Q_a = \frac{2}{3} \cdot 0{,}50 \cdot 25{,}2 \cdot 0{,}9 \sqrt{2g \cdot 0{,}9} = 31{,}8 \text{ m}^3/\text{s}$$

Sidopartierna

$$Q_b = \frac{2}{3} \cdot 0{,}50 \cdot 10 \cdot 0{,}3 \sqrt{2g \cdot 0{,}3} = 2{,}4 \text{ "}$$

$$34{,}2 \text{ m}^3/\text{s}$$

b) Utskoven

Nedre v.y. antages vara + 48,6.

Bottenutskovens area 1,51 + 1,77 = 3,28 m².

$v = 0{,}8 \sqrt{2g \cdot 1{,}4} = 4{,}2$ m/s

$Q = 4{,}2 \times 3{,}28 = 13{,}8$ m³/s

Flottningsutskovet

$Q_a = 4{,}2 \times 0{,}85 \cdot 1{,}13 = 4{,}1$ m³/s

$$Q_2 = \frac{2}{3} \cdot 0{,}60 \cdot 1{,}13 \, (1{,}4 \sqrt{1{,}4} - 0{,}9 \sqrt{0{,}9}) \sqrt{2g} = 2{,}2 \text{ m}^3/\text{s}$$

∴ Utskoven totalt 16 m³/s.

Total avbördning vid + 50,o således c:a 50 m³/s.

På liknande sätt har avbördningsförmågan vid övriga vattenstånd beräknats, och resultatet har grafiskt framställts å Textpl. 1.

Fallförlustberäkningar.

Här återgivas en del av de fallförlustberäkningar, som utförts för uppgörande av vattenståndsdiagrammen å textpl. 1.

Beräkningarna ha utförts med hjälp av Mannings formel

$$v = M \cdot R^{2/3} \cdot I^{1/2},$$

vari koefficienten M satts till 24 för sträckan A-H (se Pl. 1) och 27 för sträckan H-L. Dessa värden motsvara k = 18 och k = 16 i Hessles formel.

För hastighetsförändringar har räknats med

$1{,}2 \frac{v_1^2 - v_2^2}{2g}$ i förlust vid ökning av hastigheten och

$0{,}6 \frac{v_1^2 - v_2^2}{2g}$ i återvinst vid minskning av hastigheten.

Q = 130 m^3/s. M = 24 för A-H. M = 27 för H-L.

Sektion	Ant. v.y.	A	R	R_{med}	v	v_{med}	I	l	l . I	$1,2\frac{v_1^2 - v_2^2}{2g}$ / $0,6\frac{v_1^2 - v_2^2}{2g}$	$\Sigma \Delta h$	V.y.
A	49,17	109	2,24		1,19							49,170
				2,07		1,44	0,00133	15	0,020	- 0,044	- 0,024	
B	49,15	77	1,90		1,69							49,146
				2,40		1,54	0,00098	15	0,015	0,058	0,073	
C	49,22	94	2,90		1,38							49,219
				2,99		1,22	0,00060	20	0,012	0,047	0,059	
D	49,28	122	3,08		1,06							49,278
				2,72		1,30	0,00073	20	0,015	- 0,037	- 0,022	
E	49,26	85	2,35		1,53							49,256
				2,11		1,75	0,00185	20	0,037	- 0,047	- 0,010	
F	49,24	66	1,86		1,97							49,246 Hålldammen
				1,95		1,51	0,0015	20	0,030	0,170	0,200	
G	49,45	125	2,04		1,04							49,446
				1,87		1,23	0,0011	28	0,031	- 0,029	0,002	
H	49,45	92	1,70		1,41							49,448
				1,90		1,26	0,00088	60	0,053	0,051	0,104	
I	49,56	118	2,10		1,10							49,552
				2,04		0,99	0,00050	85	0,043	0,026	0,069	
K	49,62	147	1,98		0,88							49,621
				1,96		0,88	0,00042	67	0,028	0,002	0,030	
L	49,65	150	1,94		0,87			26°				49,651

Hastighetshöjden är vid L-L = 0,046 m. ∴ Energinivån = + 49,697.

Vst. i Kärnsjön = + 49,70.

O-E1a-0486

Q = 116 m³/s. M = 24.

Sektion	Ant. v.y.	A	R	R_{med}	v	v_{med}	I	l	l . I	$1{,}2\frac{v_1^2 - v_2^2}{2g}$ / $0{,}6\frac{v_1^2 - v_2^2}{2g}$	Σ Δh	V.y.
F	49,10	62	1,75		1,87							49,10
				1,99		1,67	0,00175	20	0,035	- 0,041	- 0,006	
E	49,11	79	2,22		1,47							49,106
				2,61		1,23	0,00075	20	0,015	- 0,036	- 0,021	
D	49,12	117	2,99		0,99							49,127
				2,87		1,15	0,00055	20	0,011	0,044	+ 0,055	
C	49,07	89	2,74		1,30							49,072
				2,24		1,48	0,00125	15	0,019	0,064	+ 0,083	
B	48,98	70	1,74		1,66							48,989
				1,96		1,40	0,00135	15	0,020	- 0,045	- 0,025	
A Rensad 7 m²	49,02	102	2,17		1,14							49,014

Energinivån vid nedre dammen = 49,014 + 0,079 = 49,093.

Q=80 m³/s

M = 24 för F-H. M = 27 för H-L.

Sektion	Ant. v.y.	A	R	R_{med}	v	v_{med}	I	l	l . I	$1{,}2\frac{v_1^2 - v_2^2}{2g}$ / $0{,}6\frac{v_1^2 - v_2^2}{2g}$	Σ Δh	V.y.
F	49,10	62	1,75		1,29							49,10
				1,79		1,00	0,00075	20	0,015	0,070	0,085	
G	49,20	111	1,82		0,72							49,185
				1,66		0,87	0,00088	28	0,025	- 0,016	0,009	
H	49,19	78	1,50		1,02							49,194
				1,68		0,91	0,00055	60	0,033	0,025	0,058	
I	49,25	101	1,86		0,79							49,252
				1,77		0,73	0,00033	85	0,028	0,012	0,040	
K	49,29	121	1,68		0,66							49,292
				1,66		0,66	0,00030	67	0,020	0,001	0,021	
L	49,31	123	1,64		0,65							49,303

Hastighetshöjden är vid L-L = 0,026 m. ∴ Energinivån = + 49,329.

$= \frac{1}{0,92} \cdot \frac{0,65^2}{1962} = 0,0266$ Vst. i Kärnsjön = + 49,33.

O-E1a-0486

Bil. C.

Kostnadsberäkning av regleringsdamm.

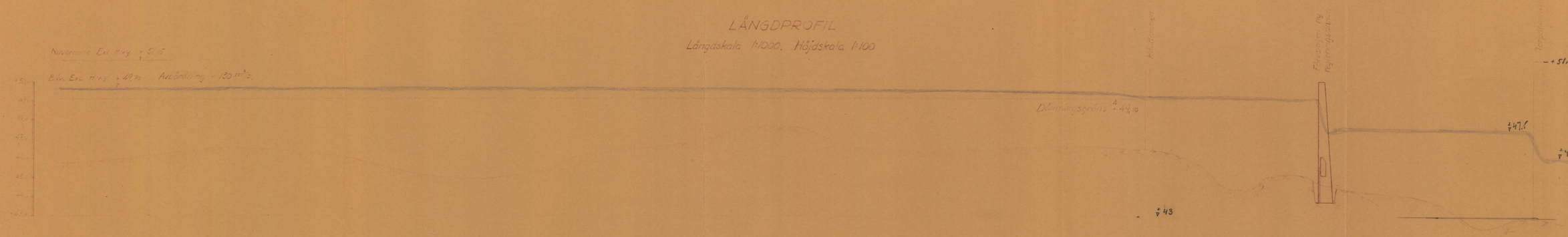
Rensning	140 m³	à	8.-	1'120.-
Gravsprängning	70 "	"	20.-	1'400.-
Betong	220 "	"	45.-	9'900.-
Formar	400 m²	"	6.-	2'400.-
Armering	5 ton	"	280.-	1'400.-
Luckor inkl. smide	13 st.	"	80.-	1'040.-
Gåtar o.d.	4,6 ton	"	350.-	1'610.-
Järnbalk	0,56 "	"	300.-	170.-
Broar, trä, tjärstruket	8,5 m³	"	100.-	850.-
Nålar och sättar	6,o "	"	70.-	420.-
Räcke	87 lm	"	6.-	522.-
Fångdamm, länshållning				1'000.-
Arbetsledning, diverse och oförutsett				3'168.-
				25'000.-

KÄRNSJÖNS REGLERING

PL. 1
76

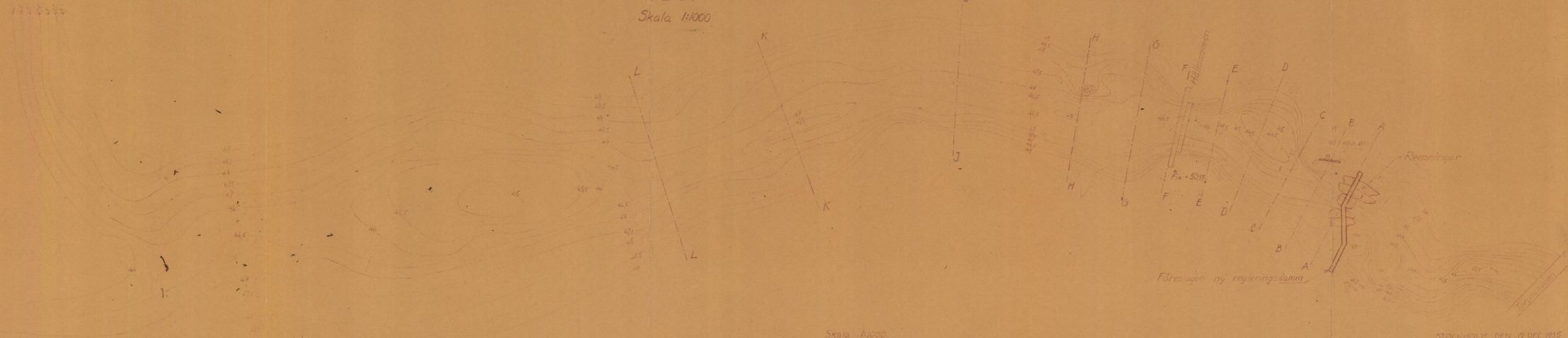
LÄNGDPROFIL

Längdskala 1:1000. Höjdskala 1:100

PLAN

Skala 1:1000

STOCKHOLM DEN 19 DEC 1935
FÖR VATTENBYGGNADSBYRÅN

O-E1a-0486

KÄRNSJÖNS REGLERING

PL. 2

77

SEKTIONER

Skala 1:250

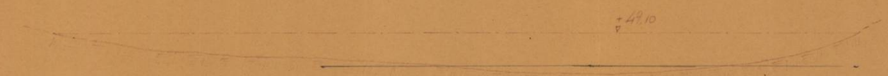
Sektion L-L

Sektion K-K

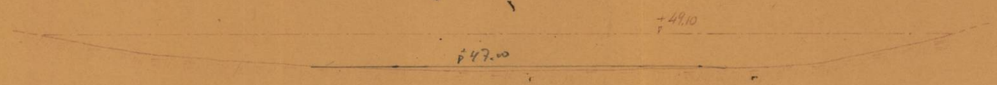
Sektion J-J

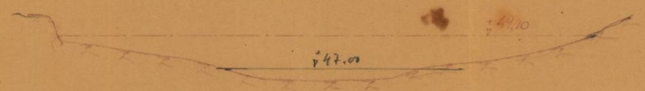
Sektion H-H

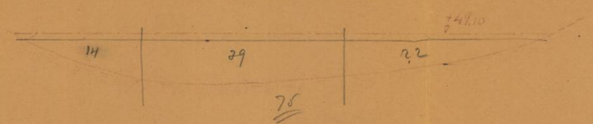
Sektion G-G

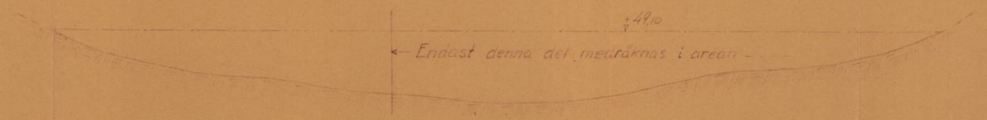
Sektion F-F

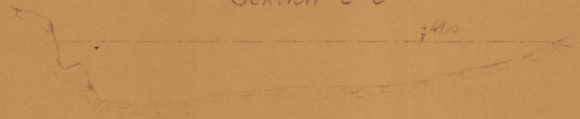
Sektion E-E

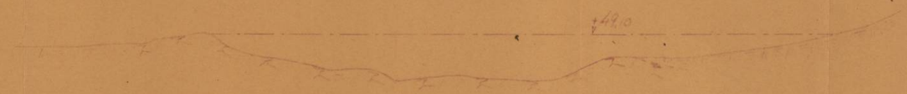
Sektion D-D

Sektion C-C

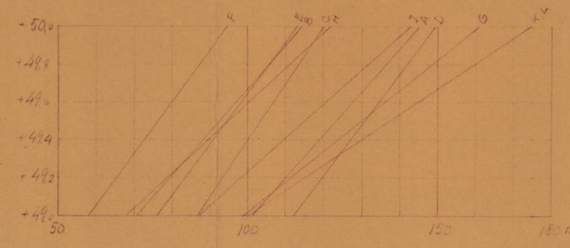
Sektion B-B

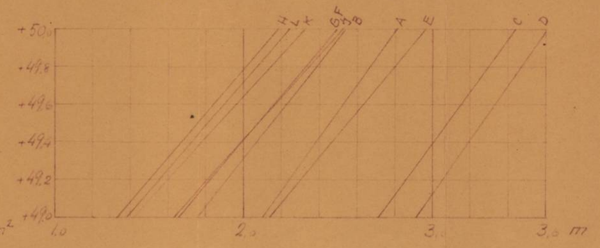
Sektion A-A

Area

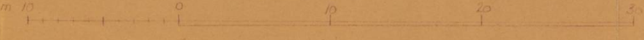

Hydrauliskt medeldjup

Sektionerna äro sedda i strömriktningen.

Skala 1:250

nr. 201 f 2

nstr. Erling Reinius

O-E1a-0486

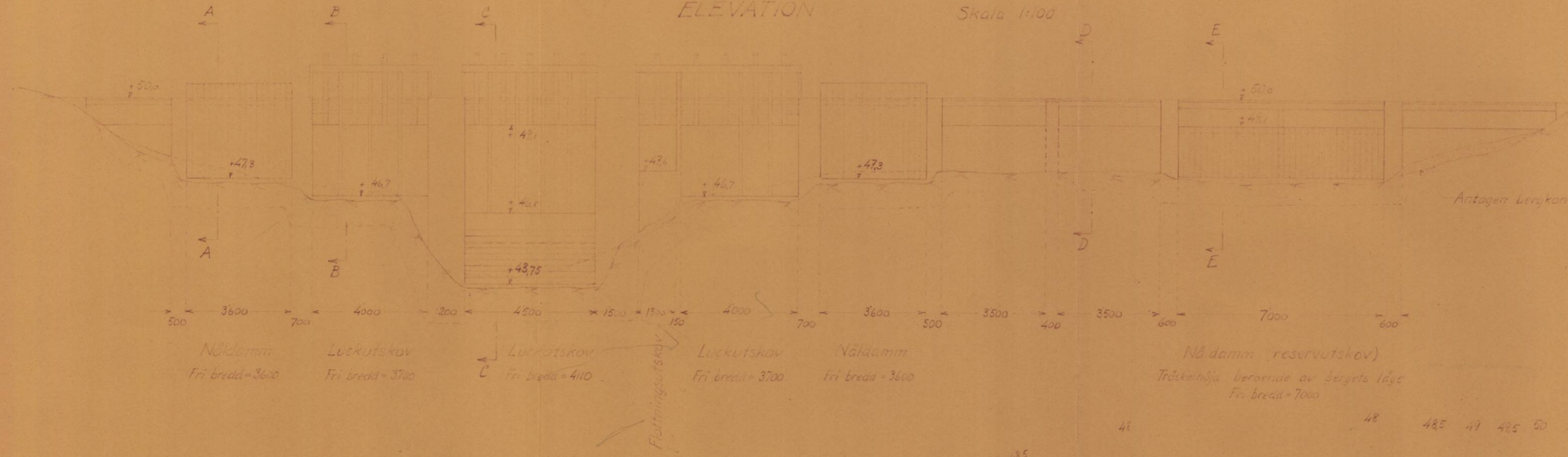
STOCKHOLM DEN 19 DEC 1935
FÖR VATTENBYGGNADBYRÅN

KÄRNSJÖNS REGLERING
NY REGLERINGSDAMM VID TORP

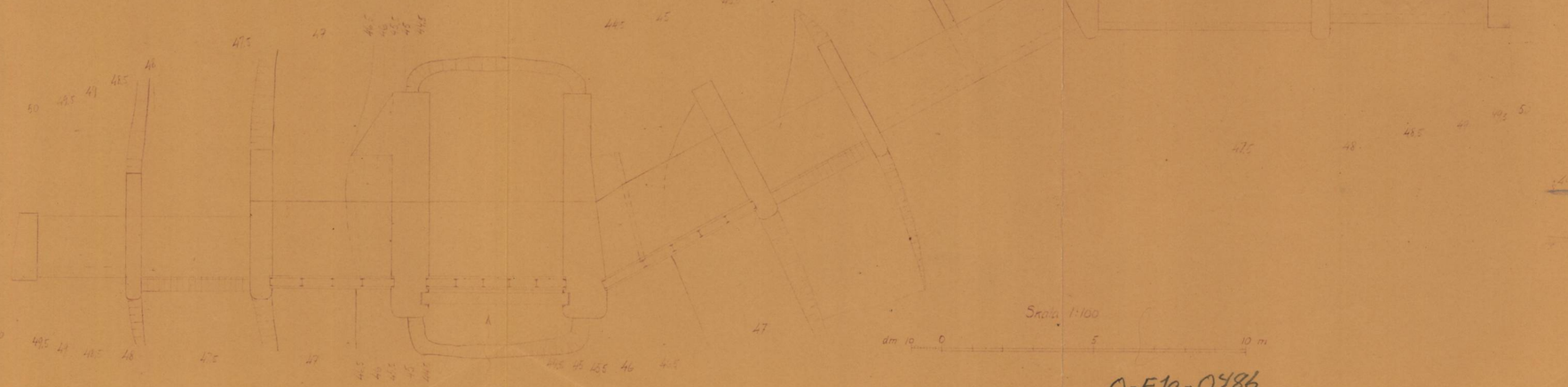
PL. 3

78.

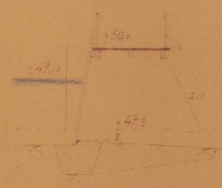
ELEVATION Skala 1:100

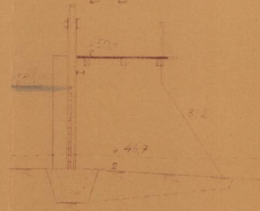
PLAN

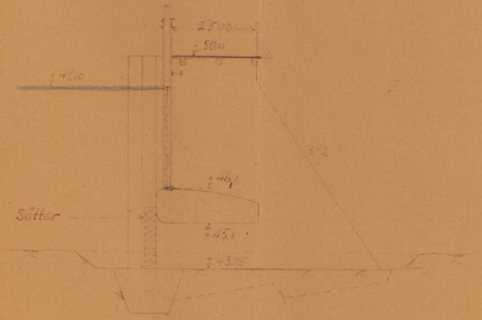
A-A

B-B

C-C

D-D

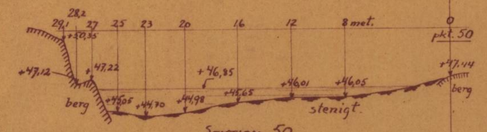

E-E

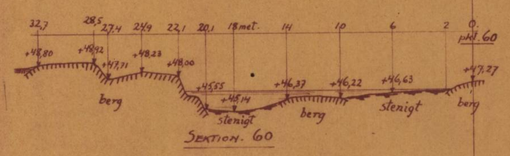

STOCKHOLM DEN 19 DEC. 1935
FÖR VATTENBYGGNADSBYRÅN

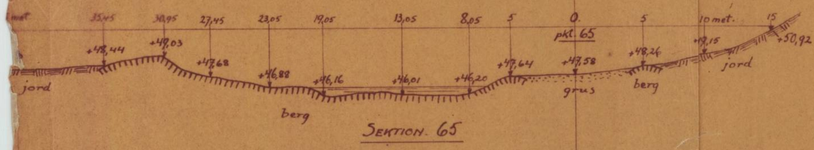
O-E1a-0486

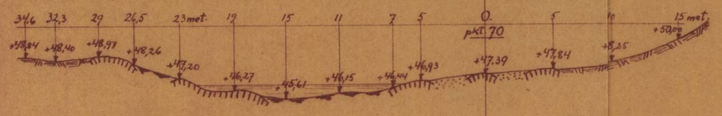
SEKTION. 50

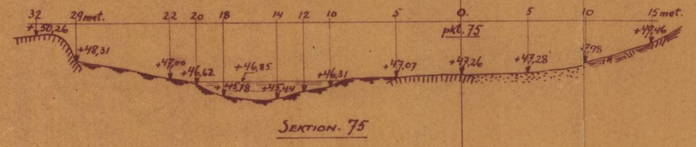
SEKTION. 60

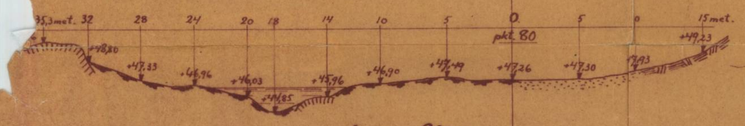
SEKTION. 65

SEKTION. 70

SEKTION. 75

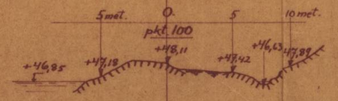

SEKTION. 80

SEKTION. 85

SEKTIONERNA SEDDA I STRÖMRIKTNINGEN

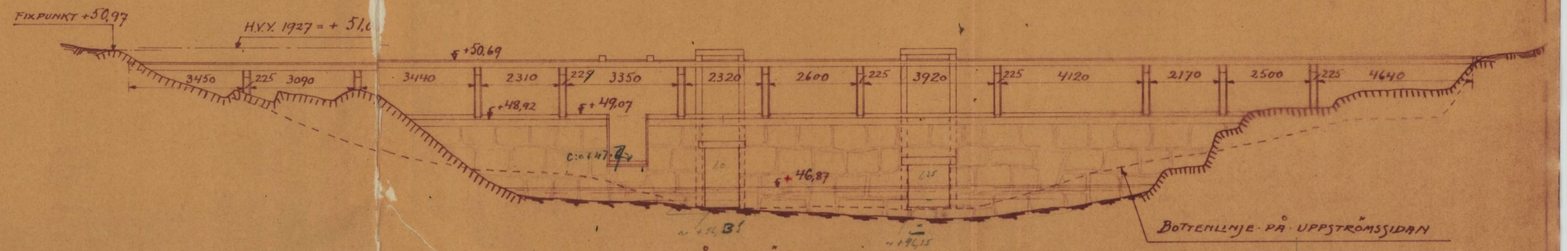
SEKTION. 100

= berg
= stenigt
= grus
= jord

baslinje

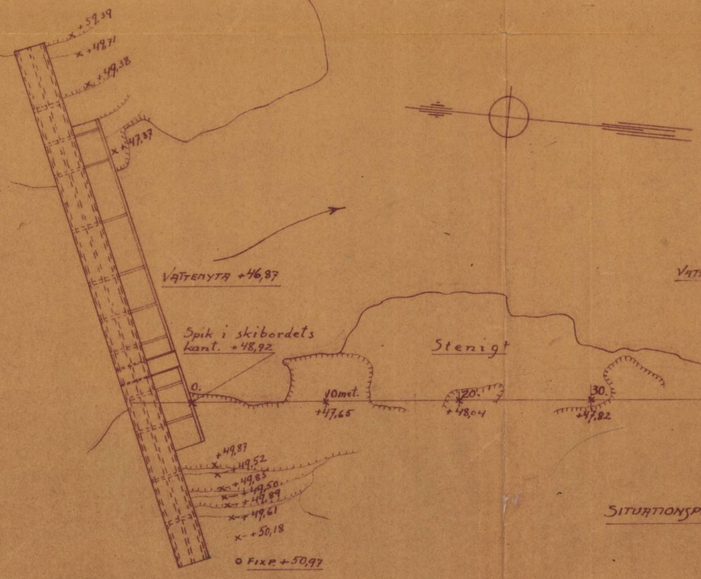
NIVÅ FÖR SKIBORDETS ÖVERKANT UPPSTRÖMSSIDAN = + 49,07
" " " " " NED- " " = + 48,92.

VATTENNIVÅN PÅ UPPSTRÖMSSIDAN = + 46,89 d. 16/4 -35
" " NED- " " = + 46,87 " "

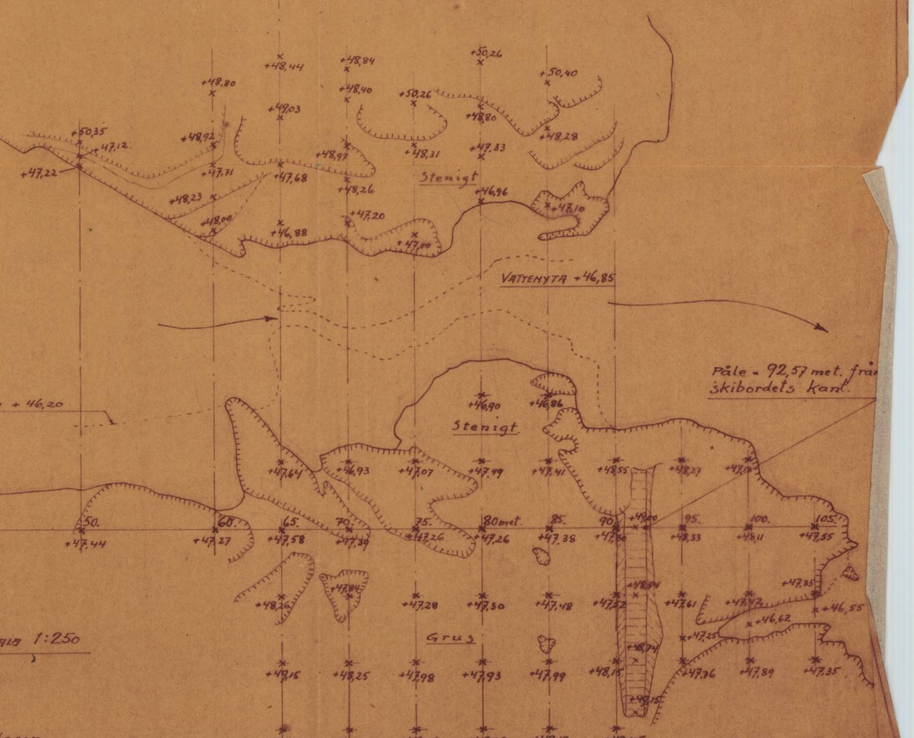
SEKTION PÅ NEDSTRÖMSSIDAN I KANT MED SKIBORDET

SKALA 1:100

SITUATIONSPLAN. — SKALA 1:250

= berg i dagen.

MUNKEDALS BRUK

PLAN OCH SEKTIONER VID HÅLL-DAMMEN Å TORP.

SKALA 1:250, 1:100. MUNKEDAL DEN 20/9 -35

RITAD AF RE RITN. Nº 1222a

O-E1a-0486

)Avskrift af afskrift.

Kongl. Maj:ts

Dom uti den till Kongl. Maj:ts öfverseende från Dess och Rikets Göta Hofrätt genom ordentligt sökande inkomna sak emellan Olof Lindbom och Carl Lindbom i Srapeland, Anders Nilsson i Mögärdet, Hans Hansson i Sivik, Hans Hansson i Rånäs, Lars Olsson och Olaus Andreasson i Gunnarsbo, Johannes Andersson i Ellingebo, Hans Andersson, Nils Svensson, Carl August Johansson, Johannes Andersson och Hans Svensson i Grinås, Emanuel Lindbom i Hermansröd, Johannes Larsson i Hällungsbacka, Hans Jacob Berntsson i Staen, Enkan Jacobina Svensdotter, Carl Engelbrektsson och Carl Fredriksson i Ryr, den sistnämnde för egen del och för övrige sterbhusdelägarna efter hans fader Fredrik Andersson, samt Johannes Hansson i Hoga, Sökande, och sterbhusdelägarne efter under rättegången aflidne Majoren m.m. M. Koch, hans enka Emma Koch, född Iggerström, samt barn, sönerna M.Koch, Carl S.Koch och Arthur M. Koch, äfvensom Bertha, Isabella Hultman, född Koch, Biskopen och Commendeuren A.N.Sundberg, gift med Clara Christina Charlotta Koch, samt Kaptenen John Ericsson gift med Ida Catarina Wilhelmina Koch, Svarande angående de af Fredrik Andersson samt övrige Sökanderna med undantag af Carl Engelbrektsson till 1865 års vinterting med Tunge, Stångenäs, Söderbygdens och Sotenäs Häradsrätt instämda påståenden, att Majoren Koch måste dels förpligtigas att 1:o) sänka hålldammen vid de invid Örekilselfven belägne Torps sågverk eller åtminstone så förändra den samma, att vattnet i den ofvanför befintliga sjön Kärn, invid hvilken sjö och elf Olof Lindboms och hans medparters hemman voro belägne, icke under någon

någon tid av året överstege dess lagliga höjd och att hålla flodluckorna öppna efter lag; 2:o) ersätta den skada, som under de tio näst före stämningen förflutna åren tillskyndats Olof Lindbom och hans medparter genom vattenuppdämning, som å deras egor uppkommit ej mindre i följd av dammens beskaffenhet af äfven derigenom , att sågtimmer under dess nedflottning till sågverken stundom fastnat och blifvit kvarliggande å dammen och sålunda hindrat vattnets aflopp och 3:o) likaledes ersätta Olof Lindbom och hans medparter den skada, som under nämnda tid dem förorsakats derigenom, att Majoren Koch tillhörigt sågtimmer under flottning genom sjön Kärn uppflutit och blifvit kvarliggande å deras egor samt för timrets bortförande; dels ock vid vite förbjudas att med bommar och timmer stänga farleden i sjön Kärn och Örskilselfven samt att vid flottning lössläppa timret så att det kunde uppflyta på sökandernas åkrar och ängar äfensom vid laga ansvar åläggas att icke låta sågtimmer kvarligga på dammen; och Häradsrätten, sedan Carl Engelbrektsson uppträdt såsom mellankommande part och i Olof Lindboms och hans medparters talan utom i fråga om skadeersättningen sig förenat, samt sökanderna och Majoren Koch ömsesidigt fordrat godtgörelse för rättegångskostnader, efter hållen syn på stället, genom utslag den 10;de Augusti 1866 i fullföljda delar sig utlåtit: att,hvad anginge yrkandet om skyldiget för Majoren Koch att sänka eller förändra hålldammen vid Torp och att hålla flodluckorna öppna efter lag, Häradsrätten funne Olof Lindboms i Srapeland, Johannes Anderssons, Carl Johanssons, Hans Anderssons ,

Nils Svenssons och Hans svenssons i Grinås, Anders Nilssons i Mögärdet, Emanuel Lindboms i Hermansröd, Hans Jacob Berntssons i Staen och Hans Hanssons i Sivik talan, emot Bohus Läns och Wikorne Lagmansrätts den 21 September 1793 meddelade laga kraft vunna dom, hvarigenom dessa frågor, vad nämnde hemmans rätt anginge, blifvit bedömda, icke kunna till pröfning upptagas, i följd hvaraf jemväl bemälda parters anspråk på ersättning för skada genom vattenuppdämninglemnades utan afseende, att som, beträffande Hans Hanssons i Rånäs, Jacob Hanssons i Hoga, Fredrik Anderssons sterbhusdelägares, Jacobina Svensdotters och Carl Engelbrektssons i Ryr, Johannes Larssons i Hällungsbacka, Lars Olssons och Olaus Andreassons i Gunnarsbo och Johannes Anderssons i Ellingebo talan i enahanda afseende, af handlingarna i målet vore upplyst, att sistnämnde parters egor lede skada av vatten i sjön Kärn och Örekilselfven vid de tillfällen, då vattnet ökades, så att det flöte öfver Torps dam, samt egaren af Torps vattenverk icke kunde anses hafva behof eller nytta af så beskaffat öfverflödsvatten, förklarades Majoren Koch skyldig att på sin hålldam anbringa flodlucka, sex fot bred och tre fot djup, samt att hålla denna lucka öppen, så snart vattnet öfverstege dammens öfverkant; hvaremot Majoren Koch berättigades hafva berörda lucka så väl som öfriga luckorna på dammen stängda, när vattnet icke öfverskrede dammen; att vidkommande den af sökanderne med undantag af Carl Engelbrechtsson fordrade ersättning för skada genom vattenuppdämning, Häradsrätten funne sig sakna tillförlitlig grund för bestämmande av sagda ersättning; att

ehuru, i fråga om Olof Lindboms och hans medparters yrkande af ersättning för det sågtimmer uppflutit och blifvit kvarliggande å deras egor samt för timrets bortförande, det under rättegången blifvit ådagalagt, att skada i nämnda hänseende blifvit dem förorsakad; likväl och då denna skada för hvarje af de ifrågavarande årën icke blifvit till värdet utredd, saknade Häradsrätten grund för bestämmande af ersättning härför; att under rättegången väl blifvit ådagalagt, att sågtimmer under dess nedflottning till verken stundom fastnat och blifvit kvarliggande å Torps damm, hvarigenom ytterligare hinder för vattnets aflopp öfver dammen förorsakats; men, enär det icke kunnat utredas, om och i vad mån detta förhållande medverkat till skada å egorna till hemmanen Skrapeland, Grinås, Hoga, Hällungsbacka, Gunnarsbo, Ellingebo, Mögärdet, Staen och Sivik, kunde någon ersättning därför åboerne å dessa hemman icke tillerkännas; att, enär, hvad anginge påståendet, att Majoren Koch måtte vid vite förbjudas att med dammar och timmer stänga farleden i sjöm Kärn och Örekilselfven samt att lössläppa timmer, så att det uppflöte å vederparternas åkrar och ängar, ansvar för olagligt förfarande i dylika fall funnes i 15 och 20 §§ af 19 Kapitlet Strafflagen stadgadt, häradsrätten funne detta sista påstående icke kunna bifallas, liksom yrkandet om åläggande för Majoren Koch att vid laga ansvar ickw låta sågtimmer qvarligga på hans damm lemnades utan afseende; och att i anseende till sakens beskaffenhet rättegångskostnaden emellan parterna qvittades, till följd hvaraf parterna till hälften å vardera sidan , sökanderne en för alla och alla för en, skulle ersätta kostnaden för

Häradsrättens Ordförandes och ledamöters samt den vid synen biträdande Civil Ingeniören A.V. Collvins sammanträde å Torp med tillsammans etthundrafemton riksdaler femtioåtta öre; och har Hofrätten, der Sökanderna och Majoren Koch, hvar å sin sida, efter vad fullföljt talan, medelst Dom den 6 Augusti 1869, funnit Bohus läns och Vikornas Lagmansrätts ofvananmärkta dom, hvilken meddelats i anledning af väckt fråga om förändring af den dåvarande hålldammen vid Torp och skyldighet att under hela den tid af året, som i lag stadgades, hålla luckorna i dammen öppna, icke utgöra hinder för prövning jämväl af åboernes å hemmanen Skrapeland, Grinås, Mögärdet, Hermansröd, Staen och Sivik talan beträffande ~~xxxxxxxxxx~~ första stämningspåståendet, sådan samma talan blivit hos Hofrätten fullföljd; Och enär damverken vid Torp, efter hvad de af Majoren Koch företedde handlingar utvisa, blifvit redan i slutet af sjuttonde århundradet med vederbördigt tillstånd anlagde, samt vittnen intygat, att den nuvarande dammen, hvilken år 1827 uppförts i stället för den förut befintliga äldre dammen vore i alla delar lika inrättad med denna sednare och att någon förändring af den nuvarande dammen sedan 1827 icke skett; ty och då Majoren Koch vid sådant förhållande ej kunde förpligtas att den nu påyrkade förändringen å dammen vidtaga, blef med upphäfvande af Häradsrättens Utslag i denna del, sökandernas talan härutinnan ogillad; men då Majoren Koch icke kunde på grund af nyssberörda handlingar anses berättigad att, då sådant ej för beredande af nödig vattentillgång erfordrades, hafva luckorna å dammen nedsatta under den tid af året, då dessa eljest enligt lag borde hållas öppna, förklarade Hofrätten Majoren

-Koch skyldig att vid de tillfällen under sommaren, då vattnet öfverstege -dammens öfverkant, för afledande af öfverflödsvattnet öppna de å dammen - befintliga luckor; Och blef Häradsrättens utslag i öfrige delar af målet af Hofrätten gilladt; Deruti Sökanderne i underdånighet yrkat ändring, som Majoren Kochs sterbhusdelägare bestridt, och hvarom, äfvensom angående af parterna å ömse sidor framställda anspråk på ersättning för kostnaderna å rättegången hos Kongl. Maj:t, tvistats; Med Kongl. Maj:ts Högsta Domstol beslutet; Gifven Stockholms Slott den 9 maj 1870.

Kongl. Maj:t har i nåder låtit sig föredragas handlingarna i denna sak; Och finner Sökanderne icke hafva anfört skäl, som kan verka ändring i Hofrättens Dom; Skolande vid sådan utgång Sökanderne godtgöra sina vederparter dem genom sakens underdåniga fullföljd tillskyndade utgifter med ett hundra riksdaler jemte hvad till lösen för Kungl. Maj:ts Dom utgår. Det vederbörande hafva att ställa sig till underdånig efterrättelse.

Under Kongl. Maj:ts Sekret:

/Sigill/

/ V.Adlers.

Dom emellan Olof Lindbom i Skrapeland m.fl.. Sökande, och Sterbhusdelegerne efter Majoren m.m. M.Koch, Svarande.

Rätt afskrifvet, intyga:

Johan Hallmén Sven Mångberg

Till

Styrelsen för Sunnevikens och Bullarens vägdistrikt.

Fråga har väckts om sänkning av högvattenstånden i Kärnsjön inom Sörbygdens härad.

Vid sammanträde i ärendet vart upplyst därom att allmänna vägen mellan Dingle och Hedekas i dess sträckning utmed Örekilsälven i dennas lopp omedelbart ovanom utflödet i Kärnsjön vid tillfällen, då högflod förekommer i älven, blir översvämmad å lågt belägna partier med påföljd att trafiken på vägen har svårighet att komma fram.

Den sänkning av sjöns och älvens höga vattenstånd, som ifrågasättes för nedbringandet av skadorna på jordbruket utmed sjön och dess tillflöden, förmenade därför sänkningsintressenterna kunna medföra båtnad jämväl för den ovan avhandlade vägsträckan, i anledning varav anspråk ställdes på deltagande från vägdistriktets sida i de med sänkningen förknippade kostnaderna.

Då jag vid tiden för ovan nämnda sammanträde saknade vetskap därom att vägen i fråga var besvärad av vatten från älven hade underrättelse till vägstyrelsen om ärendets behandling icke utgått.

I anledning av vad som upplystes vid sammanträdet och av de anspråk som ställdes vill jag nu anhålla om yttrande beträffande uppgifterna om älvens inverkan på vägen ävensom beträffande ~~de~~ anspråken på deltagande, varom ovan nämnts. Göteborg den 2 augusti 1937.

I tjänsten:

C. Hartwig

Till

Vägförvaltningen i Göteborgs och Bohus län.

Vid syneförrättning angående sänkning av högvattenstånden i Kärnsjön med syfte att förebygga skada å mark utmed sjön och dess tillflöden inom Heby, Svarteborgs, Krokstads och Hede socknar har från intressenternas sida ifrågasatts bidrag till sänkningskostnaderna för den lindring i besväret med underhållet av den utmed sjön och Orekilsälven framdragna allmänna vägen sänkningen i fråga väntats medföra.

För ernående av syftet med företaget har en utrivning av den i utloppet från sjön anbragta hålldammen visat sig erforderlig. I samband härmed avses ny regleringsdamm bliva uppförd något nedströms den befintliga och med möjlighet att åstadkomma den ifrågasatta sänkningen av sjöns och älvens besvärande vattenstånd.

Enligt ett av Ab. Vattenbyggnadsbyrån i anslutning till ett av samma byrå år 1935 uppgjort förslag till ny dammbyggnad upprättat P.M. i ärendet skulle Kärnsjöns ordinära högvattenstånd intaga nivån +50,53m. och dess högsta vattenstånd +51,15m. i ett höjdsystem, där högsta punkten inom en i berg å västra stranden vid hålldammen inhuggen ring innehar läget + +50,97m. Efter genomförd reglering räknas vattenstånden i sjön kunna nedbringas, det normala högvattnet till +49,33m. och det exceptionella till +49,70m.

Ur det härmed överlämnade utdraget från nivåkarta över områden utmed Örekilsälven lopp uppströms utflödet i Kärnsjön kan höjdläget för den i närheten av älven ledande allmänna vägen avläsas genom de utmed vägens läge och i dess lägst belägna sträckningar antecknade nivåsiffrorna, vilka hänföra sig till ovan anmärkt höjdsystem. Därest vägen i fråga icke undergått någon ändring sedan tiden för kartans upprättande synas vissa sträckor av densamma ligga under vatten vid tillfällen för större flöden, vilken omständighet sålunda bestyrker sänkningsintressenternas utsago att vägen tidtals är utsatt för översvämning.

På grund av vad sålunda iakttagits och ifrågasatts får jag anhålla om undersökning i ärendet ävensom om det yttrande, vartill utredningen kan giva anledning. Göteborg den 23 januari 1947. C. Hartwig.

Till

Vägförvaltningen i Göteborgs och Bohus län.

I skrivelse den 23 januari 1947 anhölls om yttrande i ärendet rörande sänkning av högvattenstånden i Kärnsjön inom Örekilsälvens vattensystem i vad anginge sänkningens inverkan på den utmed sjön och älven framdragna allmänna vågen och vad härmed hörde samman.

Eftersom ännu intet avhörts i underrättelseväg tillåter jag mig påpeka den omständigheten att det är mera än två år sedan utredning och yttrande i förbemälda angelägenhet begärdes samt att, sedan regeringen nyligen låtit uppdraga åt mig att fortsätta och avsluta syneförrättningen beträffande företaget i fråga, det är av vikt att få de härför nödiga åtgärderna vidtagna med första. Det motses förty snarligt besked när resultatet av den på vägförvaltningen ankommande utredningen kan vara att förvänta.

Göteborg den 24 februari 1949.

C. Hazelius.

Till

Vägförvaltningen i Göteborgs och Bohus län.

Frågan om Kärnsjöns sänkning.

Den 23 januari 1947 anhölls om undersökning och yttrande i ärendet i vad anginge sänkningens inverkan på den utmed sjön och i närheten av Örekilsälvens lopp uppströms sjön framdragna allmänna vägen.

Eftersom någor besked på denna framställning ej avhördes vart förnyad hänvändelse gjord den 24 februari 1949, dock även den hittills utan påföljd. Enär övrige med sänkningen förbundna frågor väsentligen utretts synes tiden för ärendets avveckling bliva avhängig av tidpunkten för svaret på de gjorda framställningarna.

Eftersom intressenterna särskilt framhållit att högvattenståndens nedbringande måste hava ett underlättat väghållningsbesvär till följd, då det nu efter översvämningar påkallade arbetet med undanskaffandet av is och extra påkörning av grus icke behövde komma i fråga efter genomförd avsänkning och denna alltså komme att hava en viss nytta med sig för vägens vidkommande , gäller det att taga ställning till frågan om denna nytta och dess storlek.

Då det kan antagsas att vägförvaltningen är i stånd att lämna de härför nödiga uppgifterna anhålles att så sker snarast möjligt.

Sänkningsärendet avses upptaget till handläggning vid sammanträde med sakägarne i medio av instundande december månad, för vilken tidpunkt besked i vägfrågan förväntas. Göteborg den 23 november 1949.

A. Hasselorg.

Kungörelse.

Syneförrättningen beträffande företag med syfte att medelst sänkning av högvattenstånden i Kärnsjön från översvämning befria mark hörande till fastigheter utmed sjön och dess tillflöden inom Håby, Svarteborgs, Krokstads och Hede socknar handlägges ånyo vid sammanträde i småskolelokalen i Gunnarsbo, Krokstads socken onsdagen den 21 december 1949 kl. 11,30 f.m., då de, som hava intressen vid sjön samt ned- och uppströms denna att bevaka, må utföra sin talan. Göteborg den 29 november 1949.

Förrättningsmannen.

Kungörelsen utsänd till pastorsämbetena i Håby, Svarteborg, Krokstad, Hede och Foss den 29 november 1949 samt införd i tidningarna Bohusläningen och Bohus-Posten den 3 och 9 december 1949 respective, varjämte underrättelse om plats och tid för sammanträdet avlämnats å posten den 5 december 1949 till:

Munkedals Aktiebolag,			Munkedal
Fru Hanna Olsson		Harska	Håbygård
Fröken Margot Paulsson		"	"
" Judit -"-		"	"
" Edit -"-		"	"
" Daga -"-		"	"
" Signe -"-		"	"
Herr John -"-		"	"
" Nils -"-		"	"
" Gösta -"-		"	"
" Gustav -"-		"	"
" Karl -"-		"	"
" Charles -"-		"	"
Lantbrukaren	Siljeberg,	Hällungsbacka	Svarteborg.
"	Tore Upman	Millingeröd	"
Fr.	Tekla -"-	"	"
Lantbrukaren	Herbert Hansson	Rånäs	"
"	Elov -"-	"	"
"	Folke Karlsson	Mögärde	"

Lantbrukaren	Adolf Johansson	Sandvik	Svarteborg
"	Harald Carlsson	Grinås	"
"	Erik Karlsson	"	"
"	Olof Christensson	"	"
"	Anders Karlsson	"	"
"	Johan August Andersson	"	"
Fru	Hilda Karlsson	Skrapeland	"
Herr	Karl Fosser	"	"
"	John Johansson	"	"
"	Nils Johansson	"	"
"	Harry -"-	"	"
"	Oskar -"-	"	"
Fru	Alida Johansson	Elingebo	Dingle
Herr	Erik -"-	"	"
Droskägaren	Gottfrid Zachrisson		Munkedal
Fru	Märta -"-		"
Lantbrukaren	Peter Alexius Pettersson	"	Dingle.
"	Ture Svensson	"	Hedekas
"	Anders Hansson	"	"
"	Karl Bernhardsson	Gunnarsbo	"
"	Gustav Verner Norin	"	"
"	Axel Johansson	Sörbo	"
Fru	Dagny Johansson	"	"
Krokstads pastorats kyrkoråd			"
Arrendator	Axel Johansson	Torp	Fisketorp.
Lantbrukaren	Harald Carlsson	Ryr	"
"	Ragnar Zachrisson	"	"
"	Gunnar Johansson	Skogen	"
"	Erik Hansson	Sivik	"
Fru	Amalia Hansson	"	"
Lantbrukaren	Fritz Hansson	"	"
Herr	Agnar Hansson	"	"
"	Georg -"-	"	"
"	Torsten Hansson	"	"
Fröken	Ester/Maria Hansson	"	"

Fröken Gerda Hansson	Sivik	Fisketorp
Fr Frida Carlsson	"	"
Fru Olga Trogen	Fälgrensgatan 1	Karlstad
Herr Anders Trogen	""	"
Fru Hilda Karlsson	Torsby	Harestad
Herr Valdemar Karlsson	"	"
Fru Jenny Söderberg	Mellby	Brodalen
Herr Verner Söderberg	"	"
Fru Svea Andersson	Sivik	Fisketorp
Herr Karl Andersson	"	"
Lantbrukaren Oskar Nilsson	Staen	"

Vägförvaltningen i Göteborgs och Bohus län Göteborg samt till

Länsstyrelsen " " " " " "

med kungörelsen i ärendet jämlikt 10:41 vattenlagen, ävensom den 6 december till Flottningschefen Fritz Norborg Bäckefors.

betygar:

O Hartzell

Avskrift.

MUNKEDALS AKTIEBOLAG
MUNKEDAL

FULLMAKT

för vårt bolags vice verkställande direktör Gunnar Sundman, Munkedal, att vid lantmäteriförrättningar, vattenmål, dämnings- och vattenavledningsföretag och liknande ärenden företräda bolaget och föra dess talan, att träffa avtal om köp och försäljning av fast egendom ävensom att föra talan inför domstol samt att för bolaget underteckna erforderliga handlingar i ovanstående mål och ärenden, ägande Direktör Sundman rätt att i sitt ställe förordna annan att utföra här ovan angivna uppdrag. Ombudets laga åtgärder godkännas.

Munkedal den 20 december 1949.

MUNKEDALS AKTIEBOLAG

H SKOOG B LÉNBERG
H Skoog B Lénberg

Bevittnas:

BERTIL KJELLGREN Y GRUNDBERG
Bertil Kjellgren Y Grundberg

Rätt avskrivet intyga:

B Kjellgren Lars Melin

Avskrift.

Att Kungl. patent- och registreringsverket den 12 april 1897 beviljat registrering för Munkedals Aktiebolag,

att, enligt en den 8 november 1948 i aktiebolagsregistret intagen uppgift,

styrelsen, som har sitt säte å Munkedal, Foss socken av Göteborgs och Bohus län, utgöres av advokaten Edvard Hugo Stenbeck i Stockholm, bankdirektören Henrik Vilhelm Theodor Skoog och Direktören Björn Lénberg, båda i Göteborg, samt skeppsredaren Haakon Onstad i Kungsbacka, med försäljningschefen Walter Lindeberg och kamreraren Axel Gunnar Sundman, båda i Munkedal, samt bankdirektören Eric Hugo Löwenhard i Stockholm till suppleanter,

Stämpel TVÅ KRONOR

verkställande direktör är Onstad,

firman tecknas, förutom av styrelsen, av Onstad ensam eller av styrelsens ledamöter och suppleanterna, två i förening,

samt a tt därefter intill denna dag någon ändring härutinnan icke registrerats, det varder härmed till bevis meddelat. Stockholm den 3 september 1949.

Ex officio:

S.B. Helleberg

(S.B. Helleberg)

STÄMPEL

Lösen	Kr	2:--
Stämpel	Kr	2:--
Summa	Kr	4:-

Munkedals Aktiebolag

Rätt avskrivet intyga:

Lars Melin

STIFTSNÄMNDEN
I
GÖTEBORG

95

Till kyrkoherden Victor Rhedin, Hedekas.

Sedan lantbruksingenjören C.B.Carlson anmält,att sammanträde i ärende angående sänkning av Kärnsjön inom Håby,Svarteborgs och Hede socknar utsatts att hållas i Gunnarsbo småskolas lokal,Krokstads socken, onsdagen den 21 december 1949 kl.11,30 f.m.samt att prästbostället Torp nr 1 i Hede socken torde komma att beröras av förrättningen;förordnar stiftsnämnden i Göteborg Eder härigenom att såväl vid berörda sammanträde som ock framgent under ärendets fortsatta handläggning bevaka nämnda prästboställes rätt och bästa; åliggande det ombudet att genast efter varje sammanträdes slut till stiftsnämnden inberätta,vad därvid förekommit.

I händelse av förfall må detta förordnande å annan lämplig person överlåtas,dock bör i så fall underrättelse därom oförd röjligen tillställas stiftsnämnden jämte uppgift å den person, på vilken förordnandet överlåtits. Göteborg den 14 december 1949.

Å stiftsnämndens vägnar:

Bohnert.

S.B.nr 660.
698/49. Å skrivelser i ärendet torde vidstående diarienummer åberopas.

Till

Vägförvaltningen i Göteborgs och bohus län.

Ärendet angående Kärnsjöns sänkning.

Enär något besked på hänvändelsen den 23/1 1947 beträffande utredning om och yttrande över den ifrågasatta sänkningens betydelse för almänna vägen, som leder utmed Örekilsälven omedelbart uppströms älvens utflöde i sjön, ännu icke trots tvänne påminnelser under 1949 låtit sig avhöra, ser jag mig med sänkningsintressnternas återkommande anspråk på ärendets snara fullföljande nödgad anhålla om skyndsamt svar på den gjorda framställningen.

Vid sammanträdet med sakägarne i december 1949, om vilket sammanträde vägförvaltningen underrättades i stadgad ordning men icke aktade låta sig representeras vid tillfället i fråga, visade sig intressenterna uppbragta över det långa dröjsmålet med vägfrågans utredning och sade sig vänta snarligt resultat vid äventyr att eljest särskilda åtgärder finge vidtagas för ernående av nödigt material till frågans bedömning.

Denna intressenternas inställning och deras obenägenhet att låta sig nöja med ytterligare dröjsmål, påtagligen förestavade av olägenheterna från de under sistförflutna höst och vinter upprepade översvämningarna, synas göra ett påskyndande av utredningen ofrånkomligt. Med hänsyftning på vad som förelupit i ärendet förväntas alltså besked och för denna månads utgång, om dessförinnan något resultat av undersökningen icke kunnat presteras, när dylikt resultat kan vara att emotse. Intressenterna komma omedelbart därpå att göras underkunniga om utfallet av denna hänvändelse.

Göteborg den 14 april 1950.

A Starborg.

Inkl. 2/6 1950

97

VÄG- OCH VATTENBYGGNADSVERKET
VÄGFÖRVALTNINGEN
I GÖTEBORGS OCH BOHUS LÄN

Dnr. 481-185/47.

Till

F. Lantbruksingenjören i Göteborgs och Bohus län,
samt Älvsborgs läns norra del,
C.B. Carlsson,
Anneholmsgatan 1,
Göteborg.

Angående: Sänkning av Kärnsjöns högvattenyta, Tunge och Sörbygdens härader, Göteborgs och Bohus län.

I Eder skrivelse den 23 januari 1947 meddelas att högvattenytan genom reglering av sjöns vattenstånd avses att sänkas så att normal h.v.y. skulle bliva + 49.43 och exceptionell h.v.y. + 49.70.

Vidare meddelas att genom A.B. Vattenbyggnadsbyrån år 1935 uppgjorts förslag till ny dammbyggnad. Detta förslag avser förmodligen sjöns utnyttjande för vattenkraftsändamål. Enligt denna dammbyggnad skulle sjöns normala h.v.y. bliva + 50.53 och exceptionell h.v.y. + 51.15.

Någon uppgift om den dämmningshöjd och tappningsrätt som Munkedals AB. för närvarande har i Kärnsjön finnes icke angiven i Eder skrivelse.

Då dessa nu nämnda högvattenytor äro bestämmande för den utredning, varom Ni anhåller i skrivelsens sista stycke, där

det heter.

"På grund av vad som iakttagits och ifrågasatts får jag anhålla om undersökning i ärendet ävensom om det yttrande, vartill utredningen kan giva anledning",

har vägförvaltningen gjort utredningar för några olika vattenytors inverkan å vägen och meddelas resultaten härav.

Allmänna vägen nr. 930 Svarteborg - Hällungstad följer delvis utefter Kärnsjön och Örekilsälven och är vid vissa höga vattenstånd bitvis översvämmad.

Höjning av körbanan till +51.45 drager en kostnad av c:a 42.300:- kronor och höjning av körbanan till + 51.25 drager en kostnad av c:a 21.000:- kronor.

Vid en högsta v.y. av + 49.70 erhålles inga översvämningar.

Kostnaderna äro beräknade utan hänsyn till andra arbeten å vägbanans höjning och för vägens uträtning.

De under vägförvaltningens tid uppkomna översvämningarna hava icke gjort någon egentlig skada å vägen, vadan man kan säga, att de varit praktiskt taget endast till olägenhet för den framgående relativt ringa trafiken under översvämningsperioden, vilken endast varat en kortare tid omfattande någon eller några dagar.

Med detta vill vägförvaltningen framhålla att översvämningarna av vägen icke hava någon egentlig betydelse för den allmänna vägens bestånd.

Vid behov finnes möjlighet att utan större olägenhet för vägtrafiken dirigera densamma annan väg förbi översvämningsstället.

Omnämnda väg är utefter Kärnsjön insprängd i bergkanten mot Kärnsjön, vilket gör att den är mycket krokig med dålig sikt i kurvorna.

För avhjälpandet av dessa brister erhöll vägförvaltningen den 21 mars 1944 Kungl. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsens tillstånd till utförande av företaget "Förbättring av vägen Svarteborg - Bråmarken -

Gunnarsbo bro - Hällungstad genom bortsprängning av bergpartier i kurvor med dålig sikt" å diversemedelstitel Dm 19. Medel till vissa byggnadsföretag (K.br. 11/2 1944). En del arbeten hava utförts och andra äro avsedda att komma till utförande instundande vinter.

De massor som bortsprängas för erhållande av förbättrad sikt i kurvorna äro avsedda till höjning av vägbanan å de platser, vilka vid de höga vattenstånden äro översvämmade, under det överblivna massor måste tippas ut på vägslänten mot sjön.

Genom detta förfaringssätt erhålles en högvattenfri körbana för relativt små medel.

Under åberopande av förestående framhåller vägförvaltningen att den ej har någon egentlig vinst av att eventuell sänkning av h.v.y. företages i Kärnsjön och motsätter sig på det bestämdaste varje deltagande i kostnaderna för ifrågavarande sänkningsföretag.

Göteborg den 20 maj 1950,

Vägförvaltningen i Göteborgs och Bohus län.

Ernst J. Millén.

Till Vägförvaltningen i Göteborgs och Bohus län.

Ärendet angående sänkning av högvattenstånden i Kärnsjön.

Det den 20 maj 1950 dagtecknade och till mig den 1 juni överbragta yttrandet från vägförvaltningen med anledning av en den 23 januari 1947 avlåten skrivelse i ärendet synes giva fog för följande inlägg.

Den dammbyggnad, till vilken det av AB Vattenbyggnadsbyrån år 1935 uppgjorda förslaget hänför sig, avsåg att ersätta den befintliga hålldammen, med vilken är förbunden rätt att innehålla vattnet från sjön vid dammen till dennas krön = + 49,10 i det använda höjdsystemet samt tillika skyldighet att öppna luckorna i dammen till förekommande av dämningshöjdens överskridande. På grund av luckutskovens otillräcklighet stiger dock trots öppethållandet vattnet över dammkrönet vid flödestillfällen och kan uppnå de angivna höjderna i sjön av + 50,53 och 51,15 vid normala och exeptionella högvattenföringar respektive. Dessa vattenstånd hänföra sig alltså till den befintliga dammens avbördningsförmåga och ej, som man av yttrandet skulle frestas tro, till den föreslagna dammbyggnadens. Med denna avses icke att inverka på den i laga ordning förvärvade dämningsrätten vid hålldammsläget utan allenast att medelst utökade utsläppsmöjligheter söka nedbringa högvattenstånden i sjön till en i görligaste mån oskadlig nivå. Höjderna + 49,33 och 49,70 för dessa vattenstånd hava deducerats fram med avseende till den nya dammens utsläppsförmåga.

Enligt skrivelsen från 1947 hade intressenterna ifrågasatt bidrag till sänkningskostnaderna för den lindring i underhållsbesväret sänkningen väntades medföra för vägen i fråga. Det hade därför kunnat väntas att den begärda undersökningen inriktats på utredning av frågan om den kostnadsökning beträffande underhållet som föranleddes därav att vägen tidtals översvämmades samt blockerades av anhopad is. Enligt de närboen-

des utsago skulle dessa olägenheter i regel hava påkallat extra arbete och material för vägens iståndsättande. Undersökningen har emellertid icke sträckt sig till detta spörsmål utan tagit sikte på möjligheten att undanrödja nackdelarna av vägens belägenhet medelst höjning av vägbanan, en åtgärd som icke kunnat väcka någon erinran därest den förbundits med någon slutledning i avseende till sänkningsintressenternas intagna ståndpunkt.

I senare delen av yttrandet omnämnas vissa planerade för - bättringsarbeten - bortsprängning av bergpartier i kurvor med dålig sikt - å den ifrågakommande vägen, i samband med vilka arbeten jämväl sådana för höjning av vägbanan å översvämmade sträckor skulle kunna komma till utförande för som det säges "relativt små medel" . Då det må antagas att med det undersökningsmaterial, som legat till grund för beräkning av en väghöjning utan samband med sprängningsarbeten i kurvuträtningssyfte, en beräkning för en höjning samtidigt med dylika arbeten låter sig utföras utan större tidsutdräkt, tillåter jag mig anhålla om besked huruvida och vid gynnsamt utfall av hänvändelsen när en sådan beräkning kan väntas genomförd.

För det fall att en beräkning i nyss nämnd riktning icke låter sig prestera inom den närmaste tiden och jämväl för ärendets vidare bedömning skulle tillgången till det material- ritningar och beräkningar -, på vilket den hittills verkställda utredningen vilar, vara av värde, varför jag även tör anhålla att ett exemplar av detta material ställes till förfogande och för att sedermera biläggas förrättningsakten. Skulle allenast ett originalexemplar föreligga ifrågasättes att till låns få utbekomma detta för utdrag i nödiga delar.

Göteborg den 20 juni 1930.

C. Karlsson

Till Vägförvaltningen i Göteborgs och Bohus län.

Ärendet angående sänkning av högvattenstånden i Kärrsjön.

Eftersom ännu intet svar avhörts på framställningen den 20 juni detta år vill jag härmed påminna om ärendet och om vikten av att snarligen få emotse det besked varom anhållits. Tiden för sakens avveckling är nu helt avhängig av detta besked och sänkningsintressenterna vänta otåligt på ett avgörande av det mer än tillbörligt fördröjda ärendet. För det ställningstagande som måste till för detta avgörande är ett svar på hänvändelsen av vikt och får jag därför anhålla att åtminstone detta svar lämnas före utgången av denna veska ävensom, om svaret blir jakande, besked när det ifrågasatta kan förväntas tillhandahållet.

Göteborg den 7 augusti 1950.

O Karlsson

VÄG- OCH VATTENBYGGNADSVERKET
VÄGFÖRVALTNINGEN
I GÖTEBORGS OCH BOHUS LÄN

103

Dnr. 3867-185b/50.

Vid besvarandet var god angiv denna skrivelses Dnr.

Till

f. Lantbruksingenjören i Göteborgs och Bohus län samt
Älvsborgs läns norra del,
Anneholmsgatan 1,
Göteborg.

Ang.: Sänkning av Kärnsjöns högvattenyta, Tunge och Sörbygdens härader, Göteborgs och Bohus län.

Med anledning av Edra skrivelser av den 20 juni och 7 augusti 1950 får jag med hänvisning till vägförvaltningens skrivelse av den 20 maj 1950 härmed meddela, att det av Eder begärda kompletteringssvaret med avseende på underhållskostnaderna kommer att översändas under loppet av veckan 14 - 19 innevarande augusti.

Vägförvaltningen anhåller om att lantbruksingenjören ville omgående till vägförvaltningen meddela, dels mot vilka höjder i kartverkets höjdsystem, de av Eder i ärendet angivna höjderna svara, dels ock uppgift å de tidpunkter, då vägen ifråga varit översvämmad.

Göteborg den 11 augusti 1950.

Vägförvaltningen i Göteborgs och Bohus län

Ernst G. Millén

Till

Vägförvaltningen i Göteborgs och Bohus län.

Dnr.3867-185b/50.

Ärendet angående Kärnsjöns sänkning.

I anledning av skrivelsen den 11 innevarande augusti meddelas följande:

I ett av Munkedals AB tillhandahållet utdrag ur ett av AB Vattenbyggnadsbyrån år 1916 avgivet utlåtande i frågan om utbyggandet av fallen i Örekilsälven nedströms Kärnsjön är angivet att som höjdsystem för utredningen valts det för Statens järnvägar (Bohusbanan) använda, i vilket räls underkant vid Smedbergs station ligger å höjden + 37,62 samt att den av byrån vid Hälldammen invid Kärnsjöns utlopp utsatta fixen, en i bergytan inhuggen ring, märkt "FIX", och belägen 1,4m. väster och 1,6m. söder om västra nedströmshörnet av gångbanan över dammen ligger å höjden +51,97m. i samma system.

Emellertid måste en misskrivning beträffande fixens höjd hava ägt rum i utdraget och rätta höjden utgöra +50,97m., vilken höjd är i överensstämmelse med den i utlåtandet uppgivna och sedermera kontrollerade höjden å hälldammens krön.

I det i ärendet angående sänkning av sjöns högvattenstånd använda höjdsystemet har fixen i fråga räknats innehava höjden +50,97m.. I vilket förhållande detta system står till kartverkets är icke bekant.

I fråga om tidpunkten för översvämningarna torde någon exakt uppgift härom svårligen kunna lämnas. Av Hydrografiska byråns uppgifter

om maximivattenföringen i vattendraget kan dock inhämtas att denna vattenföring mestadels uppträtt under vinterhalvåret och huvudsakligen under månaderna november-februari och skulle alltså översvämningarna företrädesvis hava inträffat under dessa månader, en härledning vars riktighet styrkts av iakttagelser från de vägen närboende. Under år 1927, som lär vara det värsta översvämsåret i någons minne, skulle högvattenstånd hava rått under icke mindre än sex av årets månader och av dessa fyra under vintern och två under sommaren.

Löftet att få emotse begärd komplettering av vägförvaltningens yttrande den 20 maj 1950 under loppet av innevarande vecka antecknas med tacksamhet och förväntas att svar på samtliga de frågor som framställts i min skrivelse den 20 juni detta år kan då lämnas.

Göteborg den 14 augusti 1950.

C.B. Carlson.

C. B. Carlson.

VÄG- OCH VATTENBYGGNADSVERKET
VÄGFÖRVALTNINGEN
I
GÖTEBORGS OCH BOHUS LÄN

106

Dnr. 3867-185b/50.

Till

f. Lantbruksingenjören i Göteborgs och Bohus län samt
Älvsborgs läns norra del,
C.B. Carlsson,
Anneholmsgatan 1,
Göteborg.

Ang.: Sänkning av Kärnsjöns högvattenyta, Tunge och Sörbygdens härader, Göteborgs och Bohus län.

Med anledning av Eder skrivelse den 20 juni 1950 vari det heter:

"Enligt skrivelsen 1947 hade intressenterna ifrågasatt bidrag till sänkningskostnaderna för den lindring i underhållsbesväret sänkningen väntades medföra för vägen ifråga. Det hade därför kunnat väntas att den begärda undersökningen inriktades på utredning av frågan om den kostnadsökning beträffande underhållet som föranleddes därav att vägen tidtals översvämmades samt blockerades av anhopad is. Enligt de närboendes utsago skulle dessa olägenheter i regel hava påkallat extra arbete och material för vägens iståndsättande. Undersökningen har emellertid icke sträckt sig till detta spörsmål utan tagit sikte på möjligheten att undanrödja nackdelarna av vägens belägenhet medelst höjning av vägbanan, en åtgärd, som icke kunnat väcka någon erinran därest den förbundits med någon slutledning i avseende till sänkningsintressenternas intagna ståndpunkt."

Då vägförvaltningen ej erhållit någon avskrift av åberopade skrivelsen av år 1947 från intressenterna eller annat meddelande,

var denna skrivelse varit tillgänglig, vill vägförvaltningen beträffande denna punkt åberopa, vad vägförvaltningen i sin skrivelse den 20 maj 1950 angivit eller:

> "De under vägförvaltningens tid uppkomna översvämningarna hava icke gjort någon egentlig skada å vägen, vadan man kan säga att de varit praktiskt taget endast till olägenhet för den framgående relativt ringa trafiken under översvämningsperioden, vilken endast varat en kortare tid, omfattande någon eller några dagar. Med detta vill vägförvaltningen framhålla, att översvämningarna av vägen icke hava någon egentlig betydelse för den allmänna vägens bestånd."

Av detta torde framgå, att vägens underhåll ej fördyrats på grund av att Kärnsjöns vatten stått över ifrågavarande väg vid Älingebo.

De i vägförvaltningens skrivelse av den 20 maj 1950 lämnade meddelandena angående vägens höjning och förbättring voro avsedda att orientera Eder om de åtgärder, vägförvaltningen har för avsikt att utföra för att underlätta trafikens obehindrade framgående å vägen ifråga.

Dessa ombyggnadsarbeten torde väl knappast hava något med själva sjösänkningsmålet att göra, då de ej kunna på något sätt räknas till vägunderhållsarbeten, utan alla äro arbeten, som avse att giva vägen en högre vägstandard.

Av de undersökningar beträffande de extra kostnader för vägunderhållet, som omskrivna översvämningar över vägen vid Älingebo förorsakat under vägförvaltningens tid, meddelar vägförvaltningen följande.

Några skador på vägbanan i form av utskärningar och bortförande av vägmaterial eller dylikt har icke förekommit i samband med översvämningarna, vadan några extra kostnader härför ej uppkommit. Ej heller har några arbeten med undanskaffande av is och dylikt förekommit under samma tid i samband med översvämningarna.

De enda extra kostnader, som vägförvaltningen haft i samband med översvämningarna äro följande:

108.

År 1944 utläggning och intagning av landgång för framsläppande av gående med och utan cyklar för en kostnad av i ett för allt 100:- kr.

Åren 1948 och 1949 markerades vägkanterna med s.k. snökäppar och uppsattes hänvisningstavlor för trafikens ledande över annan väg, för en kostnad av i ett för allt 100:- kr.

De nu nämnda kostnaderna torde med allra största tvekan kunna hänföras till egentliga underhållskostnader, då de endast vidtagits för trafikens underlättande och ej för vägens bestånd i sitt nuvarande skick.

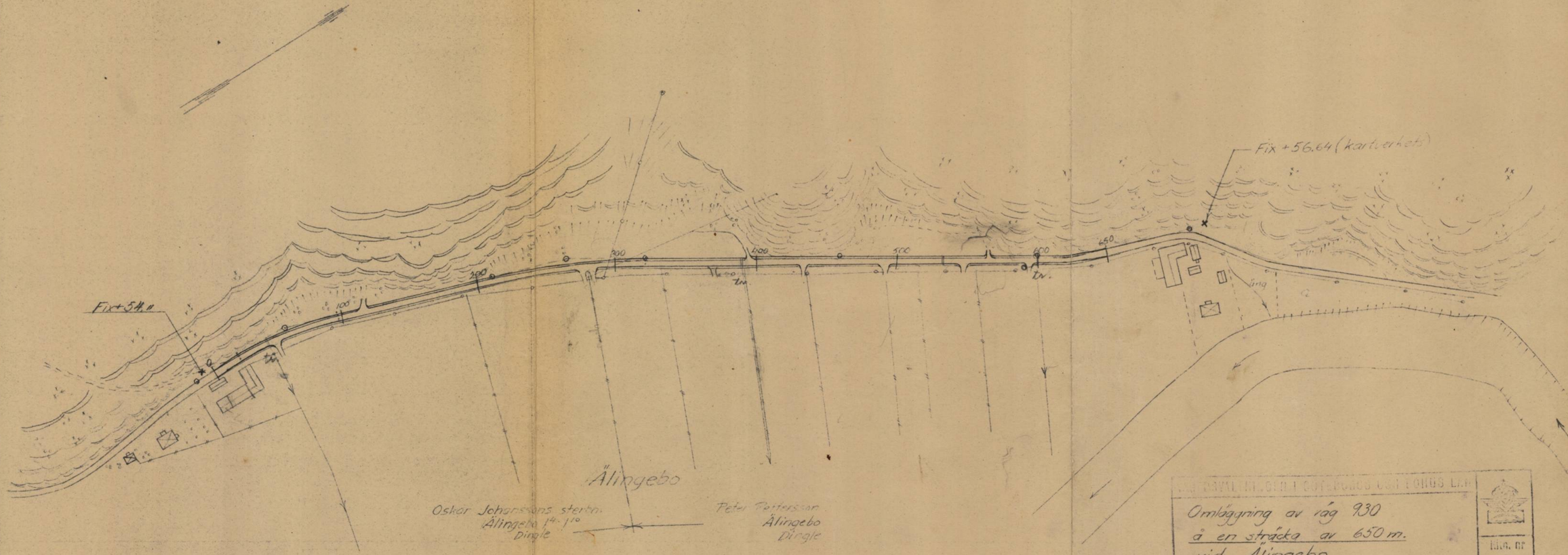
Under åberopande av förestående vidhåller vägförvaltningen sitt i sin skrivelse av den 20 maj 1950 gjorda yrkande, att vägförvaltningen motsätter sig på det bestämdaste varje deltagande i kostnaderna för ifrågavarande sänkningsföretag.

Göteborg den 16 augusti 1950.

Vägförvaltningen i Göteborgs och Bohus län

Ernst J. Millén

Bil. Kopia av ritning n:r 2:3 av "Avledning av vägen 930 å en sträcka av 650 m vid Ålvegabo" av den 27/2 1950.

Längdskala 1:2000

m 20 0 20 40 60 80 100 200 m

Fix + 54,11 kors i berg, 8,5 m. väster om hushörn och i syft med husets södra gavel.

Fix + 56,64 Rikets allm. Kartverks, dubb i intrugget kors i berg.

KGL. BAVEL. M. GRUND. I GÖTEBORGS OCH BOHUS LÄN

Omläggning av väg 930
å en sträcka av 650 m.
vid Älingebo
Vägbredd - 5,5 m.

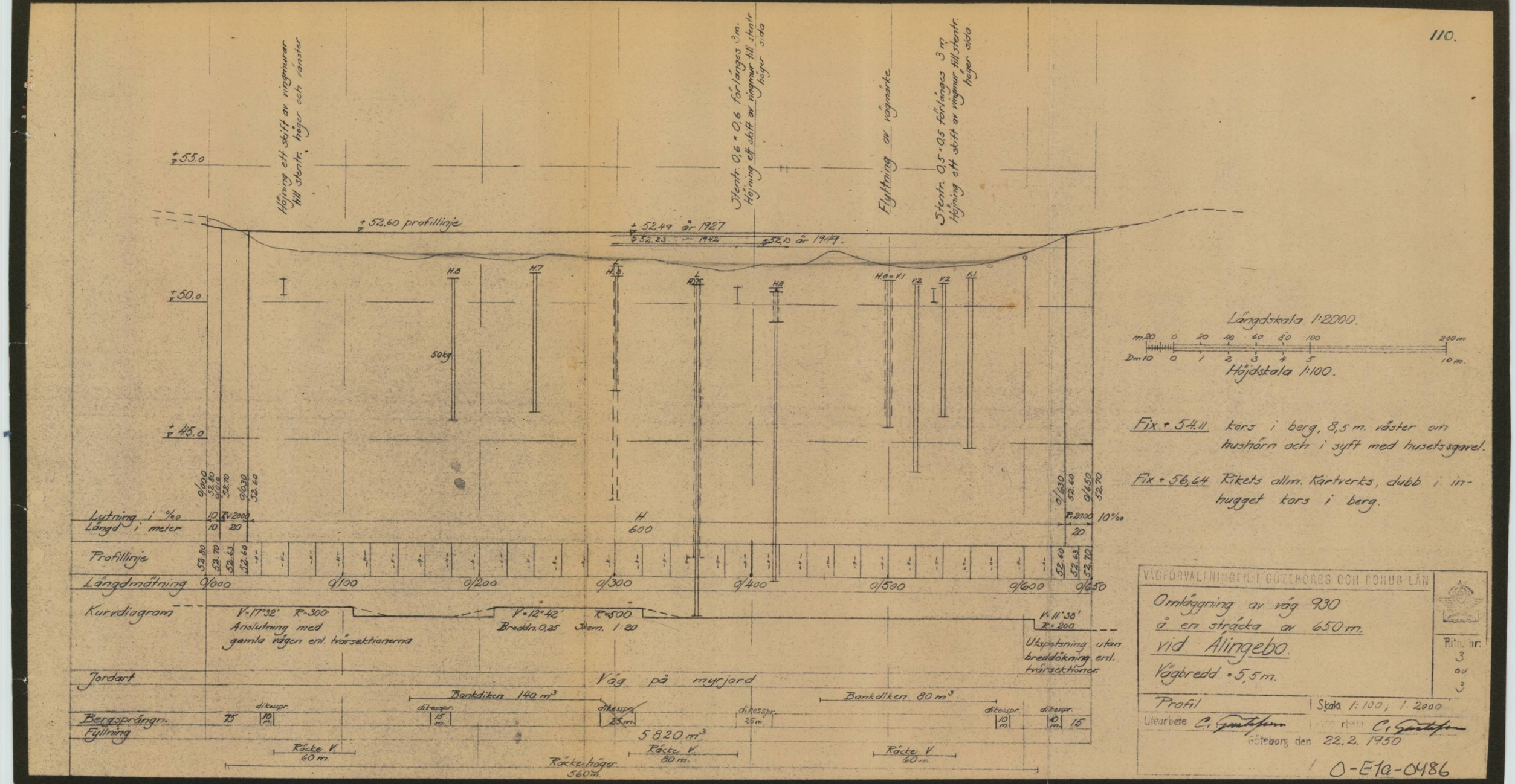
Ritn. nr 2 av 3

Planritning — Skala 1:2000

Utsatt av C. Gustafsson — Ritad av C. Gustafsson

Godkänd 22 2. 1950

1 0-Eto-0486

VÄGFÖRVALTNINGEN I GÖTEBORGS OCH BOHUS LÄN

Omläggning av väg 930
å en sträcka av 650 m.
vid Älingebo.
Vägbredd = 5,5 m.

Ritn. nr. 3 av 3

Profil | Skala 1:100, 1:2000

Uteurbete C. Gustafsson | Ritad C. Gustafsson

Göteborg den 22.2. 1950

O-E1a-0486

Till Vägförvaltningen i Göteborgs och Bohus län.

Ärendet angående sänkning av Kärnsjöns vattenstånd.

Vägförvaltningens skrivelse den 16 augusti 1950 giver anledning till följande erinran:

Vad i min skrivelse 1947 anförts beträffande sänkningsintressenternas inställning till frågan om översvämningarnas följder för den allmänna vägen och därmed förbundna anspråk härleder sig från uttalanden vid offentligt sammanträde i ärendet. Någon särskild skrivelse från intressenternas sida föreligger ej.

Eftersom uttalandena gjordes före den tidpunkt då den nu fungerande vägförvaltningen trädde till hänförna sig de påtalde förhållandena till tiden före nämnda tillträde. Om intressenternas ståndpunkt vart styrelsen för vederbörande vägdistrikt underrättad och ombedd lämna besked i saken. Något svar på denna hänvändelse hördes dock icke av.

Enär vad vägförvaltningen anfört i skrivelsen den 20 maj 1950 allenast avser vad som iaktttagits under vägförvaltningens tid - en knapp fjärdedel av den för vägens tillvaro - kan det resultat, vartill iakttagelserna lett, icke tillmätas avgörande betydelse.

Enligt uppgift från sänkningsintresserat håll skulle vid tiden för vägväsendets omgestaltning vägstyrelsernashandlingar och räkenskaper hava överflyttats till vägförvaltningarna. Är denna uppgift riktig och handlingarna i fråga finnas förvarade förefaller det icke omöjligt att ur dessa handlingar ernå vetskap om huruvida sedan vägens tillkomst öka-

de underhållskostnader på grund av översvämningarna förekommit eller ej. Enligt tillgängliga uppgifter om vattenföringen i Örekilsälven skulle för vägen besvärande vattenstånd hava inträtt:

under år 1927 i januari, februari, mars, juni, juli och oktober månader,
" " 1928 i november,
" " 1929 i maj, november och december,
" " 1932 i december,
" " 1935 i februari och november,
" " 1938 i oktober och november,
" " 1939 i februari,
" " 1943 i februari månad.

Vid det sammanträde i ärendet, som hölls med sakägarne den 21 december 1949, vart frågan om nyttan av sänkningen för vägens vidkommande ånyo förd på tal. De alltsedan vägens tillkomst osmotta inträffande översvämningarna sades medföra så betydande olägenheter att en höjning av vägbanan på de mest utsatta sträckorna måste betraktas såsom nödvändig åtgärd, därest en sänkning av sjön icke komme till stånd. Bleve sänkningen genomförd vore en dylik åtgärd ej längre påkallad och den kostnad, en väghöjning måste draga med sig, skulle för det fallet kunna inbesparas. Härigenom förmenades en förmån tillskyndas vägväsendet, som borde leda till viss förpliktelse från dettas sida gentemot sänkningsföretaget.

I vägförvaltningens skrivelse den 2o maj 1950 har bland annat anförts att de bergmassor utmed vägen, som skulle bortsprängas för åstadkommande av förbättrad sikt, vore avsedda till dels för höjning av vägbanan å översvämmade platser. Enär denna åtgärd syntes stå i god överensstämmelse med den av sänkningsintressenterna såsom nödvändig betraktade, anhöll jag i min skrivelse den 2o juni 1950 om besked när en beräkning

av arbetet med en höjning under den anmärkta förutsättningen kunde väntas utförd, en anhållan som upprepades i min skrivelse den 14 innevarande månad, men å vilken intet svar hittills influtit.

Vid detta förhållande ser jag mig nödsakad att åter erinra om vikten av att erhålla nyssnämnda besked samt tillika anhålla om upplysning beträffande möjligheten att ur vägstyrelsens papper hämta material till bedömning av frågan om den påtalade ökningen av väghållningsbesväret genom översvämningarna.

De upprepade framställningarna om slutförandet av sänkningsärendet gör det nödvändigt att söka påskynda utredningen och hemställes förty att få emotse beskeden i de anmärkta hänseendena inom utgången av innevarande månad. Skulle denna hemställan icke kunna villfaras anhålles att kopia av sektionsritningarna över den ifrågakommande vägsträckan ställes till förfogande inom sagda tid.

Göteborg den 23 augusti 1950.

C. B. Carlson.

VÄG- OCH VATTENBYGGNADSVERKET
VÄGFÖRVALTNINGEN
I GÖTEBORGS OCH BOHUS LÄN

114

Dnr. 4952-185b/50.

Vid besvarandet var god angiv denna skrivelses Dnr.

Till

F. Lantbruksingenjören i Göteborgs och Bohus län
samt Älvsborgs läns norra del,
C.B. Carlsson,
Anneholmsgatan 1,
Göteborg.

Ang.: Sänkning av Kärnsjöns högvattenyta, Tunge och Sörbygdens häraden, Göteborgs och Bohus län.

I Eder skrivelse den 23 augusti 1950 har begärts uppgift å de ökade underhållskostnader å allmänna vägen Svarteborg - Hällungstad, som förorsakats av Kärnsjöns översvämningar vid av Eder angivna tidpunkter eller:

1:o) under januari, februari, mars, juni, juli och oktober 1917,
2:o) under november 1928,
3:o) under maj, november, december 1929,
4:o) under december 1932,
5:o) under februari och november 1935,
6:o) under oktober och november 1938,
7:o) under februari 1939 samt
8:o) under februari 1943.

Med anledning härav får vägförvaltningen meddela, att efter genomgång av kassaböcker och vägliggare från såväl Tunge som Sörbygdens väghållningsdistrikt samt Sunnervikens och Bullarens vägdistrikt har icke kunnat hittats någon införd post eller anteckning, som utvisar någon som helst kostnad för reparation eller dylik av skador på vägen från angivna översvämningsperioder.

Under hänvisning härtill och till vad som i vägförvaltningens skrivelse av den 20 maj 1950 och den 16 augusti 1950 till Eder framhållits, torde vägförvaltningen hava lämnat de av Eder begärda uppgifterna.

Därest lantbruksingenjören har behov av de arkiverade väghållnings- och vägdistriktens handlingar, så finnas dessa handlingar tillgängliga i vägförvaltningens arkiv, där lantbruksingenjören själv kan granska de nu lämnade uppgifterna.

I övrigt hänvisar vägförvaltningen till sina skrivelser av den 20 maj 1950 samt av den 16 augusti 1950 och vidhåller vad i dessa skrivelser framförts.

Göteborg den 22 september 1950.

Vägförvaltningen i Göteborgs och Bohus län

Ernst J. Millén

h

Dnr. 4952-185b/50.

Till Vägförvaltningen i Göteborgs och Bohus län.

Ärendet angående Kärnsjöns sänkning.

Av meddelandet den 22 september 1950 synes framgå att ur vederbörande vägdistrikts handlingar icke kunnat finnas belägg för riktigheten av uppgiften från sänkningsintresserat håll att vägunderhållet påfordrat särskilda åtgärder i anledning av förekomna översvämningar och att dessa åtgärder varit förbundna med vissa kostnader. Även om det kan synas egendomligt att åtgärder sådana som undanskaffandet av anhopad is från vägbanan icke bokförts såsom särskild post kan det ju vara möjligt att kostnaden för en dylik åtgärd och även för annan i samband med översvämningarna förts samman med andra underhållskostnader för vägen i fråga. Det får väl därför antagas att ur vägdistriktens böcker intet är att hämta till belysningen av frågan om särskilda kostnader för vägen på grund av översvämningarna.

Men när det under hänvisning till vad vägförvaltningen anfört och till vad i dess tidigare skrivelser i ärendet framhållits förmodas att vägförvaltningen lämnat de av mig begärda uppgifterna förbises påtagligen vad som kommit till uttryck i mina skrivelser den 20 juni, den 7 och 23 augusti 1950. I anledning av vad som från vägförvaltningens sida meddelades den 20 maj 1950 angående tillämnad höjning av den av översvämningar besvärade vägsträckan i samband med projekterade arbeten i bergpartier för erhållande av förbättrad sikt har jag i mina förenämn-

da skrivelser anhållit om besked huruvida och när en beräkning av kostnaden för en väghöjning under antydd förutsättning kunde förväntas. På denna hänvändelse har ännu intet svar ingått.

Eftersom vad som sålunda ifrågasatts icke vunnit beaktande och det för frågan om sänkningens betydelse för vägen icke är oväsenligt veta huru kostnaden för en väghöjning under omförmäld förutsättning ställer sig ser jag mig nödsakad ännu en gång upprepa den anhållan som framförts i mina ovan anmärkta skrivelsermed förväntan att få emotse snarligt besked i angelägenheten.

I detta sammanhang må meddelas att en under förliden vecka vidtagen undersäkning beträffande högvattenstånden i älven utmed den ifrågakommande vägsträckan gav från anteckningarna å den vägförvaltningens skrivelse den 16 augusti 1950 åtföljande profilritningen avvikande resultat. Beträffande 1927 års flöde hade dettas nivå av dåvarande ägaren till Elingebo 1^{4} - fastigheten i södra ändan av vägsträckan i fråga - utmärkts medelst ett hack i sydvästra hörnet av den till ladugården å fastigheten anknutna redskapsboden, vilket märke vart på 1930-talet invägt i det för sjösänkningsplanen använda höjdsystemet. Å fastigheten Elingebo 1^{9} i vägsträckans nordända kunde fastighetens nuvarande ägare utvisa den plats på gårdsplanen, vartill 1927 års flöde sträckt sig. Denna plats vart avvägd och befunnen ligga några centimeter högre än märket på Elingebo 1^{4}. Medeltalet av de båda avvägningspunkternas höjder i det anförda systemet utgjorde + 51,52, vilken höjd befanns motsvara höjden + 52,25 i Rikets allmäna kartverks system med fixen å Elingebo 1^{9} på höjden + 56,64.

I fråga om 1949 års flöde, i storlek säkerligen mätande sig med det år 1927 uppträdande, kunde efter anvisning av iakttagna vattenhöjder såväl vid förenämnda gårdar som vid den å motsatta sidan av älven belägna gården Ryr 1:2 utrönas att medeltalet av dessa höjder, vilka obetydligt skiljde sig från varandra, utgjorde + 51,27 i sänkningsplanens system och i allm. kabtverkets + 52,00.

Att 1927 års flöde visat en högre nivå än den under 1949 års iakttagna lär hava berott därpå att flottledsbommar och annat timmer fastnat vid hälldammen i sjöns utlopp och hämmat avflödet.

Den å vägförvaltningens profilritning antecknade höjden + 52,23 för 1942 års flöde kan uppenbarligen ej vara riktig eftersom detta års flödesmängd uppgick allenast till en bråkdel - vid pass en fjärdedel - av 1949 års högsta vattenföring.

Göteborg den 9 oktober 1950.

P. Karlsson

VÄGFÖRVALTNINGEN
I
GÖTEBORGS OCH BOHUS LÄN

119

Dnr 4952-185b/50.

Till

f. Lantbruksingenjören i Göteborgs och Bohus län
samt Älvsborgs läns norra del,
C.B. Carlsson,
Anneholmsgatan 1,
Göteborg.

Ang: Sänkning av Kärnsjöns högvattenyta, Tunge och Sörbygdens härader, Göteborgs och Bohus län.

Med anledning av Eder skrivelse den 9 oktober 1950, vari det heter bl. annat.

> "Enär vad som sålunda ifrågasatts icke vunnit beaktande och det för frågan om sänkningens betydelse för vägen icke är oväsentligt veta huru kostnaden för en väghöjning under omförmäld förutsättning ställer sig, ser jag mig nödsakad ännu en gång upprepa den anhållan, som framförts i mina ovan anmärkta skrivelser med förväntan att få emotse snarligt besked i angelägenheten",

får jag härmed föreslå lantbruksingenjören att ett sammanträde mellan oss kunde ordnas t.ex. å vägförvaltningen så att lantbruksingenjören kunde informera mig om de olika högvattenstånden och för mig demonstrera en varaktighetskurva e.dyl. över Kärnsjöns vattenstånd, då det är just denna varaktighet, som är bestämmande på vilken höjd vägbanan skall läggas. Några som helst upplysningar härom har icke lämnats mig, vare sig i handlingar eller muntligt.

Upplysningsvis kan jag under hänvisning till vägförvaltningens

brev av den 20 maj 1950 meddela att de totala kostnadsuppgifter, som lämnats för vägbanans höjning med BL på + 51.25 var baserat på en fyllnadskvantitet av 2570 m^3 och grusning med 0,35 m^3/m väg å 768 m. eller 270 m^3 och med BL på + 51.45 voro motsvarande siffror 2900 m^3 och grusning av 990 m. väg med 350 m^3.

Den kostnad som kommer på själva höjningsarbetet utgöres av transporttillägget för ökning av fyllningsmassornas transportlängd med 2,o km. samt ordnande av vägtippens överyta och grusningskostnaden.

Då jag icke känner till huru den prisnivå, som ligger till grund för övriga arbeten för sjösänkningsföretaget, är, synes det mig riktigast, att lantbruksingenjören värdesätter dessa arbeten, och låta vägförvaltningen sedan yttra sig över desamma.

Lantbruksingenjören torde föreslå tid som för Eder är lämplig.

Göteborg den 24 november 1950.
Vägdirektören i Göteborgs och Bohus län.

Ernst J. Millén.

VÄGFÖRVALTNINGEN
I
GÖTEBORGS OCH BOHUS LÄN

121

Dnr 7374-185b/1950.

Vid besvarandet var god angiv denna skrivelses Dnr.

Till

f. Lantbruksingenjören i Göteborgs och Bohus län samt
Älvsborgs läns norra del
C.B. Carlsson,
Anneholmsgatan 1,
Göteborg.

Ang.: Sänkning av Kärnsjöns högvattenyta, Tunge och Sörbygdens härader, Göteborgs och Bohus län.

Vägförvaltningen har i sin skrivelse till Eder den 24 november 1950 (Dnr. 4952-185b/50) med hänvisning till sitt brev av den 20 maj 1950 meddelat att det erfordrades för vägbanans höjning med BL på + 51,25 en fyllnadskvantitet av 2570 m^3 och grusning med 0,35 m^3/m väg å 768 m eller 270 m^3 och att med BL på + 51,45 voro motsvarande siffror 2.900 m^3 och grusning av 990 m väg med 350 m^3.

Vidare framhölls att den kostnad, som kommer på själva höjningsarbetet utgöres av transporttillägget för ökning av fyllningsmassornas transportlängd med 2,o km samt ordnande av vägtippens överyta och grusningskostnaderna.

För evalvering av dessa arbeten i pengar och för bedömande av sänkningsföretagets nytta för vägen ägde ett sammanträffande mellan Eder och undertecknad/
/rum å vägförvaltningen den 9 december 1950. Härvid kunde icke lämnas några exakta uppgifter över de höga vattenståndens uppträdande och varaktighet.

Kostnaderna för nämnda arbeten beräknas enligt dagens prisnivå till resp. 6.500:- kronor och 11.200:- kronor enligt nedanstående och baserat på av vägunderhållsavdelningen gjorda kostnadsutredningar av den 19 augusti 1947 x) och att massorna uttagas genom bortsprängning av i vägbanan utskjutande, siktskymmande berguddar för erhållande av bättre sikt och bättre kurvförhållanden, vilka arbeten ingå i arbetsföretaget "Förbättring av vägen Svarteborg - Bråmarken - Gunnarsbo bro - Hällungstad genom bortsprängning av bergpartier i kurvor med dålig sikt", till vars utförande Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen lämnade sitt tillstånd den 21 mars 1944.

Då vägförvaltningen erhållit kännedom om rubricerade sänkningsföretag första gången genom Eder skrivelse den 23 januari 1947 x) torde fullt tydligt framgå, att vägförvaltningens förslag till förutnämnda vägförbättringsföretag är uppgjort utan något som helst sammanhang med Edert rubricerade sjösänkningsföretag.

I. BL = + 51,25. Bearbetad väglängd = 768 m. Vägbredd = 5,0 m.

Transporttillägg för	2570 m³	à	0,48	= 1.233,60
Grusning	270 "	"	9,50	= 2.565:-
Vältning och tätning av stenutfyllningen	768 m	"	2,00	= 1.536:-
Diverse justeringar av räcken o.dyl.				1.000:-
Avrundning				165:40
			Summa kronor	6.500:-

x) Data jämföras. Vad å sidorna 97 och 98 anförts om orsaken till och tiden för inrådningen stämmer ej med det å denna sida meddelade.

II. BL = + 51,45. Bearbetad längd = 990 m. Vägbredd = 5,o m.

Transporttillägg för	2.900 m³	à	0,48	= 1.392:-
Grusning	350 m³	"	9,50	= 3.325:-
Vältning och tätning	990 m	"	2:-	= 1.980:-
Skyddsräcke, uppsättning och justering				3.000:-
Förlängning av tr. 0,5x0,5				300:-
Avrundning				203:-
	Summa kronor			11.200:-

Nödvändigheten av utförandet av dessa arbeten äro helt beroende på huru ofta sådana flöden förekomma, huru långvariga de äro och om de förorsaka avbrott i trafiken samt huru stora de skador äro, som uppkomma genom översvämningarna.

Denna nödvändighet utgör måttet på den båtnad, som erhålles för vägen genom sjösänkningsföretaget.

Beträffande nyttan för vägen av sjösänkningsföretaget hänvisas till vägförvaltningens skrivelse av den 20 maj 1950 samt den 24 november 1950, vari uppgift på översvämningsvattenståndens varaktighet och uppträdande begärts.

Då vägförvaltningen ej ännu kan finna något lagligt skäl föreligga för deltagande i sjösänkningsföretaget, vidhåller vägförvaltningen vad densamma anfört i skrivelsen den 20 maj 1950.

Göteborg den 18 december 1950.

Vägförvaltningen i Göteborgs och Bohus län

Ernst J. Millén

På begäran får jag härmed intyga att i samband med översvämning vid Ellingebo i Krokstads socken år 1935 förorsakades skador å allmänna vägen Svarteborg - Hällungstad för c:a 1.174 kr och i samband med översvämning år 1937 vid samma plats för c:a 1.530 kr. Vid övriga tillfällen då vägen översvämmats har ej några större skador orsakats utom en del olägenheter i form av vägens avstängning o.s.v.

Sörbo, Hedekas den 23 februari 1951

J. E. Johansson
f d Vägförman

/J.E. Johansson/
f.d. vägförman

Ink. 18/3 1951
125

Intyg

Jag får härmed uppgifva min
ålder. Jag är född år 1930 juni och
då 65 år fortsome
Till svar på min tjänste
bref får jag meddela att jag
var anställd såsom Vägvakt
från år 1925 till år 1944
då jag afsked med pension
Till svar på frågan år 1927
får jag meddela att det var
högst vatten men jorde minst
skada på ögonen af att det
var lungt vatten så det
jorde minden skada, beräknat
till cirka 400 kor samt år 1943
den skadan jag fick till minst 300
Angående skadan år 1937 är
mig fel det var nog 1938
i stället för år 1937
Öfvan stående skrivelse
intygas härmed
Vägvakt Johan Emanuel Jakobsson

126

ÖREKILSÄLVENS FLOTTNINGSFÖRENING

Styrelsens adress: Munkedal
Tel. Munkedal 3

Flottningschefens adress: Bäckefors
Tel. Bäckefors 2

N/K.

Bäckefors den 2. sept. 1936.

Herr Lantbruksingeniör C. B. Carlson,

Göteborg.

Betr. den uppgift, som flottningsföreningen skulle lämna rörande de ändringar i flottningsförhållandena vilka skulle bliva en följd av den ifrågasatta vattenregleringen i Kärnsjön, så har jag gjort en sumarisk beräkning härå, vilken slutar på ett kapitalbelopp av omkr. kr. 2.000:-.

Det vore dock önskvärt om flottningsföreningen kunde få avlämna den slutliga uppgiften i saken något senare, enär det givetvis kan framkomma nya omständigheter vilka kunna inverka på vår kalkyl. Detta med hänsyn till markvärdet som framkommit vid graderingen, vilket även inverkar på beräkningsgrunden för de framtida ersättningarna till landägarna vid flottning i vattendraget.

Jag tecknar

Med utmärkt högaktning

Fritz N. Andersson

Göteborg den 13 oktober 1949.

Skogsförvaltaren Fritz Norborg, Bäckefors.

Sedan ärendet angående Kärnsjöns sänkning på grund av bland annat tidsomständigheterna vilat några år vore nu meningen bringa det till avgörande.

Enär såväl arbets- och materialpriser som produktpriser och med dessa sammanhängande markvärden undergått en betydande stegring sedan tiden för ärendets senaste behandling har en omräkning av kostnad för och båtnad liksom ock skada genom sänkningen blivit nödig.

Vid det i Elingebo år 1936 hållna sammanträdet vart antecknat att Örekilsälvens Flottningsförening kunde antagas vara villig bidraga till kostnaden för sänkningsåtgärderna på grund av den betydande nytta sänkningen av de höga vattenstånden förväntades hava med sig i flottningshänseende och utfästes att tillbelysning av omkostnaderna för flottningen tillhandahålla uppgifter på de utgifter föreningen havt för arbetena med flottningen över och för uppkomna skador på berörda områden.

Några dagar efter sammanträdet vart meddelat att en summarisk beräkning vidtagits beträffande de genom den ifrågasatta vattensänkningen ändrade flottningsförhållandena med resultat att den underlättnad i flottningsbesväret sänkningen komme att medföra kunde taxeras till ett kapitalbelopp av 2000:- kr. Dock uttrycktes tillika önskvärdheten av att få avlämna slutlig uppgift i saken något senare med tanke på nytillkommande omständigheter vilka kunde inverka på kalkyleringen.

Med åberopande av vad ovan anförts tillåter jag mig anhålla om de uppgifter som utlovats samt om en beräkning av den kostnadsminskning i flottningshänseende sänkningen väntas medföra, beräkningen verkställd med hänsyn till nu rådande arbets- och materialpriser samt markvärden, ävensom om uppgift på det slutliga belopp flottningsföreningen finner skäligt bidraga med till bestridande av kostnaderna för sänkningsföretaget. I avvaktan på besked i saken så fort sig göra låter tecknar:

Högaktningsfullt

C Karlsson

ÖREKILSÄLVENS FLOTTNINGSFÖRENING

128

Bäckefors den 17 okt. 1949.

F. Lantbruksingenjören
Herr C.B. Carlson
Göteborg

Med anledning av Eder skrivelse den 13 ds ang. Kärnsjöns sänkning och båtnaden härvid för flottningens vidkommande få vi meddela, att värdet av densamma numera kan beräknas till ett kapitalbelopp av kr. 3.000:- i stället för kr. 2.000:-, som tidigare uppgivits.

Högaktningsfullt
ÖREKILSÄLVENS FLOTTNINGSFÖRENING

Göteborg den 24 februari 1950.

Herr Skogsförvaltaren Fritz Norborg, Bäckefors.

I ärendet angående Kärnsjöns sänkning har det beskedet lämnats att båtnaden genom den planerade sänkningen för flottledens vidkommande kunde i nuvarande läge skattas till ett kapitalvärde av 3000:- kronor. Några uppgifter på de omkostnader som varit förbundna med flottningen vid svåra högvattenår utöver dem som normalt krävas hava emellertid icke företetts. Enligt vid sammanträdet i ärendet 1936 förda anteckningar, vilka återfinnas i protokollet från sagda tillfälle, har dock till belysning av frågan om sänkningens betydelse för flottningsintresset utfästs uppgifter i bemälda hänseende.

Med avseende till sakens vikt och till vad därom anförts till protokollet förefaller det som om en något fylligare behandling av sänkningsärendet i denna del vore påkallad. Det finnes numera uppgifter på vattenföringen i älven sedan 1931, alltså bortåt 20 år. En redovisning av vad under denna period årligen utgivits för flottning och flottningsskador relativt flottningsgodsets omfattning i den av sänkningen berörda delen av flottleden skulle vara särdeles värdefull för den prövning av ärendet som måste vidtagas.

Av förklaringen vid det ovan nämnda sammanträdet att döma skulle vissa regler för flottningen genom den befintliga dammen finnas. Tillgång till dessa bestämmelser skulle ock vara av visst värde vid bedömning av möjligheterna för flottningen vid den planerade dammen.

Med bifogande av utdrag ur förrättningsprotokollet den 26/8 1936 och med åberopande av vad ovan anförts tillåter jag mig anhålla att vad som utfästs i uppgiftsväg beträffande flottningen varder benäget tillhanahållet tillika med gällande flottningsregler vid hålldammen.

Högaktningsfullt.

O. Hartson.

ÖREKILSÄLVENS FLOTTNINGSFÖRENING

130

F. Lantbruksingeniören C.B. Carlson
Anneholmsgatan 1
G ö t e b o r g

Vi tacka för skrivelsen av 24 ds till vår flottningschef och få med anledning av densamma meddela följande:

Under krigsåren 1940 - 1945 förekom endast obetydlig flottning över Kärnsjön. Under åren 1946 - 1949 har flottning förekommit endast i Kärnsjöns nedre del till en myckenhet av omkring 500 flottenheter pr år, motsvarande en årlig flottningskostnad av kr. 1.500:-. Några särskilda kostnader för strandskador o.d. ha härvid icke förekommit.

Under 10-årsperioden 1930 - 1939 flottades över Kärnsjön sammanlagt 14.579 flottenheter för en flottningskostnad av 29.982:- kr. Av denna kostnad voro 1.363:- kr. att hänföra till sådana extra kostnader, som uppstått vid de höga vattenflödena, vilka varit en följd av de bristande avtappningsmöjligheterna i hålldammen vid Torp. Nyttan av en reglering sådan som den nu föreslagna, skulle alltså under denna 10-årsperiod motsvarat en årlig mindreutgift av kr. 136:-.

Vad framtida flottgodsmängder beträffar, är det ju mycket svårt att upprätta någon bestämd prognos, men vi utgå ifrån att om regleringen av sjön genomföres på sådant sätt att de höga flödena undvikas vid Örekilsälvens utlopp i Kärnsjön, en icke obetydlig flottning kommer att återupptagas i nedre delen av älven före utloppet i sjön. Riskmomenten äro f.n. alltför stora, enär det lätt uppstår sådana flöden just vid flottningstillfällena, som kunna förorsaka skadegörelser och arbetskostnader som flottningen rimligtvis icke kan bära. Som exempel kan anföras att en gång under 1920-talet över 3.000 kbm. pappersved fick bäras ut för hand från de låglänta stränderna vid sjöns övre del.

Angående flottningsförhållandena förbi Torps bruk bifogas utdrag av Länsstyrelsens resolution av den 15 mars 1878, vilken vann laga kraft. Vi hoppas att densamma innehåller de uppgifter, som i föreliggande fall äro nödvändiga.

Bäckefors den 28 febr. 1950.

ÖREKILSÄLVENS FLOTTNINGSFÖRENING

En flottningsenhet = 1 kubikfamn = 5,653 m^3t småvirke eller 12 st. sågtimmer

N:o 679 E.D. - År 1877

Landshöfdinge Embetets öfver Göteborgs och Bohus län Utslag i fråga om reglering af flottningen i Örekils elf från sjön Kärns utlopp öfver wattenverken vid Torp, Borgmästarebruket, Klåfvan och Bråland till och förbi Brålands qvarn; af handlingarne i hvilket mål inhemtas:

---

dels närvarande egarne till stränderne vid sjön Kärn likväl ansett sig berättigade till afgift för allt det timmer, som flottades öfver sjön Kärn, emedan det ofta skulle inträffa, att stockar uppflöte på stränderna och blefve qvarliggande, hvarigenom strandegarne lede icke ringa skada å både åker och äng, serdeles vid arbetet med stockarnes uttagande,

---

8:o/ att beträffande flottningen från sjön Kärn vidare förbi Torps verk och stränder, Bruksegaren Koch anfört, att den skada, som på stränderne kunde varda tillfogad, vore af ringa betydelse, men att deremot den förlust af vatten för Torps såg och qvarnverk, som vid tidpunkter, då vattentillgången vore ringa, genom flottningen kunde förorsakas, vore af aldra högsta vigt; hvarföre Koch yrkade syn på stället för utredning af förhållandet när och med hvad vilkor flottning från sjön Kärn förbi Torp och dess dammar kunde tillåtas, med påstående, att han på grund af äldre i senare rättegångar respekterade privilegier, hade rättighet att hålla dammluckorna vid Torp stängda så länge vattnet ej runne öfver dambordet; för bestyrkande hvaraf Koch företett Kongl. Majts dom den 9 Maj 1870, emellan åtskilliga strandegare vid sjön Kärn, å ena samt förre egaren till Torp, numera aflidne Majoren M. Koch, å andra sidan angående yrkad skyldighet för honom att sänka eller förändra hålldammen vid Torps sågwerk och hålla flodluckorna öppna efter lag, att ersätta skada som tillskyndats strandegare i följd af dammens beskaffenhet och derigenom att sågtimmer under dess nedflottning till sågverken stundom fastnat och blifvit qvarliggande å dammen och sålunda hindrat vattnets aflopp att ersätta motparterne den skada, dem förorsakats derigenom, att Majoren Koch tillhörigt sågtimmer under flottning genom sjön Kärn uppflutit och blifvit qvarliggande å deras egor samt för timrets bortförande, hvarjemte förbud vid vite påyrkats för Majoren Koch att med bommar och timmer stänga farleden i sjön Kärn och Örekils elfven samt att vid flottning lössläppa timret så att det kunde uppflyta på strandegarnes åkrar och ängar äfvensom att låta sågtimret qvarligga på dammen; uti hvilket mål Kongl. Majts och Rikets Göta Hof Rätt, med ändring af Härads Rättens den 10 Augusti 1866 meddelade Utslag, genom dom den 6 Augusti 1869, yttrat: att enär damverken vid Torp efter hvad de af Majoren Koch företedda handlingar utvisade, blifvit redan i slutet af Sjuttonde århundradet med vederbörligt tillstånd anlagda, samt vittnen intygat, att den nuvarande dammen, hvilken år 1827 uppförts i stället för den förut befintliga äldre dam, vore i alla delar lika inrättad med denna sednare och att någon förändring af den nuvarande dammen sedan år 1827 icke skett; ty och då Majoren Koch, vid sådant förhållande, ej kunde förpligtas att den nu påyrkade förändringen af dammen vidtaga, blef, med upphäfvande af Härads Rättens utslag i denna del, strandegarnes talan härutinnan ogillad; men då Majoren Koch icke kunde på grund af nyssberörde handlingar anses berättigad att, då sådant ej för beredande af nödig vattentillgång erfordrades, hafva luckorna å dammen nedsatte under den tid af året, då dessa eljest enligt lag borde hållas öppna, förklarade Kongl. Hof Rätten Majoren Koch skyldig att vid de tillfällen under sommaren, då vattnet öfverstege dammens öfverkant, för afledande af öfverflödsvattnet öppna de å dammen befintliga luckor hvaremot Kongl. Hof Rätten i öfrigt gillade Härads-Rättens utslag hvarigenom förklarats, dels att grund saknades för bestämmande af skadeersättning i omstämda hänseende, dels ock att påståendet om vitesförbud icke kunde bifallas, dels ock slutligen att yrkandet om åläggande för Majoren Koch att vid laga ansvar icke låta sågtimmer qvarligga

på hans dam, lemnades utan afseende, i hvilken dom Kongl. Majt icke funnit skäl att göra ändring;

13:o/ att härvid till en början antecknats:
att de vattenverk, som dels egdes och dels innehades af Herr Koch vore: Torps Såg med tre ramar och qvarn med sju par stenar, Borgmästarebrukets såg med tre ramar och qvarn med sju par stenar, Klåfvans Såg med tre ramar samt Brålands qvarn;
att dessa verk, som hade hvar sina särskilda dammar drefvos med vatten, som aflemnades från Sjön Kärn, hvilken var omkring en mil lång och en fjerdedels till en åttondedels mil bred;
att vattnet från sjön vidare löpte genom Örekils elf till Torp och vidare förbi ofvannämde wattenverk till Qviström och Gullmarefjorden;
att emellan Bråland och Qviström tillstötte Munkedalself med hvars vatten drefves en vid Munkedal anlagd pappersmasse- och pappersfabrik;
14:o/ att vid härefter företagen besigtning af vattendraget och verken blifvit utrönt:
att elfven till en början och till den så kallade Ekudden var af större men derefter af mindre bredd:
att på omkring tvåtusen fots afstånd från sjön var öfver elfven byggd en hålldam med fäste på vestra sidan å Torps och på den östra å Ekenäs egor;
att afståndet, som uppmättes, befanns utgöra, från hålldammen till Torps dam 660 fot, derifrån till Borgmästarebrukets dam tvåtusen fot derifrån till Klåfvans dam tvåtusenfemhundra fot och derifrån till Brålands qvarn femhundra fot;
att på hålldammen funnos två luckor, den östra och den vestra, och derjemte en öppning för flottning af timmer eller en så kallad timmersluss;
att på Torps och Borgmästarebrukets dammar äfven funnos timmerslussar, som deremot saknades på Klåfvans och Brålands dammar;
att elfven begränsades till Borgmästarebruket af Torps och Ekenäs egor, derefter af Torps och Öbbyns egor på Westra och Brålands egor på Östra sidan till Klåfvans dam, der Brålands egor mötte å ömse sidor;
att vid det Herr Koch tillhöriga hemmanet Skuleviks strand funnes en djup vik af sjön, hvilken vik var serdeles tjenlig för insamling af virke, som flottats öfver sjön;
att flottleden till och öfver sjön Kärn för närvarande begagnades hufvudsakligen endast af Herr Koch för framdrifvande af sågtimmer till Torps Sågverk och af Munkedals bolag för flottning af pappersmasseved;

21:o/ att Härads Rätten den 1 November 1875 i ärendet meddelat det

Utlåtande

att ehuru hvarken de under sjuttonde århundradet för Torps sågverksegare utfärdade privilegier, hvarigenom de erhållit tillstånd att uppdämma vattnet i sjön Kärn till viss höjd för beredande af full vattentillgång för werkens drift under hela året, eller de domar, som blivit meddelade af Bohusläns och Wikarnes Lagmans Rätt den 21 September 1793 och af Kongl. Majt den 9 Maj 1870 i tvister angående rippdämningsrätten, kunde anses utgöra hinder för bestämmande af vilkoren för begagnande af flottningsrätten i Örekils elf från sjön Kärn till och förbi Brålands qvarn, torde dock flottningen böra sålunda ordnas, att båda vattenverksegarne och de som flottleden begagnade, i afseende på deras ömsesidiga rätt och fördel tillgodosåges - så att å ena sidan hvarken egaren af Torps vattenverk, bestående af Torps och Borgmästarebrukets qvarnar och sågar samt Klåfvans sågar, eller innehafvaren af Brålands qvarn beröfvades mer af det vatten, som för verken erfordrades än som oundgängligen vore nödigt för flottning af virke i elfven och å den andra, flottningsrätten icke heller obehörigen inskränktes till mehn för dem som begagnade flottleden; i tillämpningen hvaraf någon säkrare grund för flottningsrättens bestämmande än vattenståndet i sjön Kärn icke torde vara att finna; och ehuru svårighet måste möta äfven för en tekniskt kunnig person att bestämma den vattenhöjd, som borde finnas för att flottning utan egentlig skada för vattenverken, finge ega rum, enär tillfälliga väderleksförhållanden, till rubbning af beräkningarne, kunde inträffa, fann likväl Härads Rätten det utan fara af förnärmelse af den ene eller andre

partens rätt, skäligen kunna stadgas att flottning under hela året finge ega rum den tid, då den stora bassäng, som bildas af sjön Kärn, innehölle en sådan mängd vatten att det vid Torps hålldam stege minst två fot fem tum öfver tröskeln i der anbragta flottningsslussen, i sammanhang hvarmed torde böra bestämmas att sedan flottning börjats, så mycket vatten från dammarne aftappades, att flottningen förbi dem kunde fortgå; att flottningsslussar af Herr Koch, enligt dennes medgifvande, inrättades å Klåfvans och Brålands dammar till den af Herr Löjtnanten Laurell föreslagna storleken, eller två och en half fots bredd och en och en half fots höjd, så djupt liggande att vattnet under flottningstiden stode minst en fot öfver trösklarne; att en ränna i elfven emellan sjön och Ekudden af Torps egare lemnades fri till sjutiofem fots bredd; att i öfverensstämmelse med Herr Kochs af Herr Löjtnanten Laurell gillade anspråk, Torps egare, i ersättning för skada af landtramp, för bommars och bomfästens begagnande för dammars och slussars slitning och underhåll och för virkets skiljande, åtnjöte femtio öre för hvarje tolft timmer eller kubikfamn annat virke, som flottades förbi Torp, och att ersättning för landtramp å Brålands egor utgick med ett öre för hvarje tolft timmer eller deremot svarande annat virke; hvaremot Härads Rätten ansåg någon ytterligare inskränkning i flottningsrätten genom stadganden om vissa dagar i månaden, då flottning finge företagas, och om oafbruten fortsättning af flottningen sedan den börjats på sätt Herr Koch yrkat icke vara lämplige eller nödige; likasom Härads Rätten ej heller fann Herr Koch kunna tillförbindas att vid Brålands dam inrätta den der nödig ansedde flottningsrännan; hvarjemte Härads Rätten ansåg att kostnaden för Härads Rättens sammanträde till den syn, som hållits den 20 Augusti 1875, utgörande nittioen Kronor 50 öre, borde skäligen fördelas å Herr Koch och Munkedals Aktiebolag till hälften hvardera; Gifvet Göteborg å Landskansliet den 15de Mars 1878.

Landshöfdinge Embetet har detta ärende i öfvervägande tagit; Och finner skäligt till efterrättelse i allo fastställa hvad Härads Rätten i dess utlåtande föreslagit och tillstyrkt.

Som ofvan
Landshöfdinge Embetet
C.U. Tillü Henr. Westin

Vidimeras:
Elvira Petersson Karl Nordmark

Vidimeras;

Herr Skogsförvaltaren Fritz Norborg, Bäckefors.

Ärendet angående Kärnsjöns sänkning.

På en min hänvändelse den 24 februari innevarande år om tillhandahållande av vissa vid sammanträde i ärendet utfästa uppgifter angående omkostnaderna för flottningen i den del av vattensystemet, som berörres av den planerade sänkningen, utöver de kostnader vilka normalt krävas, har i ett meddelande den 28 i samma månad bland annat upplysts därom att under 10-årsperioden 1930-1939 av flottningskostnaderna belöpt i årligt genomsnitt 136:- kronor på arbeten och skador, orsakade av hög vattenföring under flottningstiden, en utgift som skulle kunnat inbesparas därest sänkningen av sjöns högvattenstånd då varit genomförd.

Inför denna upplysning framställer sig spörsmålet huruvida flottningen kan räknas få ungefär samma omfattning i framtiden, så framt sänkningsföretaget kommer till stånd, som under förenämnda period eller i vilket förhållande till denna periods flottningsden framtida kommer att ställa sig under nämnda förutsättning. Av meddelandet inhämtas visserligen att en icke obetydlig flottning kommer att återupptagas efter genomförd högvattensänkning, men någon slutsats om förhållandet mellan denna flottning och den under 1930-1939 idkade är därmed icke dragen.

Det vore förty önskvärt att spörsmålet i fråga toges under förnyat övervägande och i samband därmed beaktades såväl den arbetskostnads- som markvärdestegring, vilken inträtt under sist förflutna decenium, en stegring som beträffande arbetskostnaden torde hålla sig omkring 100 % och vad angår det mera svårbestämbara markvärdet utgöra minst 50 % av förkrigstalen.

Och förväntas benäget meddelande om resultatet av det sålunda ifrågasatta övervägandet i den ovan avhandlade angelägenheten.

Göteborg den 27 november 1950.

C. Hårleman.

Lantbruksingenjören
Herr C.B. Carlson
G ö t e b o r g

Anmodade lämna uppgift å det årliga nuvärdet av de minskade flottningsskador, som Kärnsjöns reglering enl. föreliggande förslag skulle innebära, få vi anföra följande:

Driftsökning vid av flottledens användande berörd industri kommer att medföra en avsevärd ökning av flottgodset i Kärnsjön. En årlig flottgodskvantitet av i medeltal 20.000-30.000 m^3 torde ifrågakomma.

Om denna ökade flottgodskvantitet, ävensom de efter år 1939 stegrade markvärdes- och arbetskostnaderna, lägges till grund för beräkningen av sjöregleringens nuvarande årliga värde för flottledens framtida användning och med utgångspunkt från 1930-1939-års beräknade inbesparing i medeltal pr år, så visar det sig att detta värde lågt beräknat utgör kr. 774:- pr år.

Vår kalkyl är uppställd sålunda:

Av 1930-1939-års medelvärde kr. 136:- pr år
utgöra kr. 100:- minskade ersättningar för markskador och kr. 36:- minskade arbetslöner.

Förestående kr. 100:- motsvara nu efter dagsvärdet kr. 150:-
De minskade arbetslönerna ha vid jämförelse med timlönen år 1935 och år 1950 ökats till " 108:-
Kronor 258:-

Den ökning av flottgodsmängden, som nu kan förutses, jämförd med 1930-1939 års medeltal, eller 200 % höjer förestående belopp till Kronor 774:-

Bäckefors den 30 nov. 1950.

ÖREKILSÄLVENS FLOTTNINGSFÖRENING

Herr Skogsförvaltaren Fritz Norborg,

Bäckefors.

I anledning av meddelandet den 30 november 1950 angående betydelsen av Kärnsjöns sänkning för Örekilsälvens Flottningsförening, en betydelse som synes avsevärt överstiga den tidigare uppskattade, framställer sig frågan huruvida den meddelade uppgiften om det årliga värdet av sjösänkningen för flottledens framtida användning bör läggas till grund för det deltagande i sänkningskostnaderna som ifrågasatts och vartill flottledsföreningen ställt sig villig samt efter vilken procentsats kapitaliseringen av årsvärdet i så fall rimligtvis bör ske.

Vid utredningen om sänkningens inverkan på fisket i sjön vart räknat med en kapitalisering efter 5 % , en räntesats som lär vara allmän vid frågor av den art, vilka komma före i ärenden som det, varom här är fråga.

Det ytterligare besked, som efter denna framställning förutsättes kunna lämnas, förväntas snarligen.

Göteborg den 5 december 1950.

C Hartson

ÖREKILSÄLVENS FLOTTNINGSFÖRENING

137

Inkl. 7/12 1950

Kuvebit dåtum stämplat 6.12.50

Lantbruksingenjören
Herr C.B. Carlsson
Anneholmsgatan 1
Göteborg

I anledning av Eder skrivelse den 5 ds angående betydelsen för vår flottningsförening av Kärnsjöns reglering få vi meddela följande:

Vi utgå ifrån att en kapitalisering efter 5 % bör vara normerande för vårt deltagande i regleringskostnaderna enl. tidigare åtaganden från vår sida, varvid som grund för bidragsbeloppet bör läggas den årliga båtnadssumma, som angavs i vår skrivelse till Eder den 30/11 d.å., eller kr. 774:-.

Högaktningsfullt

ÖREKILSÄLVENS FLOTTNINGSFÖRENING

Avskrift.

138

9644

Lantbruksingen-
jören C. B. Carlson

Till

Fiskeriintendenten N. Törnquist.

./. Med överlämnande av lantbruksingenjören C. B. Carlsons skrivelse den 7 augusti 1936 jämte vid skrivelsen fogade handlingar angående sänkning av Kärnsjön inom Håby, Svarteborgs, Krokstads och Hede socknar, Göteborgs och Bohus län vill Kungl. Lantbruksstyrelsen härigenom förordna Eder att i ärendet till förrättningsmannen avgiva yttrande, som i 10 kap, 43 § vattenlagen sägs. Stockholm den 12 augusti 1936.

På Kungl. Lantbruksstyrelsens vägnar

Elias Dahr.

Till

Herr Fiskeriintendenten i Mellersta Distriktet, Karlstad.

Angående sänkning av högvattenstånden i Kärnsjön inom Håby, Svarteborgs, Krokstads och Hede socknar, Göteborgs och Bohus län.

I det vid utredningen om möjligheten att sänka sjöns höga vattenstånd tillämpade höjdsystemet ligger krönet på den i sjöns utlopp å ägor till Torp anbragta hålldammen på höjden + 49,1 m., till vilken höjd dammägaren förmenar sig ha rätt att hålla vattnet vid byggnaden i fråga.

Projektet till sänkningen innebär ingen rubbning av denna rätt men väl åtgärder för nedsänkning av vattenstånden ovan nämnda nivå. Dessa åtgärder skulle närmast bestå i uppförandet av ny damm något nedströms den befintliga och konstruerad på sätt att sedan den gamla dammen borttagits möjlighet till avsänkning av de för jordbruket besvärande höga vattenstånden i sjön kunde ernås.

Under förutsättning av ohämmad avrinning d.v.s. med alla öppningar i hålldammen fria från hinder för vattnets avströmning har högsta vattenståndet i sjön markerats till + 51,15 m. och vattenståndet vid ordinär flöd till + 50,5 m.. Efter ändringens genomförande har högsta vattenståndet beräknats kunna nedbringas till nivån + 49,7 m. och ordinära högvattenståndet till + 49,3 m..

Sedan nivåavvägning och kartläggning av de vattendränkta markområdena ägt rum har från det sålunda erhållna materialet gjorts närslutna utdrag i tvänne blad, vilket härmed ställes till förfogande för den utredning angående sänkningens inverkan på fisket i sjön, som förestår.

Då jag håller för sannolikt att en undersökning på platsen måste till innan yttrande över denna inverkan kan avgivas väntar jag med ytterligare meddelanden angående arealer och nivåer till dess besked ingått

i vilken utsträckning uppgifter i dessa hänseenden erfordras.

I ansökningen till företaget har Munkedals Aktiebolag såsom ägare till till hålldammen och den rätt till dämning, som följer med dammen, förklarat att det medgåve företagets genomförande i ovan nämnd omfattning under förutsättning bland annat att bolaget tillerkändes rätt att vid framdeles företagen reglering ~~av sjön~~ efter gottfinnande få utnyttja magasinet i sjön mellan dämningsgränsen + 49,1 m. och höjden + 45,5 m.

Ehuruväl denna rätt näppeligen kan tillerkännas vid pågående förrättning ang. sänkning av sjöns högvattenstånd kunde det vara av viss vikt att veta vad som erfordras i undersökmingsväg för uppskattning av den inverkan på fiskbeståndet i sjön en dylik reglering har med sig. Och tillåter jag mig för den skull anhålla om besked jämväl i detta avseende. Göteborg den 31 juli 1937.

O Karlsson

Original.

141

Karlstad den 24 september 1937.

Lantbruksingenjören, Herr C.B. Carlsson,

Göteborg.

För avgivande av yttrande angående sänkning av högvattenstånden i Kärnsjön inom Håby m.fl. socknar, får jag hemställa om följande uppgifter:

1/ Sjöns ungefärliga areal /event. efter generalstabskartan/

2/ Arealerna av de marker, som nu översvämmas vid ordinär flod /+50,5 m/ å följande platser:

a/ Torp	i Håby	socken	/2 platser/	/1*/
b/ Harska	" "	"	/2 " /	/2 /
c/ Hällungsbacka	" "	"		/3 /
d/ Millingeröd	" "	"		/3 /
e/ Rånäs	" "	"		/4 /
f/ Mögärde	" Svarteborgs	"	/2 platser/	/4 /
g/ Skrapeland	" "	"		/5 /

---

*/ Siffran hänför sig till den översända kartan, blad I.

h/ Sivik i Hede socken /2 platser/ /6/

i/ Staen " " " /7/

j/ Stränderna av Örekilsälven /Blad II/ från Kärnsjön och upp till en linje, som tänkes dragen från landsvägen över en krök av bäck c:a 60 meter nedströms siffran 50,25 /i den på kartan uppdragna linjen mellan bäcken och älven/ och rakt mot älven.

3/ De arealer å samma ställen /a-j/, som komma att översvämmas vid ett högvattenstånd av +49,3 m.

Uppgift om arealerna, såväl vid +50,5 som vid +49,3, önskas för varje plats för sig.

Finnes uppgift på, huru långt Munkedals Aktiebolag anser sig ha rätt att för närvarande nedsänka vattenståndet i Kärnsjön, är jag tacksom för meddelande härom.

Ävenså är det önskvärt med uppgift på, vilka månader dels högvatten /+49,3 m/, dels lågvatten /+45,5 m/ kan beräknas inträffa.

Högaktningsfullt

Nils Ringquist

Lantbruksingenjören
i Göteborgs och Bohus län
samt Älvsborgs läns norra del
GÖTEBORG.

Till

Fiskeriintendenten i Mellersta distriktet.

Karlstad.

I anledning av meddelandet det 24 september innevarande år med däri begärda uppgifter för yttrande angående sänkning av högvattenstånden i Kärnsjön inom Håby m.fl. socknar får jag härmed avlämna följande resultat av verkställda uträkningar beträffande arealen av den mark som dränkes vid de angivna vattenstånden:

			+50,50 och hektar	+49,30 m. hektar
		Blad I.		
Vid a/	Torp, Håby socken (2 platser)	1/	3,29	0,20
" b/	Harska " " (" ")	2/	1,08	0,33
" c/	Hällungsbacka, Håby socken	3/	0,41	0,08
" d/	Millingeröd, " "	3/	0,07	- --
" e/	Rånäs, " "	4/	4,90	2,10
" f/	Mögärde, Svarteborgs socken (3platser)	4/	1,51	0,55
"	Sandvik, " " (invid Mögärde)	4/	0,09	0,08
" g/	Skrapeland " "	5/	0,58	0,17
" h/	Sivik, Hede socken, (2 platser)	6/	10,15	0,76
" i/	Staen, " "	7/	0,37	----
" j/	Vid Örekilsälven från dess utlopp i sjön och upptill den i meddelandet uppgivna linjen	Blad II.	22,65	2,36
		Summa	45,10	6,63

Ovanom den i meddelandet under j/ anmärkta linjen finnas områden, vilka med en sammanlagd areal av 25 hektar ligga lägre än +50,50 m. men icke lägre än +49,30 m.

Huruvida det finnes någon fastställd undre gräns för sjöns avtappning är mig ej bekannt. I tillgängliga handlingar finnes ingenting nämnt härom. Sannolikt är att sjön tappas efter behov och så långt utloppet och hålldammen i detta tillstädja. I en av A.B. Vattenbyggnadsbyrån verkställd utredning ifråga om ny regleringsdamm äro tröskarna i den befintliga dammens utskovsöppningar angivna till +46,35 m. Å en utredningen åtföljan-

de ritning över dammen och älvloppet är antecknat att vattennivån uppströms dammen utgjorde +46,89 den 16/9 1935. Detta är det lägsta vattenstånd jag någonstädes funnit uppgivet och av älvbottnens gestaltning ovan och nedanom dammläget att döma är det icke möjligt att ernå någon nämnvärt djupare sänkning än vad sist nämnda mått representerar.

Vid igångsättandet av utredningen om möjligheten att nedbringa sjöns vattenstånd införskaffades från Hydrografisk-meteorologiska anstalten vissa uppgifter om vattenmängder i Örekilsälven vid Munkedal. Med ledning av dessa uppgifter vart ett diagram över hög- och medelvattenförekomsten under åren 1909-1934 upplagt. Då det kan antagas att någon nämnvärd skiljaktighet i avseende till tiden för såväl hög- som medelvattnets uppträdande i älven vid Munkedal och vid Kärnsjön icke råder torde ur detta diagram erforderliga data kunna inhämtas, varför jag närsluter detsamma med anhållan dock att få det åter med yttrandets avlämnande. Beträffande tiden för lågvattnets inträdande är sannolikt att den närmast följer den för medelvattnets lägsta värden.

Verkställd planimetrering av sjöytan å generalstabens karta över trakten har givit till resultat att denna yta utgör 7 km^2, vilket resultat sammanfaller med det av Vattenbyggnadsbyrån idess utredning uppgivna.

Göteborg den 29 december 1937.

C. Wallenberg.

Lantbruksingenjören, Herr C.B. Carlson,

Göteborg.

Sedan Kungl. Lantbruksstyrelsen den 12 augusti 1936 förordnat undertecknad att avgiva yttrande, som i 10 kap. 43 § vattenlagen sägs, i ärende angående sänkning av Kärnsjön inom Håby, Svarteborgs, Krokstads och Hede socknar, Göteborgs och Bohus län, får jag med återställande av remisshandlingarna anföra följande:

Efter förordnande av Länsstyrelsen har jag den 21 och 22 september 1937 verkställt undersökning å platsen.

Hinder mot företaget enligt 7 kap. 39 § vattenlagen synes mig ej förefinnas.

Sjöns fiskarter utgöras av gädda, abborre, gös, braxen, mört, benlöja, nors, lake och ål.

Uppgifter om sjöns avkastning ha av mig införskaffats från Statistiska Centralbyrån. Dessa uppgifter härröra från åren 1918, 1919 och 1922. Enligt mitt förmenande kunna de dock ej läggas till grund för beräkning av sjöns fiskavkastning. Dels skulle nämligen utan tvivel ett betydligt intensivare fiske kunna bedrivas än vad vid tiden för dessa uppgifters insamlande var fallet, dels äro uppgifterna från de olika åren ej inhämtade från samma platser, och omfatta alltså ej hela sjön.

Därför måste fiskavkastningen uppskattas med hänsyn till sjöns naturbeskaffenhet.

Kärnsjön står mellan den eutrofa och den oligotrofa sjötypen, dock närmast den förstnämnda. Näringstillgången är sålunda riklig med bl.a. de relikta kräftdjuren Mysis och Limnocalanus.

Den eutrofa sjötypen beräknas avkasta 5 kg i större och upp till 10-15 kg pr hektar och år i mindre sjöar.

I den oligotrofa sjötypen anses en avkastning av 2 - 3 kg pr hektar och år vara normal.

Avkastningen i Kärnsjön synes mig allra lägst kunna beräknas till 3 kg pr hektar.

Emedan sjöns yta angives till 7 km^2 /= 700 hektar/, blir således den årliga avkastningen 2 100 kg.

Sänkningen avser nedbringande av sjöns ordinära högvattenstånd från +50,50 till +49,30 m.

Av sjöns fiskarter kommer blott gäddan att tillfogas skada genom företaget.

Denna skada kommer dock att bliva högst betydlig, emedan en synnerligen avsevärd del av gäddans lekplatser komma att försvinna.

Vid Örekilsälvens utlopp finnas sålunda vid nuvarande ordinära högvattenstånd /+50,50/ 22,65 hektar mycket goda gäddlekplatser, som genom sänkningen bliva nedbringade till 2,36 hektar.

Vid Rånäs, där även mycket goda lekplatser finnas, minskas dessa från 4,90 till 2,10 hektar.

Vid Torp, Mögärde och Skrapeland, där lekplatserna äro goda nedbringas arealen från 5,38 till 0,92 hektar.

Lekplatser, ehuru ej fullt så goda, finnas även vid Harska, Hällungsbacka, Millingeröd, Sandvik och Sivik /sannolikt även vid Staen, som jag dock ej har besökt/. Här kommer arealen att minskas från 11,80 till 1,25 hektar.

I det hela komma lekplatserna /den sannolika vid Staen, som är 0,37 har och helt kommer att försvinna, inberäknad/ att minskas från 45,10 till 6,63 hektar.

Den blivande arealen kommer således blott att utgöra 14,7 % av den nuvarande.

Fångsten av gädda lämnar c:a 40 % av sjöns avkastning, vilken, såsom tidigare har framhållits, kan beräknas till 2 100 kg pr år.

Alltså kan fångsten av gädda beräknas till 840 kg pr år.

Givetvis kan gäddbeståndet ej beräknas avtaga proportionellt mot minskningen i lekplatserna. Dessa senare äro nämligen av högst olika beskaffenhet. En minskning av de sämre lekplatsernas areal inverkar naturligtvis ej alls så förödande på gäddbeståndet som en minskning av de bättre lekplatserna.

I hög grad inverkar givetvis å gäddbeståndet beskaffenheten av de lekplatser, som bliva kvar efter sänkningen. I viss grad kunna naturligtvis dessa lekplatsers natur förändras under årens lopp, men i vilken riktning så kommer att ske, synes mig ej kunna förutsägas.

Den av sänkningen förorsakade skadan å gäddbeståndet kan givetvis blott tillnärmelsevis uppskattas.

Vid beräkningen av skadan synes det mig lämpligast att uppdela lekplatserna i 4 grupper och beräkna inverkan å varje grupp för sig i enlighet med nedanstående tabell. Indelningen har gjorts med hänsyn till lekplatsernas beskaffenhet med undantag för de båda första grupperna, som båda innehålla lekplatser av samma beskaffenhet, men där skadan kommer att bliva helt olika.

Med tillhjälp av den ovan nämnda statistiken har uträknats avkastningen för varje grupp i procent av sjöns hela avkastning av gädda enligt nämnda statistik.

Det procenttal, som härvid erhållits, har i sin tur använts för beräkning av avkastningen i kg för varje grupp, varvid som utgångspunkt tagits den beräknade avkastningen av gädda i hela sjön /840 kg pr år/.

Därefter har med hänsyn till den olika beskaffenheten av lekplatserna och minskningen av dem gjorts en uppskattning av, huru stor procent avkastningen genom sänkningen kan beräknas minska inom varje grupp, samt uträknats huru mycket detta kommer att motsvara i kg.

Tabell över beräknad minskning i avkastningen av gäddfisket genom sänkningen av högvattnet i Kärnsjön:

Lekplatser	Nuvarande avkastning		Beräknad minskning i avkastningen	
	%	kg	%	kg
Örekilsälvens utlopp i Kärnsjön	45	378	90	340,20

Rånäs	30	252	10	25,20
Torp, Mögärde, Skrapeland	20	168	50	84,00
Harska, Hällungsbacka, Millingeröd, Sandvik, Sivik, Staen	5	42	35	14,70

Summa minskning 464,10 kg.

Enligt denna beräkning blir minskningen i avkastningen av gäddfisket 464,10 kg pr år.

Priset på gäddan kan beräknas till 1 kr pr kg.

Den årliga förlusten kommer således att utgöra kronor 464:10.

Kapitaliserat med 5 % ränta motsvarar detta ett kapital av 9 285 kronor.

Den av sänkningen förorsakade skadan kan alltså uppskattas till c:a 9 285 kronor.

Åtgärder att motverka denna skada anser jag mig ej lämpligen kunna föreslå.

Vid ovanstående beräkning har hänsyn givetvis endast tagits till sänkningen av högvattnet under mars-juni månader. Sänkning av högvattenståndet till +49,3 under andra årstider är utan betydelse ur fiskerisynpunkt, om den ej sker så snart före gäddleken att ordinärt högvatten ej hinner att uppkomma till densamma.

Karlstad den 7 februari 1938.

Nils Törnquist

Lantbruksingenjören
i Göteborgs och Bohus län
samt Älvsborgs läns norra del
GÖTEBORG.

Herr Fiskeriintendenten Nils Törnquist, Karlstad.

I ärendet angående sänkning av Kärnsjön inom Håby, Svarteborgs Krokstads och Hede socknar, Göteborgs och Bohus län, vart den 7 februari 1938 yttrande jämlikt 10:43 vattenlagen ~~yttrandx~~ avgivet av Eder.

Av åtskilliga anledningar har med ärendets avgörande fått anstå men vore det nu meningen att söka bringa frågan till ett slut.

Eftersom förhållandena beträffande såväl båtnad som kostnad för företag av dylik art undergått väsentliga förändringar sedan tiden för den senaste behandlingen blir nödvändigt att företaga en revidering av värden och priser från nämnda tidpunkt för att komma i paritet med de i nuvarande tidsläge ungefärligen gällande.

Sedan jag nyligen erhållit uppdraget att slutföra syneförrättningen rörande företaget i fråga tillåter jag mig anhålla om den revidering av förenämnda yttrande, vartill de ändrade förhållandena kunna giva anledning.

Ett exemplar avskrift av yttrandet den 7/2 1938 bifogas.

Göteborg den 24 februari 1949.

C Hartorf.

FISKERIINTENDENTEN
I
MELLERSTA DISTRIKTET
KARLSTAD

TEL. 1 35 54

150

F.d. Lantbruksingenjören

Herr C.B. Carlson

Göteborg.

Med anledning av skrivelsen den 24 sistlidne februari angående sänkning av Kärnsjön inom Håby m.fl. socknar, Göteborgs och Bohus län, får jag meddela:

I förhållande till år 1938, då undertecknad avgav yttrande rörande sänkningen, ha fiskpriserna höjts. Det nuvarande priset på gädda kan beräknas till kr. 1;50. Detta är nettopriset vid försäljning direkt av fiskaren.

I enlighet härmed kommer den årliga skadan genom sjöns sänkning att uppgå till kr. 696,15. Kapitaliserat med 5 % ränta motsvarar detta ett kapital av 13,923 kronor.

Den av sänkningen förorsakade skadan kan alltså numera uppskattas till c:a 13,923 kronor.

Karlstad den 1 mars 1949.

Nils Törnquist

/Nils Törnquist/.

Lantbruksingeniören
i Göteborgs och Bohus län
samt Älvsborgs läns norra del
GÖTEBORG

Till

Fiskeriintendenten i Mellersta distriktet, Karlstad.

Vid återupptagandet av utredningen i frågan om Kärnsjöns sänkning har i yttrandet av den 7 februari 1938 angående sänkningens inverkan på fisket i sjön uppmärksammats den i sista stycket lämnade uppgiften att vid den verkställda beräkningen hänsyn endast tagits till sänkningen av högvattnet under mars-juni månader.

Vid tiden för utredningens igångsättande fanns allenast tillgång till ett fåtal uppgifter - åren 1931-1933 - över de i Örekilsälven vid olika tider framrinnande vattenmängderna och hade jag då ej heller vetskap om vilka månaders vattenstånd som var avgörande för bedömning av sänkningens inverkan på fiskebeståndet. Med anledning av den ovan anmärkta uppgiften i detta hänseende hava nu från meteorologiska och hydrologiska institutet införskaffats uppgifter över maximivattenmängderna i älven nedströms Kärnsjön för åren 1934-1948. Med dessa uppgifter till grund har så ett diagram över månadsmaxima kunnat uppritas och med ledning av en av AB. Vattenbyggnadsbyrån upprättad avbördningskurva för Kärnsjön de mot nämnda flödesmängder svarande vattenstånden i sjön kunnat uträknas.

Under den period av aderton år - 1931-1948 -, som uträkningen omfattat, hava maximivattenstånden under mars-juni varierat mellan +49,10 och +50,60m., av vilka höjder den först nämnda uppnåtts två gånger och den sistnämnda allenast en gång, medan de mera stadiga variationerna hållit sig mellan + 49,40 och 50,30m. med + 49,80m. såsom förherskande nivå. Summeras de årliga maximihöjderna för månaderna i fråga d.v.s de årligen högst förekommande under någon av månaderna och divideras den uppkomna summan med periodens antal år blir resultatet även + 49,80m. vilken höjd alltså skulle svara mot medelhöjden för maximivattenstånden un-

der periodens mars-juni månader. Motsvarande höjd efter sänkningen har uträknats till + 49,20m.

Fråga är nu i vad mån resultatet av denna undersökning kan inverka på uppskattningen av den skada på fiskebeståndet den planerade sänkningen komme att medföra. Då för ett ställningstagande uppgifter på arealen av den vid höjderna + 49,80 och + 49,20m. översvämmade marken antagits nödiga hava mot dessa höjder svarande nivåkurvor inritats på kartorna över de vattenbesvärade områdena och därefter arealen i fråga uträknats för samma de trakter, vilka finnas upptagna i meddelandet den 24/9 1937 och i min svarsskrivelse den 29/12 samma år och med följande resultat för de i yttrandet den 7/2 1938 anmärkta områdena:

	+49,80m. hektar	+49,20m. hektar
Örekilsälvens utlopp i Kärnsjön	12,50	2,20
Rånäs	3,70	2,--
Torp, Mögärde, Skrapeland.....	3,85	0,80
Harska, Hällungsbacka, Millingeröd, Sandvik, Sivik, Staen	5,50	1,05
Summa	25,55	6,05

Ovanom den i meddelandet den 24/9 1937 under j/ anmärkta linjen finnas områden , vilka med en sammanlagd areal av c:a 9,-- hektar ligga lägre än + 49,80m. men icke lägre än + 49,20m.

Vid tiden för strandlinjens inmätning rådde i sjön ett vattenstånd av + 48,50 med någon växling över och under denna höjd.

Med biläggande av avskrift av yttrandet den 7/2 1938 tillåter jag mig anhålla om det besked, vartill det ovan anförda kan giva anledning.

Göteborg den 12 september 1949.

C Carlson

FISKERIINTENDENTEN
I
MELLERSTA DISTRIKTET

153

F.d. Lantbruksingenjören
Herr C.B. Carlson,
Göteborg.

Sedan ytterligare utredning framlagts om vattenstånden i Kärnsjön inom Håby m.fl. socknar, Göteborgs och Bohus län, får jag anföra följande rörande den ifrågasatta sänkningens inverkan på fisket:

För undertecknads yttrande den 7 februari 1938 låg till grund en sänkning av den normala högvattenytan från +50,50 till +49,30 m. Detta skulle medföra en minskning i gäddlekplatsernas areal av 38,47 hektar. Denna arealminskning beräknades i sin tur medföra en minskning i avkastningen av gäddfisket på 464,10 kg. pr år.

Enligt den nu framlagda utredningen kommer dock det normala medelvattenståndet under de månader /mars - juni/, som ha betydelse för gäddans fortplantning, att sänkas från +49,80 till +49,20 m. Denna sänkning medför en minskning i gäddlekplatsernas areal av 19,50 hektar. Minskningen i avkastningen av gäddfisket blir då 235,25 kg. pr år.

Nettopriset för gädda utgör nu 1,50 pr kg. /1 kr. år 1938/.

Den av sänkningen förorsakade årliga förlusten uppgår sålunda till kr. 352,88.

Kapitaliserat efter 5% motsvarar det ett belopp av 7,057,60 kr.

Den av sänkningen förorsakade skadan kan alltså uppskattas till c:a 7,000 kronor.

De den 12 dennes översända handlingarna återsändas.

Karlstad den 20 september 1949.

Nils Törnquist

/Nils Törnquist/.

Landtbruksingenjören
i Göteborgs och Bohus län
samt Älvsborgs läns norra del
GÖTEBORG

Fiskeriintendenten, Fil.D. Nils Törnquist, Karlstad.

Angående Kärnsjön i Göteborgs och Bohus län.

I det mig tillhandakomna yttrandet av den 20 september detta år i frågan om sänkningens inverkan på fisket i sjön har uttrycket "det normala medelvattenståndet" i tredje stycket väckt uppmärksamhet. Möjligheten att en misskrivning ägt rum synesicke utesluten eftersom vattenståndet i fråga hänför sig till det av mig i skrivelsen den 12 i samma månad uppgivna på anmärkt sätt beräknade medeltalet för högvattenstånden under månaderna mars-juni.

Emellertid har uttrycket kommit mig att reflektera över huruvida den av mig verkställda beräkningen av högvattenståndet under nämnda månader givit ett resultat som kan anses riktigt återge vad som innefattas i begreppet normalt högvattenstånd. Såsom av skrivelsen framgår räknades allenast med det årligen förekommande högsta vattenståndet under någon av de fyra månaderna. Räknas med de högst förekommande under varje månad och för samtlige de aderton observationsåren, d.v.s. med 4x18= 72 uppgifter blir medeltalet av dessa allenast +49,40m. under nuvarande förhållanden och +49,15m. efter den planerade sänkningen.

Enär dessa höjder utgöra de verkliga medelhöjderna för högvattenstånden under de ifrågakommande månaderna uppstår spörsmålet huruvida icke den av motsvarande nivålinjer inramade markarealen rätteligen borde inga såsom faktor vid uppskattningen av sänkningens inverkan på fisket, För det fall att denna tanke skulle befinnas riktig har på kartorna över markområdena inritats den mot höjden +49,40m. svarande nivåkurvan och arealerna mellan denna och den tidigare utmärkta å höjden+49,20m. uträknats. Den smala lamellen med blott 5 cm. skillnad mellan +49,20 och +49,15m har ~~icke~~ på den i skalan 1:4000 upprättade kartan icke kunnat utttagas och även om den kunnat det icke lett till någon avvikelse från uträkningsresultatet av betydenhet, då underkanten av +49,20 linjen följts vid arealräkningen.

Den verkställda uträkningen har givit till resultat att den mark,

som begränsas av nivålinjerna +49,40m. och +49,15m. upptager följande arealer:

Ovan Örekilsälvens utlopp i sjön ..... 1,30 hektar,
Vid Rånäs .....0,60 -"-
Vid Torp, Mögärde och Skrapelamd .....0,90 -"-
" Harska, Hällungsbacka, Millingeröd, Sandvik, Sivik, Staen.1,- -"-
Tillhopa... 3,80 -"-.

Den i skrivelsen den 12/9 uppgivna arealen mellan +49,20 och +48,50m. kan anses gälla även för marken mellan +49,15 och +48,50m. d.v.s. utgöra i jämnat tal 6 hektar.

Med beklagande av det förhållandet att vid tidigare beräkningar ~~xxxx~~ förbisetts vad i den nu framlagda utredningen kommit till uttryck tillåter jag mig anhålla om förnyad prövning av ärendet samt om besked angående prövningens utfall.

Meningen vore att i senare hälften av instundande december månad förelägga intressenterna resultatet av den nu väsentligen slutförda utredningen rörande sänkningsföretaget och vore det förty önskvärt få emotse det slutliga beskedet i frågan om sänkningens inverkan på fisket i första hälften av nämnda månad.

För den händelse de hydrologiska uppgifterna om vattenföringen i Örekilsälven vid Möe c.a 2 kilometer nedströms Kärnsjön skulle vara av intresse att taga del av biläggas dessa uppgifter i 4 blad. Å blad 2/ är anteckning gjord om uträkningen av högvattenstånden och å blad 4/ om den av medelvattenstånden, vilka sistnämnda bliva ungefärligen desamma före och efter sänkningen. Därjämte bifogas avskrifter av tidigare yttranden i ärendet samt min skrivelse den 12/9 1949.

Göteborg den 26 november 1949.

C.B.Carlson

/ C.B.Carlson /.

FISKERIINTENDENTEN
I
MELLERSTA DISTRIKTET

156

F.d. Lantbruksingenjören
Herr C.B. Carlson
Göteborg.

Med anledning av skrivelsen den 26 sistlidne november rörande sänkning av Kärnsjön i Göteborgs och Bohus län får jag anföra:

Med uttrycket "det normala medelvattenståndet under de månader /mars - juni/, som ha betydelse för gäddans fortplantning" avser jag det i Ingenjör Carlsons skrivelse den 12 september 1949 angivna vattenståndet, alltså +49,80 m. före och +49,20 m. efter sänkningen.

Jag kan ej finna det vara riktigt att till grund för beräkningen av det normala högvattenståndet under mars - juni lägga de högst förekommande vattenstånden under varje månad. De månader, i vilka endast en obetydlig skillnad förekommer i högvattenståndet före och efter sänkningen, medför då att skadan synes vara mindre än den i verkligheten är.

Det avgörande för skadans storlek är nämligen den största minskning i gäddlekplatsernas areal, som uppkommer under någon av de ifrågavarande månaderna. Från juni månad bör dock kunna bortses, emedan gäddynglet då i allmänhet är så utvecklat att det kan vistas på djupare vatten.

Den viktigaste månaden är april. Då äger nämligen den huvudsakliga gäddleken rum. Den största översvämningen äger också rum under april månad. Under förutsättning att också den största torrläggningen av gäddlekplatser kommer att äga rum under april, synes mig förhållandena under denna månad böra läggas till grund för beräkning av skadans storlek. De högsta vattenstånd, som normalt uppträda under april månad åren 1932 - 1949, böra sålunda summeras ihop, varefter summan delas med antalet år, d.v.s. 18. Den nivåkurva, som på så sätt erhålles, bör läggas till grund för beräkningen av storleken på den areal, som översvämmas före och efter sjöns sänkning.

Skulle det mot förmodan visa sig att denna areal blir större under mars eller maj böra förhållandena under den månad, då den torrlagda arealen blir störst, läggas till grund för beräkning av skadans storlek.

För att skadans storlek skall kunna beräknas i enlighet härmed behöver jag uppgift på storleken av den areal av gäddlekplatserna, som kommer att torrläggas under april månad /eventuellt mars eller maj, om den torrlagda arealen under någon av dessa månader blir större än under april/ genom sänkningen av Kärnsjön.

De den 26 sistlidne november översända handlingarna återsändas.

Karlstad den 2 december 1949.

Nils Törnquist

/Nils Törnquist/.

Lantbruksingeniören
i Göteborgs och Bohus län
samt Älvsborgs läns norra del
GÖTEBORG

158

Herr Fiskeriintendenten Nils Törnquist,

Karlstad.

I anledning av meddelandet den 2 innevarande december i frågan om sänkning av Kärnsjön i Göteborgs och Bohus län har ur det tillgängliga materialet beträffande vattenföringen i Örekilsälven nedströms sjön inhämtats att av månaderna mars-juni under åren 1931-1948 april varit den som haft den största vattenföringen med i medeltal 29,6 m^3/sek. - medeltalet utgörande förhållandet mellan summan av högst förekommande vattenmängd i månaden under vart och ett av åren samt dessas antal. Mot nämnda vattenmängd svarar ett vattenstånd i Kärnsjön av + 49,65m. enligt det i sänkningsärendet upprättade diagrammet. Motsvarande tal för mars bliva: 20,7 m^3/sek. och + 49,42m.; för maj: 21,o m^3/sek. och + 49,43m. samt för juni 8,05 m^3/sek. och + 49, 12m.

Efter genomförd sänkning skulle högvattenståndet under april komma att hålla sig på + 49,16m., under mars och maj på + 49,14m. och under juni fortfarande på + 49,12m.

Av denna undersökning framgår att marken mellan översvämningsgränserna före och efter sänkningen måste innefatta största arealen under april månad. Verkställd uträkning av denna areal har givit följande resultat:

	mark mellan +49,65m. och +49,16m.
1/ Ovan platsen för Örekilsälvens utflöde i sjön	5,70 hektar,
2/ Vid Rånäs	1,10 -"-
3/ Vid Torp, Mögärde och Skrapeland	1,60 -"-
4/ Vid Harska, Hällungsbacka, Millingeröd, Sivik, Staen och Sandvik	1,90 -"-
Tillhopa ..	10,30 hektar.

Ovanför de under 1/ innefattade områdena finnas c:a 1,30 hektar lägre än +49,65m. men icke lägre än +49,16m.

159

En uträkning av arealen mellan +49,50m = medeltalet för högvattenstånden under mars-maj månader och + 49,15m. gav resultatet:

För områden under 1/ ..... 2,60 hektar
" " " 2/ ..... 0,90 -"-
" " " 3/ ..... 1,30 -"-
" " " 4/ ..... 1,30 -"-

Tillhopa 6,10 hektar.

och ingen mark uppströms 1/ under +49,50m.

Enär sammanträde för sänkningsärendets behandling nu är utsatt att hållas den 21:e i denna månad är önskvärt få emotse resultatet av den uträkning av skadan på fisket i sjön som kan grundas på vad ovan anförts i arealväg. innan dess

Göteborg den 7 december 1949.

C. H. Carlson

FISKERIINTENDENTEN
I
MELLERSTA DISTRIKTET

160

F.d. Lantbruksingenjören

Herr C.B. Carlson,

Göteborg.

Sedan utredning den 7 dennes framlagts om de normala högvattenstånden under dels april och dels mars - maj månader vid sänkning av Kärnsjön inom Håby m.fl. socknar, Göteborgs och Bohus län, får jag anföra följande rörande den ifrågasatta sänkningens inverkan på fisket:

Det normala högvattenståndet under april uppgives vara beläget på höjden +49,65 m. Efter sänkningen skulle det komma att ligga på +49,16 m.

Genom sänkningen av det normala högvattenståndet under april kommer en areal av 11,60 hektar att torrläggas. Härvid ha då de områden /c:a 1,30 hektar/, belägna ovanför Örekilsälvens inflöde i sjön, som ligga lägre än +49,65 m. men icke lägre än +49,16 m. medräknats.

Denna torrläggning av gäddlekplatserna medför en årlig minskning i avkastningen av gäddfisket med 139,94 kg.

Nettopriset för gädda utgör nu 1,50 pr kg.

Den av sänkningen förorsakade årliga förlusten uppgår sålunda till kr. 209,91.

Kapitaliserat efter 5 % motsvarar det ett belopp av 4,198 kronor.

Den av sänkningen förorsakade skadan kan alltså uppskattas till 4,200 kronor.

Medeltalet för högvattenstånden under mars - maj månader skulle sänkas från +49,50 m. till +49,15 m. Arealminskningen på gäddlekplatserna skulle bliva 6,10 hektar. Detta medför en årlig minskning i gäddfiskets avkastning av 73,59 kg., motsvarande ett värde av 110,39 kr. Kapitaliserat efter 5 % motsvarar det ett belopp av 2,207,70 kr.

I detta fall skulle sålunda den av sänkningen förorsakade skadan böra uppskattas till 2,208 kronor.

Enligt min mening är det dock riktigast att uteslutande det normala högvattenståndet under april lägges till grund för beräkning av skadans storlek. Denna skall alltså då beräknas till 4,200 kronor.

Karlstad den 13 december 1949.

Nils Törnquist

/Nils Törnquist/.

Fiskeriintendenten i Kellersta distriktet.

Karlstad.

Till frågan om sänkning av högvattenstånden i Kärnsjön,

Göteborg och Bohus län.

Den omkring 500 meter från sjön i dess utlopp anbragta dammbyggnaden, Hålldammen benämnd, vars utskov äro för små för att vid flöden avbörda vattnet utan förfång för låglänt belägen mark utmed sjön och dess tillflöden, avses borttagen och ersatt med ny damm c:a 90 meter nedströms Hålldammen.

Den nedsänkning av vattenstånden i sjön , som räknats med kunna ernås medelst förbättrade utsläppsmöjligheter i den nya dammen, har till sin verkan på fisket i sjön tidigare varit föremål för prövning och yttrande i detta hänseende avgivits.

I det sammanhanget vart emellertid frågan om den nya dammens inverkan på fiskens framkomst och fiskets bestånd m.m. icke behandlad men synes av stadgandena i 7 kap. vattenlagen, vilka skola äga tillämpning på det ifrågakommande företaget, framgå att yttrande över huruvida något är att iakttaga i nämnda hänseenden till följd av byggnaden är påkallat.

Till det gagn det hava kan överlämnas för ändamålet i fråga en avskrift av"P.M. rörande ny regleringsdamm vid Kärnsjöns utlopp" jämte tillhörande textplanch 1 och Pl. 1-3 ävensom tvänne uppmätningsritningar över Hålldammen och Torpdammen. Som av Pl. 1 framgår skulle den nya dammen placeras mellan nämnda båda dammar. Vid ingendera av dessa synas några särskilda anordningar för fiskens framkomst vara vidtagna eller några föreskrifter till skydd för fisket givna.

De å ritningen nr 1119 över Hålldammen och Torpdammen angivna höjdlägestalen hänföra sig till ett horizontalplan som ligger 40,97 m. högre än det för övriga ritningar använda.

Göteborgsbden 4 februari 1950.

C. Wallenberg

FISKERIINTENDENTEN
I
ÖVRE SÖDRA DISTRIKTET

163

F.d. Lantbruksingenjören
Herr C.B. Carlson
Göteborg.

Sänkning av Kärnsjön i Göteborgs och Bohus län.

Den nya dammbyggnad, som avses att uppföras mellan de nuvarande Håll- och Torpdammarna i samband med sänkningen av Kärnsjön, kommer att uppföras i betong. Den kommer alltså att utgöra ett högst betydligt, sannolikt fullständigt, hinder för ålynglets uppvandring. Sänkningsföretaget är därför skyldigt att vidtaga åtgärder för att möjliggöra för ålynglet att passera dammbyggnaden.

Innan undersökning har verkställts rörande vilket hinder den nedanför belägna Torpdammen utgör för ålyngeluppvandringen, kan jag dock ej avgöra om omedelbara sådana åtgärder erfordras.

Jag får därför hemställa att dammägaren måtte åläggas att, när vederbörande fiskeriintendent så yrkar och därvid visar att ålyngel i sådant antal kan komma fram till dammbyggnaden att inrättande av ålyngelledare är befogat, efter förslag och ritningar av statens fiskeriingenjör inrätta ålyngelledare, alltjämt underhålla densamma och under tiden 1 maj - 30 september tillsläppa den vattenmängd, som erfordras för att ålynglet skall kunna komma fram till och upp igenom ledaren.

För att denna eventuella ålyngelledare skall kunna placeras på den med hänsyn till ålynglets uppvandring lämpligaste

platsen, får jag hemställa att dammägaren måtte åläggas att redan vid dammbyggnadens uppförande utspara en öppning för ålyngelledaren genom dammen. Denna öppning må dock hållas stängd med en lucka, intill dess att ålyngelledare inrättats.

Platsen för öppningen skall bestämmas av statens fiskeriingenjör. Dennes adress är Civilingenjör Valter Furuskog, Vattenbyggnadsbyrån, Humlegårdsgatan 29, Stockholm.

De översända handlingarna återställas.

Karlstad den 10 februari 1950.

Nils Törnquist

/Nils Törnquist/.

Till

Fiskeriintendenten i Övre Södra Distriktet, Karlstad.

Ärendet angående sänkning av Kärnsjön i Göteborgs och Bohus läm.

Vid ett besök vid sjön i början av innevarande månad förmälte en sänkningsintressent att tidigare fångats lax i Örekilsälven uppströms dess utflöde i sjön samt undrade om det i samband med uppförandet av ny regleringsdamm i sjöns utlopp kunde vidtagas åtgärder för laxens tillträde till vattendraget ovan dammbyggnaden.

Ehuruväl det kan antagas att laxens förekomst i Kärnsjön och i älven uppströms sjön förskriver sig från tiden före vattendragets utbyggnad för kraftutvinning eftersom några åtgärder för dess framkomst i samband med dammbyggandet icke lära hava vidtagits, x/ så tillåter jag mig vidarebefordra den lämnade upplysningen och funderingen över beredandet av möjlighet för laxens återinträde på den plats den förr uppträtt samt förvänta besked om något är att iakttaga i avseende till dammbyggnaden på grund av vad sålunda anmälts.

Göteborg den 27 oktober 1950.

C. B. Carlson.

C. B. Carlson.
Anneholmsgatan 1
Göteborg.

x/ eller åtminstone från tiden före tillkomsten av Munkedals Bruks anläggningar.

FISKERIINTENDENTEN
I
ÖVRE SÖDRA DISTRIKTET
KARLSTAD

TEL. 13554

166

Karlstad den 31 oktober 1950.

F.d. Lantbruksingenjören
Herr C.B. Carlson
Göteborg.

Sänkning av Kärnsjön i Göteborgs och Bohus län.

Den storväxta laxöringen går ofta under benämningen lax. Det är därför ingalunda uteslutet att det är laxöring och ej havslax, som förr funnits i Örekilsälven ovanför Kärnsjön. Sedan dammbyggnaderna nedanför Kärnsjön ha tillkommit anser jag det fullständigt uteslutet att laxen skulle ha kunnat uppvandra.

Ur allmän fiskerisynpunkt finnes ingen anledning att vidtaga åtgärder för att få upp havslaxen till Kärnsjön, emedan goda lekplatser av tillräcklig storlek finnas i älven nedanför Kärnsjön.

En laxtrappa är också en mycket dyr sak. Själva anläggningen av en sådan går på 100,000 - 200,000 kronor. Härtill kommer en betydlig vattenåtgång. För anläggandet av en laxtrappa måste därför fordras att verkligt behov föreligger med hänsyn till uppehållandet av laxbeståndet. Detta är ej fallet i den nu aktuella frågan. Några åtgärder vid den föreslagna dammbyggnaden för möjliggörande av laxens uppvandring synas mig sålunda ej vara påkallade.

Högaktningsfullt

Nils Törnqvist

/Nils Törnqvist/.

Areal								Värde						Båtnadsvärde		
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		före företaget			efter företaget					
								för har	för ägofigur		för har	för ägofigur				
har	ar	har	ar	har	ar	har	ar	kr.	kr.	öre	kr.	kr.	öre	kr.	öre	%

Värderingsklausul.

Socken, hemman	Registernummer	Mantal	Ägofigurens nummer	Ägare och ägobeskrivning
Häby socken.				
Torp Västergården	1'	1/2		Skerikedals Aktiebolag
" Östergården	2'	1/2		
			1.	åker, 0.5-0.6 m. mylla på sand o grus
			2	" " 0.2-0.3 " " " sand. lera.
			3	" " 0.20-0.25 " " " "
			4	" " 0.20-0.25 " " sand lera
			5	äng 0.4-0.6 " " " lera
			6	åker 0.4-0.5 " " " " "
			7	" " " " " " "
			8	" " " " " " "
			9	" " 0.20-0.25 " " " sand. lera
			10	" " 0.25-0.30 " " " "
			11	" " 0.4-0.5 " " " "
			12	äng " " " " " grus
			13	" " 0.4-0.6 " " " sand. lera
			14	" " 0.10-0.15 " " " lera
			15	åker 0.20-0.30 " " " "
			16	äng buskbevuxen " " " "
			17	åker 0.1-0.3 m mylla " " "
			18-19	väg och dike.
Ekenäs	1'	3/4		Skerikedals Aktiebolag Summa
Valaberg	1'	1/4	20	betesmark, trädbev. mylla på sand o grus
				Summa
Skerikedals	12	1/4		Skerikedals Aktiebolag
			21	betesmark > 0.7 m. " " " lera
			22	" albevuxen, 0.4-0.5 " " " grus "
			23	" " " " " " "
			24	" " " > 0.7 " " " "
			25	" " " 0.4-0.5 " " " "
			26	" " " " " sand o grus
			27	" " " " " "
				Överföres

vid betydligt mark
som utdikades kan
ersättas av valen
bete och på vilken
" " utdikades kan det
tas till omkr 1/2 av de
som på åker.
På åker vid
Genom dikning
2/3 av åkern

Areal								Värde						Båtnadsvärde		
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		före företaget			efter företaget					
								för har	för ägofigur		för har	för ägofigur				
har	ar	har	ar	har	ar	har	ar	kr.	kr.	öre	kr.	kr.	öre	kr.	öre	%
	19.0							800	152 –		1550 (1800)	294 50		142 50		
	11.0							1150	126 50		1850 (1900)	203 50		77 –		
	17.5							900	157 50		1650 (1800)	288 75		131 25		
	08.5							1300	110 50		1800	153 –		42 50		
			41.0					600	246 –		900 (1600)	369 –		123 –		
	23.5							950	223 25		1900 (2100)	423 –		199 75		
	28.0							1100	308 –		1950 (2100)	546 –		238 –		
	08.5							1350	114 75		2050 (2100)	174 25		59 50		
	24.5							700	171 50		1350 (1800)	330 75		159 25		
	15.5							1200	186 –		1850 (1900)	286 75		100 75		
	19.0							1350	256 50		2050 (2100)	389 50		133 –		
			05.0					400	20 –		550 (1200)	27 50		7 50		
			39.5					700	276 50		950 (1600)	375 25		98 75		
			27.5					600	165 –		850 (1400)	233 75		68 75		
	03.0							1200	36 –		1900	57 –		21 –		
			02.0					450	9		600 (1000)	12 –		3 –		
	01.5							1250	18 75		1900	28 50		9 75		
							05.0									
1	79.5	1	15.0				05.0		257 75			4193 –		1615 25		
					38.5			500	192 50		600 (700)	231 –		38 50		
					~~38.5~~ 38		~~05.0~~		192 50			231 –		38 50		
			04.5					300	13 50		350 (1400)	15 75		2 25		
			09.5					600	57 –		800	76 –		19 –		
			05.5					650	35 75		"	44 –		8 25		
			04.0					250	10 –		300 (900)	12 –		2 –		
			03.0					600	18		800	24 –		6 –		
			16.0					400	64 –		550 (1200)	88 –		24 –		
			16.5					250	41 25		350 (1200)	57 75		16 50		
			59.0						239 50			317 50		78 –		

Socken, hemman	Registernummer	Mantal	Ägofigurens nummer	Ägare och ägobeskrivning
				Överföres
			28	betesmark, 0.4-0.5 m. mylla på sand i grus
			29.	-"- 0.20-0.25 " " "
			30	-"- -"- " " "
			31	-"- -"- " " "
			32	-"- " " "
			33	-"- " " "
			34	-"- " " "
			35	" " "
			36:37	åkrar ump.
				Summa
Haroka	19	144/1000		Munkedals Aktiebolag
			38	trädbevuxen mark.
			39	betesmark, 0.4-0.5 m. mylla på grus
			40	-"- trädbevuxen -"- " " "
			41	åkrar ump
				Summa
-"-	18	356/1000		Paul Olssons arfvingar.
			42	betesmark, 0.4-0.5 m. mylla på grus
			43	-"- nyt. åker, ö alsad. 0.3-0.4 m " "
			44	½ åker, 4-11. -"- -"- -"- "
			45	-"- -"- -"- 0.4-0.5 m " "
			46	-"- -"- -"- 0.5-0.6 " "
			47	-"- nyt. tuvig och glest buskbev. 0.3-0.4 " "
			48:49	åkrar och lågl. mark ump
				Summa
Hällungsbacka	13	1/4.		Carl Olsson Siljeberg Carl Svantesson
			50	åker, 0.25-0.30 m. mylla på sand. lera
			51	-"- 0.30-0.40 " " "
			52	-"- 0.30 " " "
				Överföres Summa

Areal								Värde						Båtnadsvärde		
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		före företaget			efter företaget					
								för har	för ägofigur		för har	för ägofigur				
har	ar	har	ar	har	ar	har	ar	kr.	kr.	öre	kr.	kr.	öre	kr.	öre	%
			59.0						239	50		317	50	78	–	
			19.0					800	152	–	1100 (1200)	209	–	57		
			03.0					950	28	50	1100	33	–	4	50	
			11.0					850	93	50	– " –	121	–	27	50	
			10.0					1050	105	–	"	110	–	5	–	
			07.5					850	63	75	"	82	50	18	75	
			10.0					300	30	–	400 (1100)	40	–	10	–	
			04.0					750	30	–	1000 (1100)	40		10		
							05.0									
							05.0									
		1	23.5				10.–		742	25		953	–	210	75	
					15.5			250	38	75	300 (500)	46	50	7	75	
			08.0					850	68	–	1100 (1200)	88	–	20	–	
			19.5					550	107	25	750 (800)	146	25	39	–	
							00.5									
			27.5		15.5		00.5		214	–		280	75	66	75	
			33.5					600	201	–	750 (1200)	251	25	50	25	
			13.5					500	67	50	700 (900)	94	50	27	–	
			06.0					800	48	–	1000	60	–	12	–	
			10.0					1000	100	–	1100	110		10	–	
			15.0					950	142	50	1200	180	–	37	50	
			32.5					500	162	50	700 (900)	227	50	65	–	
							07.0									
		1	10.5				07.–		721	50		923	25	201	75	
	24.0							1300	312	–	2150 (2200)	516	–	204	–	
	12.0							1450	174	–	2300	276	–	102	–	
	08.0							1500	120	–	2200	176	–	56	–	
	44.0								606	–		968	–	362	–	

Socken, hemman	Registernummer	Mantal	Ägofigurens nummer	Ägare och ägobeskrivning
				Överförd
			53	äng å bet. mark, 0.3 m. mylla på grus
			54	" " " " " "
			55	" 0.10-0.15 m. " "
				Summa
Millingarød	12 13	1/6 1/12		Tekla och Rose ~~Anders~~ Olsson
			56	betesmark, 0,3-0,4 m. mylla på sandlera
			57	åker 0.4-0.5 " " sand
			58	betesmark, 0.20-0.25 " " grus
			59	dike å väg "
				Summa.
Rånäs	1'	1/4		Hezbert och Olof ~~Patrik~~ Hanoson
			60	betesmark, 0.10-0.15 m. mylla på sand
			61	" 0.20-0.30 " " " sand. lera ~~jämte fragment av gyttja.~~
			62	" 0.10-0.15 " " lerh. sand
			63	" 0.05-0.10 " " " "
			64	" 0.10-0.15 " " lera
			65	" " " " " sand
			66	" Torv. gyttja, blandad lera
			67	" " " " "
			68	" tuvig; 0.2-0.3 m. mylla på sand. lera
			69	äng, 0.30 " " " "
			70	" " " " "
			71	" " " " "
			72	åker 0.25-0.30 " "
			73	" " " " "
			74	äng " " " "
			75	betesmark, tuvig. 0.15-0.30 " " " "
			76	" " " " "
			77	" " 0.20-0.30 " " "
				Överförd

Areal								Värde						Båtnadsvärde		
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och ~~tegl~~. mark		före företaget			efter företaget					
								för har	för ägofigur		för har	för ägofigur				
har	ar	har	ar	har	ar	har	ar	kr.	kr.	öre	kr.	kr.	öre	kr.	öre	%
	44.0								606 –			968 –		362 –		
			02.5					500	12 50		600 (1200)	15 –		2 50		
			07.0					"	35 –		600 (1200)	42 –		7 –		
							08.0									
	44.0		09.5				08.0		653 50			1025 –		371 50		
			07.0					1050	73 50		1400 (1500)	98 –		24 50		
	02.5							1700	42 50		2000	50 –		7 50		
			02.5					700	17 50		900 (1200)	22 50		5 –		
							01.5									
	02.5		09.5				01.5		133 50			170 50		37 –		
			03.–					150	4 50		200 (1200)	6 –		1 50		
							10.0									
							12.5									
			13.5					700	94 50		950 (1000)	128 25		33 75		
			05.5					1050	57 75		1300	71 50		13 75		
			09.0					600	54 –		750 (1200)	67 50		13 50		
							38.0									
							93.5									
			21.5					500	107 50		650 (1200)	139 75		32 25		
			05.0					800	40		1250 (1600)	62 50		22 50		
			15.0					400	60 –		550 (1600)	82 50		~~22~~ 50		
			11.0					1000	110 –		1500 (1600)	165 –		55 –		
	11.0							1350	148 50		2200	242 –		93 50		
	07.0							1200	84		2100 (2200)	147		63 –		
			06.0					600	36		850 (1600)	51 –		15 –		
							11.5									
			12.0					400	48 –		500 (1100)	60 –		12 –		
			19.5					800	156 –		1000	195 –		39 –		
	18.0	121.0				165.5			1000 75			1418 –		417 25		

Socken, hemman	Registernummer	Mantal	Ägofigurens nummer	Ägare och ägobeskrivning
				Överfört
			78	Trädbeväxen mark,
			79	betesmark, kvig, gl. Trädbev. stubbig 0.20-0.30 m. mycket på berg. band
			80	-"- " " " "
			81	-"- " " " "
			82	-"- , stubbig " " " "
			83	-"- stubbig " " " "
			84	-"- " " " "
			85	" ugt -"- " " " "
			86	-"- " " " "
			87	" -"- " " " "
			88	-"- -"- -"- " " Sandlera
			89	" " " "
			90	Bäck Summa.
			91	betesmark, ugt. Trädb. stubb. 0.15-0.20 m. mycket på Sandlera Summa
Svarteborgs socken.				
Mögärde	1:2	1/8		N. Folke Karlsson Karl Johansson
			91	betesmark, ugt. Trädb. stubb. 0.15-0.20 m. mycket på Sandlera
			92	-"- " " 0.20-0.30 " "
			93	-"- " " " "
			94	-"- 0.3-0.5 m. " sten på "
			95	-"- -"- " " "
			96	-"- 0.5-0.6 " " " "
			97	"
			98	"
			99	åker, 0.30-0.35 m. mycket på berg. band
			100	" " " " " Summa
-"-	1:3	1/8		N. Folke Karlsson Karl Johansson
			101	åker, 0.3-0.5 m. mycket på berg. band
				Överföres

Areal								Värde						Båtnadsvärde		
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och ogl. mark		före företaget			efter företaget					
								för har	för ägofigur		för har	för ägofigur				
har	ar	har	ar	har	ar	har	ar	kr.	kr.	öre	kr.	kr.	öre	kr.	öre	%
	18.0	1	21.0			1	65.5		1000	75		1418	–	417	25	
					82.5			450	371	25	500	412	50	41	25	
			42.0					600	252	–	800	336	–	84	–	
			02.5					400	10	–	550 (1200)	13	75	3	75	
			03.5					800	28		1050 (1200)	36	75	8	75	
			03.0					250	7	50	300 (1200)	9	–	1	50	
			08.5					450	38	25	600 (800)	51	–	12	75	
			~~06.0~~				06.0									
			11.0					450	49	50	600 (1000)	66	–	16	50	
			08.0					250	20	–	300 (1200)	24	–	4	–	
			03.5					500	17	50	700 (800)	24	50	7	–	
			17.5					150	26	25	200 (1000)	35	–	8	75	
							13.0									
							32.0									
	18.0	2	20.5		82.5	2	16.5		1821	–		2426	50	605	50	
			19.0					700	133	–	950 (1000)	180	50	47	50	
			02.5					500	12	50	650 (1100)	16	25	3	75	
			02.0					450	9	–	550 (1200)	11	–	2	–	
			26.0					550	143	–	700 (1500)	182	–	39	–	
							21.0									
			10.5					350	36	75	450 (1600)	47	25	10	50	
							05.0									
							07.0									
	15.0							800	120	–	1600 (2200)	240	–	120	–	
	04.0							1400	56	–	2200	88		32	–	
	19.0		60.0				33.0		510	25		765	–	254	75	✓
	19.0							900	171	–	1750 (2200)	332	50	161	50	
	19.0								171	–		332	50	161	50	

Socken, hemman	Registernummer	Mantal	Ägofigurens nummer	Ägare och ägobeskrivning
				Överfört
			102	åker, 0,30-0,35 m. mylla på lerh. sand
			103	-"- -"- -"- -"- -"-
			104	betesmark, buskbev. -"- -"- -"-
			105	-"- -"- -"-
			106	-"- 0,10-0,15 -"- -"-
			107	-"- stubbig, 0,2-0,3 -"- -"-
			108	~~åker~~ 0,10. -"- ~~ump~~.
				Summa.
Landvika	1	1/4		~~Anders Ottosson Johan Ottesson och Fredrik Carlsson~~ Adolf Johansson
			109	betesmark, stubbig. mylla på sand
			110	-"- -"-
				Summa
Skrapeland och Haga	1[4]	2/3		Munkedals Aktiebolag.
			111	åker, 0,4-0,5 m. mylla på klem på sandlera
			112	" " " " "
			113	" 0,2-0,3 " " " "
			114	~~åker 0,4~~ " ö klumpar "
			115	betesmark, albev. 0,2 m. mylla på grus
			116	-"- 0,3-0,4 -"- " sandlera
			117	äng ö -"- 0,4-0,5 " " ö klumpar "
			118	" " -"- -"- -"- -"-
			119	-"- dalsö albev. sandmylla.
			120	väg ump.
				Summa
Grinås	1[8]	1/6		Harald Carlsson
			121	äng, svämjord, sand ögnus
			122	" " "
			123	" " "
			124	" " "
				Överföres

Areal								Värde						Båtnadsvärde		
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och ogl. mark		före företaget			efter företaget					
								för har	för ägofigur		för har	för ägofigur				
har	ar	har	ar	har	ar	har	ar	kr.	kr.	öre	kr.	kr.	öre	kr.	öre	%
	19.0								171 –			332 50		161 50		
	13.5							1700	229 50		2200	297 –		67 50		
	09.0							1550	139 50		4	198 –		58 50		
			02.0					650	13 –		800	16 –		3 –		
			06.0					150	9 –		200 (1400)	12 –		3 –		
							06.0									
			09.0					500	45 –		600 (1000)	54 –		9 –		
							09.5									
	41.5		17.0				15.5		607 00			909 50		302 50		
			03.5					750	26 25		1000	35 –		8 75		
							07.0									
			03.5				07.0		26 25			35 –		8 75		
	08.0							1800	144 –		2400	192		48 –		
	04.0							1600	64 –		4	96 –		32 –		
	09.5							1350	128 25		2200	209 –		80 75		
	02.0							2000	40 –		-	44 –		4 –		
			04.5					650	29 25		850 (900)	38 25		9 –		
			05.0					950	47 50		1250 (1300)	62 50		15 –		
			12.0					1050	126 –		1600	192 –		66 –		
			14.0					300	42		400 (1600)	56 –		14 –		
							15.5									
							05.5									
	23.5		35.5				21.0		621 –			889 75		268 75		
			24.0					300	72 –		400 (1500)	96 –		24 –		
							23.0									
							06.5									
							19.0									
			24.0				48.5		72 –			96 –		24 –		

Socken, hemman	Registernummer	Mantal	Ägofigurens nummer	Ägare och ägobeskrivning
				Överfört
			125	äng, tvåmjord . tand
			126	" " "
			127	" " "
			128	" ngt buskö trädbev. tomt. " bete gras
			129	" ngt tuvig, tvåmjord " "
			130	dito ängs.
				Summa
Grinås	17	1/6		~~Karl Albin Hansson's stenbod~~ Erik Karlsson
			131	äng, tvåmjord . tand ängs
			132	" ngt torrig " "
			133	dito åkrs.
				Summa
-"-	10	1/6		~~Karl Albin Hansson's stenbod~~ Erik Karlsson
			134	äng, ngt torrig, tvåmjord.
-"-	9	1/6		Olof Christensson
			135	äng, tvåmjord, tand
			136	" " " " och torv
				Summa
-"-	ar 15	1/20		Olof Christensson
			137	äng, tvåmjord, tand
			138	" " "
				Summa
-"-	ar 15	1/12		~~Jure Svensson~~ Anders Karlsson och Joh. Aug. Andersson
			139	äng, tvåmjord, tand o torv
			140	" buskbev. " " "
				Summa
-"-	16	1/6		~~Jure Svensson~~ Anders Karlsson och Joh. Aug. Andersson
			141	äng, ngt buskbev. tvåmjord, tand o torv
				Överföres

Areal								Värde						Båtnadsvärde		
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		före företaget			efter företaget					
								för har	för ägofigur		för har	för ägofigur				
har	ar	har	ar	har	ar	har	ar	kr.	kr.	öre	kr.	kr.	öre	kr.	öre	%
			24.0				48.5		72 -			96 -		24 -		
			15.0					750	112 50		1050 (1600)	157 50		45 -		
			48.5					700	339 50		1000 (1600)	485 -		145 50		
			15.0					600	90 -		850 (1600)	127 50		37 50		
			15.5					750	116 25		1100 (1200)	170 50		54 25		
			15.0				~~55~~	550	82 50		750 (1400)	112 50		30 -		
							05.0									
		1	33.0				53.5		812 75			1149 00		336 25		
			06.0					750	45 -		1050 (1600)	63 -		18 -		
		1	05.0					950	997 50		1400 (1500)	1470 -		472 50		
							00.5									
		1	11.5				00.5		1042 50			1533 -		490 50		
		1	40.0					900	1260 -		1350 (1500)	1890 -		630 -		
			50.0					1050	525 -		1500 (1600)	750 -		225 -		
			95.0					800	760 -		1150 (1500)	1092 50		332 50		
		1	45.0						1285 -			1842 50		557 50		
			69.0					700	483 -		1000 (1600)	690 -		207 -		
			17.5					1000	175 -		1500 (1600)	262 50		87 50		
			86.5						658 -			952 50		294 50		
			74.5					600	447 -		900 (1500)	670 50		223 50		
			03.0					600	18 -		900 (1000)	27		9 -		
			77.5						465 -			697 75		232 50		
			81.0					550	445 50		800 (1400)	648 -		202 50		
			81.0						445 50			648 -		202 50		

Socken, hemman	Registernummer	Mantal	Ägofigurens nummer	Ägare och ägobeskrivning
				Överfört
			142	äng, 2 tvåmanna ö Torsjord.
			143	" ngt buskbev " ö grus.
			144	" " " ö Tors
			145	" " "
			146	" " " " "
			147	" " " "
				Summa
Skrapeland ö Haga	1/4	2/3		Mienkedals Aktiebolag
			148	äng, 2 tvåmanna
			149	" 1
			150	" "
			151	" "
			152	" "
			153	" ngt buskev "
			154	" 4
				Summa
" "	1/2	1/6		Johan Karlsson Herbluss
			155	äng, 2 tvåmanna
			156	" "
			157	" "
			158	" ensk. buskev "
			159	" " "
				Summa
" "	1/3	1/6		Oskar Johanssons Herbluss
			160	åker, 2 tvåmanna
			161	" "
			162	" "
			163	" "
			164	väg ump
				Summa

Areal								Värde						Båtnadsvärde		
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		före företaget			efter företaget					
								för har	för ägofigur		för har	för ägofigur				
har	ar	har	ar	har	ar	har	ar	kr.	kr.	öre	kr.	kr.	öre	kr.	öre	%
			81.0						445	50		648		202	50	
			36.0					400	144	–	600 (1500)	216	–	72	–	
			19.0					950	180	50	1300	247	–	66	50	
			09.0					600	54	–	900 (1500)	81	–	27	–	
			12.0					450	54	–	600 (1500)	72	–	18	–	
			10.0					600	60	–	750 (1000	75	–	15	–	
			04.0					– 4	24	–	750 (1000)	30	–	6	–	
		1	71.0						962	–		1369	–	407	–	
			93.0					1100	1023	–	1600	1488	–	465	–	
		1	30.0					950	1235	–	1450 (1600)	1885	–	650	–	
			50.5					850	429	25	1200 (1600)	606	–	176	75	
		1	05.0					1100	1155	–	(1600	1680	–	525	–	
			65.0					950	617	50	1400 (1600)	910	–	292	50	
			98.0					550	539	–	850 (1400)	833	–	294	–	
			04.0					750	30	–	1150 (1600)	46		16	–	
		5	45.5						5028	75		7448	–	2419	25	
			35.0					1100	385	–	1600	560	–	175	–	
			21.5					950	204	25	1400 (1600)	301	–	96	75	
			08.0					750	60		1150 (1600)	92	–	32	–	
			32.5					650	211	25	1000 (1500)	325	–	113	75	
			35.5					400	142	–	600 (1600)	213	–	71	–	
		1	32.5						1002	50		1491	–	488	50	
	31.0		~~31.5~~					1050	330	75	1900 (2100)	598	50	267	75	
	25.0		~~25.0~~					1150	287	50	2000 (2100)	500	–	212	50	
	71.0		~~71.5~~					1100	786	50	1950 (2100)	1394	25	607	75	
							04.0									
							04.0									
1	28.0		~~128.0~~				08.0		1404	75		2492	75	1088	00	

Socken, hemman	Registernummer	Mantal	Ägofigurens nummer	Ägare och ägobeskrivning
~~Krokstads socken~~				
Elingsbo	14	1/16		Ottar Johanssons ~~Herbans~~
			165	åker, svämsand
			166	-"- "
			167	" "
			168	" "
			169	" ~~klanjord på sand~~
			170	" klanjord ~~på sand~~
			171	" "
			172	" " ~~på sand~~
			173	" klaw- och fors jord
			174	äng " "
			175	" " "
			176	~~Trädgård~~ -"-
			177-178	gärdsplan ängs
			179-180	dikes "
			181	Magmarka
				Summa
-"-	1/10	1/80		Ottar Johanssons ~~Herbans~~
			182	åker, klanjord
			183	" " och fors jord
			184	-"- -"-
			185	-"- -"-
				Summa
-"-	19	1/16		Alexius Petters Pettersson
			186	åker, klanjord
			187	" -"- och sagt fors
			188	" " "
			189	" " "
			190	" -"-
				~~Summa~~ Överföres

Areal								Värde						Båtnadsvärde		
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		före företaget			efter företaget					
								för har	för ägofigur		för har	för ägofigur				
har	ar	har	ar	har	ar	har	ar	kr.	kr.	öre	kr.	kr.	öre	kr.	öre	%
1	00.0							1200	1200	-	2050 (2100)	2050	-	850	-	
	48.5							1000	485	-	1850 (2100)	897	25	412	25	
	52.5							1050	551	25	1900 (2100)	997	50	446	25	
	85.0							1200	1020	-	2050 (2100)	1742	50	722	50	
	77.0							1150	885	50	2050 (2300)	1578	50	693	-	
	66.0							1250	825	-	2200 (2300)	1452	-	627	-	
	42.0							950	399	-	1700 (2300)	714	-	315	-	
	42.0							700	294	-	1400 (2200)	588	-	294	-	
	79.0							750	592	50	1700 (2100)	1106	-	513	50	
		09.0						800	72	-	1550 (1800)	139	50	67	50	
		05.0						900	45	-	1650 (1800)	82	50	37	50	
	05.0							1500	75	-	2700 (3000)	135	-	60	-	
						24.0										
						07.0										
				03.0				500	15	-	650 (1000)	19	50	4	50	
5	97.0	14.0		03.0		31.0			6459	25		11502	25	5043	00	
	64.0							1250	800	-	2200 (2300)	1408	-	608	-	
	62.0							650	403	-	1100 (2200)	682	-	279	-	
	16.0							400	104	-	1250 (2000)	200	-	96	-	
	36.0							850	306	-	1600 (2000)	576	-	270	-	
1	78.0								1613	-		2866	-	1253	-	
	78.5							1300	1020	50	2250 (2300)	1766	25	745	75	
	66.5							1150	764	75	2000 (2200)	1363	25	598	50	
	70.0							1150	805	-	2000 (2200)	1400	-	595	-	
	74.0							1300	962	-	2050 (2200)	1517	-	555	-	
	42.0							1600	672	-	2100 (2200)	882	-	210	-	
3	31.0								4224	25		6928	50	2704	25	

Socken, hemman	Registernummer	Mantal	Ägofigurens nummer	Ägare och ägobeskrivning
				Övergått
			191	åker, ~~stam-~~ och ~~fors~~ jord
			192	" " "
			193	" " " ~~ängsl~~
			194	" " " "
			195	" " " "
			196-197	dike och väg ingå.
			198	äng, ~~stam~~ jord
			199	äng, hälig, "
			200	åker, —"—
			201	" "
			202	—"— —"—
			203	—"— —"—
				Summa
Elingebo	18	1/24		~~Ture Svensson~~ ~~Karl Nilsson~~
			204	åker, stamjord
			205	" "
			206	" "
			207	" "
			208	" "
			209	" "
			210	" "
			211	" "
			212	" ~~stam~~ ängsjord
			213	betesmark, hälig
			214	"
			215	—"—
			216-217	tråk ingå.
				Summa

Areal								Värde						Båtnadsvärde		
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		före företaget			efter företaget					
								för har	för ägofigur		för har	för ägofigur				
har	ar	har	ar	har	ar	har	ar	kr.	kr.	öre	kr.	kr.	öre	kr.	öre	%
3	31.0								4224	25		6928	50	2704	25	
	46.0							1000	460		1700 (2200)	782	-	322	-	
	97.0							800	776	-	1500 (2200)	1455	-	679	-	
	47.5							700	332	50	1300 (2200)	617	50	285	-	
	62.0							750	465	-	1400 (2200)	868	-	403	-	
	59.0							750	442	50	1400 (2200)	826	-	383	50	
							25.5									
			13.0					1100	143	-	1550 (1600)	201	50	58	50	
			10.0					650	65	-	950 (1000)	95	-	30	-	
	16.0							2000	320	-	2300	368	-	48	-	
	18.0							1450	261	-	-"-	414	-	153	-	
	06.5							1000	65	-	1800 (2300)	117	-	52	-	
	29.0							1550	449	50	2300	667	-	217	50	
7	12.0		23.0				25.5		8003	75		1333	50	5335	75	
	28.0							1750	490	-	2300	644	-	154	-	
	48.0							2100	1008	-	"	1104	-	96	-	
	52.0							-"-	1092	-	"	1196	-	104	-	
	11.0							1500	165	-	"	253	-	88	-	
	30.0							1400	420	-	2250 (2300)	675	-	255	-	
	12.5							2200	275	-	2300	287	50	12	50	
	04.5							1650	74	25	-"-	103	50	29	25	
	30.5							1350	411	75	2250 (2300)	686	25	274	50	
	40.0							1600	640	-	2000	800	-	160	-	
			07.5					700	52	50	850 (1000)	63	75	11	25	
			06.0					1250	75	-	1400	84	-	9	-	
			02.0					1050	21	-	1350 (1400)	27	-	6	-	
							02.0									
2	56.5		15.5				02.0		4724	50		592	4-	1199	50	

Socken, hemman	Registernummer	Mantal	Ägofigurens nummer	Ägare och ägobeskrivning
Elingebo	17	1/30		~~Lars Persson~~ ~~Karl Nilsson~~
			218	åker, Stenjord
			219	" " "
				Summa
— " —	16	1/40		Anders Hansson
			220	åker, Stenjord
			221	" , Stenjord
			222	" "
				Summa
— " —	15	1/80		Anders Hansson
			223	äng , Stenjord.
Gunnarsbo	14	1/16		Karl Bernhard Olsson ~~Stenbäck~~
			224	äng , Stenjord
			225	åker " "
			226	" "
			227	" " Sandig.
				Summa
— " —	15	1/18		~~Karl Nilsson Stenbäck Gustav Nilsson, Kristina Persson, Selma Bernhardsson~~
			228	åker, Stenjord
			229	" " "
			230	" "
			231	" "
			232	äng "
			233	åker "
			234	" "
			235	" "
			236	" "
			237	äng "
			238	" " Sandig
				Summa

Areal								Värde						Båtnadsvärde		
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		före företaget			efter företaget					
								för har	för ägofigur		för har	för ägofigur				
har	ar	har	ar	har	ar	har	ar	kr.	kr.	öre	kr.	kr.	öre	kr.	öre	%
1	26.0							1800	2268	-	2300	2898	-	630	-	
	54.5							1700	926	50	2000	1090	-	163	50	
1	80.5								3194	50		3988	-	793	50	
	94.0							1650	1551	-	2000	1880	-	329	-	
	34.5							"	569	25	2300	793	50	224	25	
	25.0							2150	537	50	"	575	-	37	50	
1	53.5								2657	75		3248	50	590	75	
			10.0					900	90	-	1200	120	-	30	-	
			28.5					1500	427	50	1700	484	50	57	-	
	12.5							2250	281	25	2300	287	50	6	25	
	07.5							1900	142	50	"	172	50	30	-	
	19.0							1800	342	-	2100	399	-	57	-	
	39.0		28.5						1193	25		1343	50	150	25	
	03,5							1800	63	-	2300	80	50	17	50	
	21.5							2150	462	25	"	494	50	32	25	
	49.5							1900	940	50	"	1138	50	198	-	
	12.5							1100	137	50	1950 (2300)	243	75	106	25	
			07.0					950	66	50	1150 (1700)	80	50	14	-	
	02.0							750	15	-	1200 (2300)	24	-	9	-	
	22,5							2150	483	75	2300	517	50	33	75	
	30.0							2050	615	-	2400	720	-	105	-	
	38.0							2200	836	-	"	912	-	76	-	
			02.-					1000	20	-	1300 (1600)	26	-	6	-	
			19.5					900	175	50	1200	234	-	58	50	
1	79.5		28.5						3815	-		4471	25	656	25	

Socken, hemman	Registernummer	Mantal	Ägofigurens nummer	Ägare och ägobeskrivning
Röstån Lilla	1⁶	1/32		Axel och Dagny ~~Hermansson~~ Johansson
			239	åker, Hamjord
			240	" "
			241	" "
			242	" "
			243	äng "
			244	" "
			245	" "
			246	" "
			247	" "
			248	bäck "
				Summa
Sörbo	3²⁹	1/60		Axel och Dagny ~~Hermansson~~ Johansson
			249	äng, Hamjord
			250	åker "
			251	äng "
			252	" "
			253	åker "
			254	" "
			255	äng "
			256	" "
			257	åker "
			258	äng "
			259	åker "
			260	" "
			261	äng "
				Summa
— " —	3²⁶	1/480		Axel och Dagny ~~Hermansson~~ Johansson
			262	åker, Hamjord
— " —	3²⁴	1/480		Axel och Dagny ~~Hermansson~~ Johansson
			263	åker, Hamjord
				Överföres

Areal								Värde						Båtnadsvärde		
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		före företaget			efter företaget					
								för har	för ägofigur		för har	för ägofigur				
har	ar	har	ar	har	ar	har	ar	kr.	kr.	öre	kr.	kr.	öre	kr.	öre	%
	50.0							1800	900		2300	1150	-	250	-	
	27.5							1800	495	-	"	632	50	137	50	
	90.5							1900	1719	50	2400	2172	-	452	50	
	51.0							2000	1020	-	2300	1173	-	153	-	
		05.0						1000	50	-	1300	65	-	15	-	
		02.5						900	22	50	1250 (1300)	31	25	8	75	
		02.0						800	16	-	1150 (1300)	23	-	7	-	
		02.0						"	24	-	1100 (1300)	33	-	9	-	
		03.0						550	16	50	600 (1300)	18	-	1	50	
							11.0									
2	19.0		15.5				11.0		4263	50		5297	75	1034	25	
			10.0					850	85	-	1150 (1300)	115	-	30	-	
	11.5							1950	224	25	2000	230	-	5	75	
			02.0					900	18	-	1250 (1300)	25	-	7	-	
			02.5					"	22	50	1250 (1300)	31	25	8	75	
	02.5							1800	45	-	2000	50	-	5	-	
	03.5							1550	54	25	"	70	-	15	75	
			04.5					900	40	50	1250 (1300)	56	25	15	75	
			02.5					"	22	50	1250 (1300)	31	25	8	75	
	07.0							1700	119	-	2000	140	-	21	-	
			05.0					900	45	-	1250 (1300)	62	50	17	50	
	08.5							1700	144	50	2000	170	-	25	50	
	06.5							1550	100	75	"	130	-	29	25	
							03.5									
	39.5		26.5				03.5		921	25		1111	25	190	-	
	08.0							1800	144	-	2300	184		40	-	
	08.5							1950	165	75	2100	178	50	12	75	
	08.5								165	75		178	50	12	75	

Socken, hemman	Registernummer	Mantal	Ägofigurens nummer	Ägare och ägobeskrivning	
				Överfört	
			264	åker, Hamnjord	
			265	äng -"-	
					Summa
Sörbo	3 25	1/480		Axel och Dagny Johansson	
			266	åker, Hamnjord	
-"-	3 23	1/480		Axel och Dagny Johansson	
			267	åker	
			268	"	
			269	väg	
					Summa
-"-	3 27	1/120		Ture Svensson Karl Nicklasson	
			270	åker, Hamnjord	
			271	" , -"-	
			272	-"- , -"-	
					Summa
-"-	3 28	1/120		Ture Svensson Karl Nicklasson	
			273	åker, Hamnjord	
			274	" "	
			275	" "	
					Summa
Hede Torpen, Torp	2 11	1/60		Ture Svensson Karl Nicklasson	
			276	åker, Hamnjord	
			277	-"- -"-	
					Summa
-"-	2 10	1/60		Ture Svensson Karl Nicklasson	
			278	åker, Hamnjord	
			279	-"- -"-	
					Överföres Summan

Areal								Värde						Båtnadsvärde		
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		före företaget			efter företaget					
								för har	för ägofigur		för har	för ägofigur				
har	ar	har	ar	har	ar	har	ar	kr.	kr.	öre	kr.	kr.	öre	kr.	öre	%
	08.5								165	75		178	50	12	75	
	03.0							2050	61	50	2100	63	-	1	50	
			01.-					1100	11	-	1300	13		2	-	
	11.5		01.0						238	25		254	50	16	25	
	09.5							1800	171	-	2300	218	50	47	50	
	06.5							1950	126	75	2100	136	50	9	75	
	02.0							2050	41	-	"	42	-	1	-	
							03.0									
	08.5						03.0		167	75		178	50	10	75	
	15.5							2000	310	-	2300	356	50	46	50	
	15.5							1350	209	25	2200 (2300)	341	-	131	75	
	06.5							1450	94	25	2300	149	50	55	25	
	37.5								613	50		847	-	233	50	
	03,5							1550	54	25	2300	80	50	26	25	
	24.0							1250	300	-	2100 (2300)	504	-	204	-	
	17.5							1900	332	50	2300	402	50	70	-	
	45.0								686	75		987	-	300	25	
	31.5							1900	598	50	2300	724	50	126	-	
	17.5							1250	218	75	2100 (2300)	367	50	148	75	
	49.0								817	25		1092	-	274	75	
	10.5							1350	141	75	2200 (2300)	231	-	89	25	
	08.0							1400	112	-	2200 (2300)	176	-	64	-	
	18.5								253	75		407	-	153	25	

Socken, hemman	Registernummer	Mantal	Ägofigurens nummer	Ägare och ägobeskrivning	
				Överföres	
			280	åker, skogsjord	
			281	-"- -"-	
					Summa
Torp	2:9	1/240		Ture Svensson Karl Nilsson	
			282	åker, skogsjord	
			283	" "	
					Summa
-"-	2:8	1/240		Ture Svensson Karl Nilsson	
			284	åker, skogsjord	
-"-	2:7	1/240		Ture Svensson Karl Nilsson	
			285	åker, skogsjord	
-"-	2:6	1/240	Axel och	Dagny Johansson Hermansson	
			286	åker, skogsjord	
-"-	av 2:12	1/60	Axel och	Dagny Johansson Hermansson	
			287	åker, skogsjord	
			288	-"- -"-	
			289	äng -"-	
			290	åker -"-	
			291	-"- -"-	
			292	äng -"-	
			293	åker -"-	
			294	våtm.	ängs
					Summa
-"-	av 2:12	1/60		Ture Svensson Karl Nilsson	
			294	åker, skogsjord	
			295	" "	
					Överföres

Areal								Värde						Båtnadsvärde		
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		före företaget			efter företaget					
								för har	för ägofigur		för har	för ägofigur				
har	ar	har	ar	har	ar	har	ar	kr.	kr.	öre	kr.	kr.	öre	kr.	öre	%
	18.5								253	75		407	-	153	25	
	03.0							1800	54	-	2300	69	-	15	-	
	25.0							2150	537	50	- 4 -	575	-	37	50	
	46.5								845	25		1051	-	205	75	
	07.2							1900	136	80	2300	165	60	28	80	
	05.0							2150	107	50	"	115	-	7	50	
	12.2								244	30		280	60	36	30	
	12.3							2050	252	15	2300	282	90	30	75	
	12.2							2050	250	10	2300	280	60	30	50	
	12.3							1950	239	85	2300	282	90	43	05	
	12.5							1300	162	50	2200 (2300)	275	-	112	50	
	07.5							1950	146	25	2100	157	50	11	25	
			03.5					1100	38	50	1550 (1700)	57	25	15	75	
	15.5							1150	178	25	1950 (2300)	302	25	124	-	
	07.0							1550	108	50	2000	140	-	31	50	
			04.5					1000	45	-	1400 (1500)	63	-	18	-	
	04.0							1200	48	-	1950 (2000)	78	-	30	-	
							02.0									
	46.5		08.0				02.0		727	-		1070	-	343	-	
	29.5							1800	531	-	2100	619	50	88	50	
	14.0							1200	168	-	2000 (2100)	280	-	112	-	
	43.5								699	-		899	50	200	50	

Socken, hemman	Registernummer	Mantal	Ägofigurens nummer	Ägare och ägobeskrivning
				Överföres
			296	äng, Klamjord
				Summa
Korp	1'	1/4		Prokothet Axel Johansson Prostboet Axel Johansson
			298	åker, Klamjord
			299	-"- -"-
			300	-"- -"-
			301	-"- -"-
			302	-"- -"-
			303	äng -"-
			304-305	Bäcken
				Summa
Ryr	1²	1/4		Harald Carlsson Vikstr Olsson
			306	åker, Klamjord
			307	-"- -"-
			308	-"- -"-
			309	-"- -"-
			310	-"- -"-
			311	-"- -"-
			312	-"- -"-
			313	-"- -"-
			314	-"- -"-
			315	äng -"-
			316	-"- -"-
			317	åker -"-
			318	äng -"-
			319	-"- -"-
			320	åker -"-
			321	-"- -"-
			322	äng -"-
				Överföres

Areal								Värde						Båtnadsvärde		
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		före företaget			efter företaget					
								för har	för ägofigur		för har	för ägofigur				
har	ar	har	ar	har	ar	har	ar	kr.	kr.	öre	kr.	kr.	öre	kr.	öre	%
	43.5								699 —			899	50	200	50	
			03.0					1150	34	50	1500	45	—	10	50	
	43.5		03.0						733	50		944	50	211	—	
	17.0							900	153	—	1600 (2100)	272		119	—	
	27.0							1300	351	—	2050 (2100)	553	50	202	50	
	03.0							1650	49	50	2100	63	—	13	50	
	11.5							1900	218	50	— " —	241	50	23	—	
	12.5							— " —	237	50	— " —	262	50	25	—	
			03.5					1050	36	75	1450 (1500)	50	75	14	—	
							04.0									
	71.0		03.5				04.0		1046	25		1443	25	397	—	
2	17.0							1500	3255	—	1800	3906	—	651	—	
	52.5							1450	761	25	— " —	945	—	183	75	
	56.0							1300	728	—	— " —	1008	—	280	—	
	09.5							1400	133	—	1700	161	50	28	50	
	14.0							850	119	—	1550 (1700)	217	—	98	—	
	41.0							1000	410		1700 (1800)	697	—	287	—	
	38.5							1200	462	—	1800	693	—	231	—	
	17.0							700	119	—	1250 (1800)	212	50	93	50	
	05.0							1650	82	50	1700	85	—	2	50	
			03.0					750	22	50	1100	33	—	10	50	
			02.0					900	18	—	— " —	22	—	4	—	
	18.5							500	92	50	900 (1800)	166	50	74	—	
			02.0					900	18	—	1100	22	—	4	—	
			07.0					750	52	50	— " —	77	—	24	50	
	05.5							350	19	25	650 (1800)	35	75	16	50	
	94.0							550	517	—	1000 (1800)	940	—	423	—	
			02.5					750	18	75	1100	27	50	8	75	
5	68.5		16.5						6828	25		9248	75	2420	50	

Socken, hemman	Registernummer	Mantal	Ägofigurens nummer	Ägare och ägobeskrivning
				Överföras
			323	åker, dåligjord
			324	-"- -"-
			325	-"- -"-
			326	-"- -"-
			327	Trädgård -"- och Torv
			328	betesmark, buskbev., dåligt och Torv.
			329	-"- -"- " "
			330	åker, dåligjord på Torv obliggande
			331	" " " "
			332	" " " "
			333	" " " "
			334	" -"-
			335	" -"-
			336	-" -"-
			337	betesmark -"- rätt hålig och buskbevuxen
			338	äng på åker -"-
			339	dike
			340	väg
			341-344	berg
			345	åker, dåligjord
			346	-"- -"-
			347	betesmark, -"-
			348	-"- -"-
			349	-"- -"-
			350	åker -"-
			351	betesmark -"- stenb.
			352	betesmark -"- glest buskbev
			353	på åker -"- "
			354	väck.
				Summa.

Areal								Värde						Båtnadsvärde		
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		före företaget			efter företaget					
								för har	för ägofigur		för har	för ägofigur				
har	ar	har	ar	har	ar	har	ar	kr.	kr.	öre	kr.	kr.	öre	kr.	öre	%
5	68.5		16.5				Sto efter jon Yrgt: 2200 × 1800		6828	25		9248	75	2420	50	
	65.0							800	520	–	1350 (1700)	877	50	357	50	
	37.0							450	166	50	850 (1800)	314	50	148	–	
	28.5							550	156	75	1050 (1800)	299	25	142	50	
	07.5							600	45	–	1100 (1800)	82	50	37	50	
	08.5							2150	182	75	2800	238	–	55	25	
			29.5					550	162	25	700	206	50	44	25	
			31.5					600	189	–	800	252	–	63	–	
	28.5						2200 × 1750	750	199	50	1250 (1750)	356	25	156	75	
	37.0							500	185	–	850 (1750)	314	50	129	50	
	39.5							– " –	197	50	850 (1750)	335	75	138	25	
	36.5							– " –	182	50	850 (1750)	310	25	127	75	
	89.5							700	626	50	1250 (1750)	1118	75	492	25	
	57.0							1050	598	50	1750	997	50	399	–	
2	08.0							900	1872	–	1600 (1750)	3328	–	1456	–	
			31.5					450	141	75	600 (800)	189	–	47	25	
			20.0					1000	200	–	1300	260	–	60	–	
							06.0									
							12.0									
							24.0									
	63.0							1000	630	–	1700 (1800)	1071	–	441	–	
	39.0							1100	429	–	1800	702	–	273	–	
			10.0					950	95	–	1200	120	–	25	–	
			14.0					850	119	–	1100 (1200)	154	–	35	–	
			17.0					900	153	–	1150 (1200)	195	50	42	50	
	06.0		'					1550	93	–	1800	108	–	15	–	
			03.5					650	22	75	800	28	–	5	25	
			44.5					– " –	289	25	900 (1000)	400	50	111	25	
			77.0					950	731	50	1200	924	–	192	50	
							02.0									
13	19.0	2	95.0				44.0		15016	25		22432	–	7415	75	

Socken, hemman	Registernummer	Mantal	Ägofigurens nummer	Ägare och ägobeskrivning
Ryr	1³	1/4		Ragnar Zachrisson ~~Aron Hansson~~
			355.	betesmark, stenjord
			356	-"- -"-
			357	-"- -"-
			358	-"- , tvåmanna
			359	-"- 0,4-0,5 m. tvåmjuk på hard å grus W
			360	-"- 0,5-0,6 m. " " " nyt. bruksbes. W
			361	" 0,15-0,20 m. mylla på tvåmjord W
			362	-"- 0,10-0,15 m. " hard. vassbesv.
			363	-"- -0,10 m. -"- -"-
			364	" 0,15-0,26 m. " -"- å stenjord W
				Summa
Skogen	2'	3/16		Gunnar Johansson ~~Oskar Jonsson~~
			365	åker, stenjord
			366	-"- -"-
			367	" -"-
			368-369	tvåm. å berg. resp.
				Summa
Sivik	1²	1/4		Erik Hansson ~~Andreas Lovén Åsterbäck~~ ~~å gården Lofsta Övre~~
			370	betesmark med nyt bruksv. tvåm. 0,3-0,4 m. mylla på hårdbotten W
			371	-"- " " " " - W
			372	-"- ~~nyt~~ tvåmj. 0,2-0,3 m. " - W
			373	fd. åkr.-"- nyt bruksv. " - på hard W
			374	" " " " " W
			375	" " -"- " " W
			376	åker. 0,4-0,5 m. mylla på hard- botten
			377	-"- tvåm. stenjord W
			378	-"- -"- -"- W
			379	betesmark, tvåbev. tvåmjord på -"- W
				Överföres

Areal								Värde						Båtnadsvärde		
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och ~~kal~~ gl. mark		före företaget			efter företaget					
								för har	för ägofigur		för har	för ägofigur				
har	ar	har	ar	har	ar	har	ar	kr.	kr.	öre	kr.	kr.	öre	kr.	öre	%
		104.0						850	884	—	1350 (1400)	1404	-	520	-	
		41.0						650	266	50	800 (1400)	328	-	61	50	
							15.5									
							40.5									
		46.5						750	348	75	1050 (1300)	488	25	139	50	
		17.0						1050	178	50	1300	221	-	42	50	
		10.0						700	70		950 (1100)	95		25	-	
							52.0									
							51.0									
		38.0						300	114	-	350 (1200)	133	-	19		
		256,5				159.-			1861	75		2669	25	807	50	
	12.0							600	72	-	1100 (2100)	132		60	-	
	05.5							1700	93	50	2000 (2100)	110	-	16	50	
	07.0							1650	115	50	1950 (2100)	136	50	21	-	
							01.5									
	24.5						01.5		281	-		378	50	97	50	
		81.0						700	567	-	950 (1200)	769	50	202	50	
		11.0						800	88	-	1050 (1200)	115	50	27	50	
		23.0						850	195	50	1150 (1200)	264	50	69	-	
		20.5						900	184	50	1150 (1200)	235	75	51	25	
		02.5						4	22	50	1200	30	-	7	50	
		19.5						4	175	50	4	234	-	58	50	
	30.5	~~30.5~~						1400	427	-	2200 (2300)	671	-	244	-	
		20.5						900	184	50	1300 (1700)	266	50	82	-	
		26.0						1050	273	-	1500 (1700)	390	-	117	-	
		44.0						600	264	-	800	352	-	88	-	
	30.5	248.-							2381	50		3328	75	947	25	

Socken, hemman	Registernummer	Mantal	Ägofigurens nummer	Ägare och ägobeskrivning
				Överfört
			380	åker
			381	— " —
			382	åker, 0.2 - 0.3 m. mylla på hard
			383	— " — " " "
			384	" " " "
			385	" 0.20 - 0.25 " "
			386	" " " "
			387	" " " "
			388	fd. " betesmark 0.2 - 0.3 " " åker - bet.
			389	" " " " " " "
			390	" " " " " " "
			391	åker
				Summa
Sivik	15	1/8		Oskar Hanovens fastbrukare.
			392	betesmark, sjöstuvig 0.2 - 0.3 m. mylla på hårdgrund
			393	" " " " "
			394	— " — " " "
			395	" — " —
			396	" "
			397	fd. åker " " " "
			398	" " " " "
			399	— " — — " — " "
			400	— " — — " — " " "
			401	åker 0.3 - 0.4 " hard
			402	" " " "
			403	" 0.4 - 0.5 m. " "
			404	betesmark, 0.2 - 0.3 " "
			405	åker 0.2 - 0.25 " "
			406	" 0.4 - 0.5 " " hårdbank — " —
			407	åker
				Summa

Areal								Värde						Båtnadsvärde		
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		före företaget			efter företaget					
								för har	för ägofigur		för har	för ägofigur				
har	ar	har	ar	har	ar	har	ar	kr.	kr.	öre	kr.	kr.	öre	kr.	öre	%
	30.5	2	48.-						2381	50		3328	75	947	25	
			01.5					1400	21	–	1500	22	50	1	50	
			04.0					1450	58	–	〃	60	–	2	–	
	40.0							1800	720		2050 (2100)	820		100	–	
	37.5							1350	506	25	1950 (2100)	731	25	225	–	
	53.5							1200	642	–	1950 (2100)	1043	25	401	25	
	56.0							950	532	–	1600 (2000)	896	–	364	–	
	37.5							800	300	–	1400 (2000)	525	–	225	–	
	43.5							750	326	25	1400 (2000)	609	–	282	75	
			30.5					700	213	50	950 (1000)	289	75	76	25	
			48.0					750	360	–	1000	480	–	120	–	
			04.0					–〃–	30	–	〃	40	–	10	–	
							40.0									
29	8.5	3	36.0				40.-		6090	50		8845	50	2755	–	
			16.5					500	82	50	650 (1200)	107	25	24	75	
			09.5					750	71	25	1000 (1200)	95	–	23	75	
			23.0					550	126	50	750 (1200)	172	50	46	–	
			13.0				~~10.0~~	150	19	50	200 (1400)	26	–	6	50	
			08.5					800	68		1100 (1400)	93	50	25	50	
			11.0					1000	110	–	1350 (1400)	148	50	38	50	
			09.5					–〃–	95		1350 (1400)	128	25	33	25	
			14.0					750	105	–	1000 (1200)	140	–	35	–	
			13.5					800	108		1100 (1200)	148	50	40	50	
	35.5							900	319	50	1700 (2100)	603	50	284	–	
	28.0							750	210	–	1400 (2100)	392	–	182	–	
	57.0							750	427	50	1400 (2200)	798	–	370	50	
			15.0					800	120	–	1100 (1400)	165	–	45	–	
	68.0							1050	714	–	1750 (2000)	1190	–	476	–	
	73.5							1900	1396	50	2200 (2300)	1617	–	220	50	
							28.0									
2	62.0	1	33.5				28.-		2973	25		5825	–	1851	75	

Socken, hemman	Registernummer	Mantal	Ägofigurens nummer	Ägare och ägobeskrivning
Sivik	16	1/16		Oskar Hanssons återbl.
			408	betesmark, 2 tråmejord
			409	-"- rgt. brokar
			410	-"- 0,2-0,3 m. mylla på berg
			411	äng skam- och torvjord
			412	-"- " " " ögaffge
			413	åker 0,2-0,3 m. mylla på berglera
			414	" " " "
				Summa
— " —	17	3/16		Oskar Hanssons återbl.
			415	betesmark 2 tråmejord
			416	-"- rgt. brokar. "
			417	äng skam- o torvjord
			418	åker, 0.3 m. mylla på berg. berg
			419	äng 0,2-0,3 m " " "
			420	äng " " " "
			421	åker 0.20-0.25 " " "
			422	" " " " "
			423	äng. 0.10-0.20 m " " grus o berg. lera
			424	" 0.20-0.30 " " berg o -"-
			425	väg
				Summa
Staxen	12	1/16		Oskar Nilsson
			426	åker, 0,5-0,6 m. mylla på berg. berg
			427	" " " "
			428	äng 0,4-0,5 - berg-" "
			429	-"- Tåtbn 0.10 " " berg
				Summa

Areal								Värde						Båtnadsvärde		
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		före företaget			efter företaget					
								för har	för ägofigur		för har	för ägofigur				
har	ar	har	ar	har	ar	har	ar	kr.	kr.	öre	kr.	kr.	öre	kr.	öre	%
							26.0									
			03.0					400	12		600 (1000)	18	-	6	-	
			05.5					900	49	50	1200 (1300)	66	-	16	50	
			30.5					850	259	25	1250 (1600)	381	25	122	-	
			12.0					1100	132	-	1550 (1600)	186	-	54	-	
	17.0							1600	272	-	2200	374		102	-	
	06.5							1650	107	25	2200	143	-	35	75	
	29.5		51.0				26.0		832	-		1168	25	336	25	
							03.5									
			02.0					750	15	-	1000	20	-	5	-	
			05.0					1450	72	50	1600	80	-	7	50	
	33.0							1200	396	-	2100 (2200)	693	-	297	-	
			13.5					700	94	50	950 (1600)	128	25	33	75	
			15.0					1000	150	-	1450 (1600)	217	50	67	50	
	07.5							1800	135	-	2100	157	50	22	50	
	05.5							-"-	99	-	"	115	50	16	50	
			20.0					600	120	-	850 (1400)	170	-	50	-	
			29.5					900	265	50	1400 (1600)	413	-	147	50	
							02.0									
	46.0		85.0				05.5		1347	50		1994	75	647	25	
	24.5							1450	355	25	2300	563	50	208	25	
	18.0							"	261	-	"	414	-	153	-	
			10.5					1100	115	50	1600 (1700)	168	-	52	50	
			~~08.0~~		08.0			100	8	-	150 (1000)	12	-	4	-	
	42.5		10,5		08.0				739	75		1157	50	417	75	

Socken, hemman	Registernummer	Mantal	Ägofigurens nummer	Ägare och ägobeskrivning
Häby stocken			Sammandrag.	
Torp Västergården	1'	1/2	1-19	Munkedals Aktiebolag / 2 ök.
-"- Östergården	2'	1/2		
Elsenäs	1'	3/4	20	-"- -"- -"-
Valeberg	1'	1/4		
Haulevik	12	1/4	21-37.	-"- -"- -"-
Havoka	19	144/1000	38-41.	-"- -"- -"-
-"-	18	356/1000	42-49.	Paul Olssons stenbrus.
Hällungebacka	13	1/4	50-55	~~Erling Wolfeberg~~ ~~Carl Persson~~ 2 ök.
Millingerød	12	1/6	56-59.	Wolf och Topsy ~~Persson~~ Ilsman
Rånäs	13	1/12		
	1'	1/4	60-90	~~Patrik~~ Herbert och Olof Hansson
Svartaborgs stocken				
Mögärde	12	1/8	91-100	~~Carl Johansson~~ Wolf Karlsson 2 ök.
-"-	13	1/8	101-108	-"- -"- -"-
Sandvika	1'	1/4.	109-110	~~Adolf Johansson~~ ~~Hans Hans Johansson~~ ~~Fred. Fredriksson~~
Skrapeland och Haga	14	2/3	111-120 148-154.	Munkedals Aktiebolag 2 ök.
Strinäs	18	1/6	121-130	Harald Carlsson 1 ök.
-"-	17	1/6	131-133	~~Carl Hans Hansson~~ Erik Karlsson ~~Stenbrus~~ 2 ök.
-"-	110	1/6	134	-"- -"- -"- -"- -"-
-"-	19	1/6	135-136	Olof Christiansson 2 ök.
-"-	av 15	1/12	137-138	-"- -"- -"-
-"-	av 15	1/12	139-140	~~Hans Persson~~ Andreas Karlsson och ~~Karl Persson~~ Johan August Andersson 2 ök.
-"-	16	1/6	141-147	-"- -"- -"- -"- -"- -"-
Skrapeland och Haga	12	1/6	155-159	Johan Karlssons Stenbrus 1 ök.
-"- -"-	13	1/6	160-164	Oskar Johanssons Stenbrus 1 ök.
Krokstads stocken				
Elingebo	14	1/16	165-181.	-"- -"- -"- -"-
-"-	110	1/80	182-185	-"- -"- -"- -"-
-"-	19	1/16	186-203	Petter Alexius Pettersson 2 ök.
-"-	18	1/24	204-217	~~Karl Nilsson~~ Ture Svensson 2 ök.

Överföres

Areal								Värde						Båtnadsvärde		
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		före företaget			efter företaget					
								för har	för ägofigur		för har	för ägofigur				
har	ar	har	ar	har	ar	har	ar	kr.	kr.	öre	kr.	kr.	öre	kr.	öre	%
1	79.5	1	15.0				05.0		2577	75		4193	–	1615	25	
					38.5				192	50		231	–	38	50	
		1	23.5				10.0		742	25		953	–	210	75	
			27.5		15.5		03.5		214	–		280	75	66	75	
		1	10.5				07.0		721	50		923	25	201	75	
	44.0		09.5				08.0		653	50		1025	–	371	50	
	02.5		09.5				01.5		133	50		170	50	37	–	
	18.0	2	20.5		82.5	2	16.5		1821	–		2426	50	605	50	
	19.0		60.0				33.0		510	25		765	–	254	75	
	41.5		17.0				15.5		607	–		909	50	302	50	
			03.5				07.0		26	25		35	–	8	75	
	23.5	5	81.0				21.0		5649	75		8337	75	2688	–	
		1	33.0				53.5		812	75		1149	–	336	25	
		1	11.0				00.5		1042	50		1533	–	490	50	
		1	40.0						1260	–		1890	–	630	–	
		1	45.0						1285	–		1842	50	557	50	
			86.5						658	–		952	50	294	50	
			77.5						465	–		697	50	232	50	
		1	71.0						962	–		1369	–	407	–	
		1	32.5						1002	50		1491	–	488	50	
1	28.0						08.0		1404	75		2492	75	1088	–	
5	97.0		14.0		03.0		31.0		6459	25		11502	25	5043	–	
1	78.0								1613	–		2866	–	1253	–	
7	12.0		23.0				25.5		8003	75		13339	50	5335	75	
2	56.5		15.5				02.0		4724	50		5924	–	1199	50	
21	99.5	23	26.5	1	39.5	4	45.5		43542	25		67299	25	23757	00	

Socken, hemman	Registernummer	Mantal	Ägofigurens nummer	Ägare och ägobeskrivning			
				Överfört			
Elingebo	1^{7}	1/30	218-219	~~Ture Svensson~~ ~~Karl Nilsson~~			ödetorp
—"—	1^{6}	1/40	220-222	Anders Hansson			
—"—	1^{5}	1/80	223	—"—	—"—		
Gunnarsbo	1^{4}	1/16	224-227	~~Kaff~~ Bernhard ~~Hansson~~	~~Hansson~~		
—"—	1^{15}	1/18	228-238	~~Karl Nilsson, Gustaf Nilsson~~ Verner Strinn, ~~Gustaf Hansson, Selma Bergman~~			ödetorp. Gustaf
Dv Rostan Lilla	1^{6}	1/32	239-248	~~Dagny Hermansson~~ Axel och Dagny Johansson			ödetorp
Sörbo.	3^{29}	1/60	249-261	—"—	—"—		—"—
—"—	3^{26}	1/480	262	—"—	—"—		—"—
—"—	3^{24}	1/480	263-265	—"—	—"—		—"—
—"—	3^{25}	1/480	266	—"—	—"—		—"—
—"—	3^{23}	1/480	267-269	—"—	—"—		—"—
—"—	3^{27}	1/120	270-272	~~Ture Svensson~~ ~~Karl Nilsson~~			ödetorp
—"—	3^{28}	1/120	273-275	Ture Svensson			—"—
Hede socken.							
Torp	2^{11}	1/60	276-277	—"—	—"—		—"—
—11—	2^{10}	1/60	278-281	—"—	—"—		—"—
—11—	2^{9}	1/240	282-283	—"—	—"—		—"—
—"—	2^{8}	1/240	284	—"—	—"—		—"—
—"—	2^{7}	1/240	285	—"—	—"—		—"—
—"—	2^{6}	1/240	286	Axel och Dagny Johansson ~~Dagny Pettersson~~			ödetorp
—"—	ar 2^{12}	1/60	287-293, 297	Axel och Dagny Johansson			—"—
—"—	ar 2^{12}	1/60	294-296	~~Ture Svensson~~ ~~Karl Nilsson~~			ödetorp
—"—	1^{1}	1/4	298-305	Fröbostads kaptorat, arr. ~~Axel Johansson~~			ödetorp.
Ryr	1^{2}	1/4	306-354	~~Hazald Carlsson~~ ~~Viktor Olsson~~			ödetorp.
—"—	1^{3}	1/4	355-364	~~Ragnar Fagerström~~ ~~Frans Hansson~~			
Skogen	2^{1}	3/16	365-369	~~Gunnar Johansson~~ ~~Oskar Jonsson~~			ödetorp.
Sivik	1^{2}	1/4	370-391	~~Erik Hansson~~ ~~Andreas Vorr Axelsson och Juliana Josefsson~~ Torparängen			ödetorp.
—"—	1^{5}	1/8	392-407	Oskar Karlssons	öderbl.		ödetorp
—"—	1^{6}	1/16	408-414	—"—	—"—	—"—	—"—
				Överföres			

Areal								Värde						Båtnadsvärde		
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		före företaget			efter företaget					
								för har	för ägofigur		för har	för ägofigur				
har	ar	har	ar	har	ar	har	ar	kr.	kr.	öre	kr.	kr.	öre	kr.	öre	%
21	99.5	23	26.5	1	39.5	4	45.5		43542	25		67299	25	23757	–	
1	80.5								3794	50		3988	–	793	50	
1	53.5								2657	75		3248	50	590	75	
			10.0						90	–		120	–	30	–	
	39.0		28.5						1193	25		1343	50	150	25	
1	79.5		28.5						3815	–		4471	25	656	25	
2	19.0		15.6				11.0		4263	50		5297	75	1034	25	
	39.5		26.5				03.5		921	25		1111	25	190	–	
	08 –								144	–		184	–	40	–	
	11.5		01.0						238	25		254	50	16	25	
	09.5								171	–		218	50	47	50	
	08.5						03.0		167	75		178	50	10	75	
	37.5								613	50		847	–	233	50	
	45.0								686	75		987	–	300	25	
	49.0								817	25		1092	–	274	75	
	46.5								845	25		1051	–	205	75	
	12.2								244	30		280	60	36	30	
	12.3								252	15		282	90	30	75	
	12.2								250	10		280	60	30	50	
	12.3								239	85		282	90	43	05	
	46.5		08.0				02.0		727	–		1070	–	343	–	
	43.5		03.0						733	50		944	50	211	–	
	71.0		03.5				04.0		1046	25		1443	25	397	—	
13	19.0	2	95.0				44.0		15016	25		22432	–	7415	75	
		2	56.5			1	59.0		1861	75		2669	25	807	50	
	24.5						01.5		281	–		378	50	97	50	
2	98.5	3	36.0				40.0		6090	50		8845	50	2755	–	
2	62.0	1	33.5				28.0		3973	25		5825	–	1851	75	
	23.5		51.0				26.0		832	–		1168	25	336	25	
53	63,5	35	23.0	1	39.5	7	67.5		94909	15		137595	25	42686	10	

Socken, hemman	Registernummer	Mantal	Ägofigurens nummer	Ägare och ägobeskrivning
				Överfört
Sivik	1⁷	3/16	415-425	Oskar Hansson Herbus 2 tök.
Stav	1²	1/16	426-429	Oskar Nilsson 1 tök
				Summa

Areal								Värde						Båtnadsvärde		
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		före företaget			efter företaget					
								för har	för ägofigur		för har	för ägofigur				
har	ar	har	ar	har	ar	har	ar	kr.	kr.	öre	kr.	kr.	öre	kr.	öre	%
53	63.5	35	23.0	1	39.5	7	67.5		94909	15		137595	25	42686	10	
	46.0		85.0				05.5		1347	50		1994	75	647	25	
	42.5		10.5		08.0				739	75		1157	50	417	75	
54	52.0	36	18.5	1	47.5	7	73.0		96996	40		140747	50	43751	10	
											Rotel			15.480	-	
											"					
											isbr ork			5186	50	20.666,50
														38564	60	
											bål					
											byggnadsplatsen, isbr.			6500	-	45.064,60

Gunnarsbo den 21 december 1949

A Karlsson

Gerard Karlsson

Gustav Nilsson

Kostnadsfördelningslängd

vid företagen avseende sänkning av högvattenståndet i Kärnsjön med syfte att åstadkomma överströmningsfria områden inom Håby, Svartedalens, Krokstad och Hede socknar i Göteborgs och Bohus län.

Fastighet	Ägare	Bidrag genom alottrings förmågans höjning		Bidrag av anvat slag		Summa bidrag		Andel i bidrag
		kr	öre	kr	öre	kr	öre	%
1	2	3		4		5		6
Håby socken.								
Torp Västergården 1/2	Munkedals Aktiebolag	1615	25			1615	25	2.457
-"- Östergården 2/5								
Ekenäs 1/4	-"- -"- -"-	38	50			38	50	0.059
Valeberg 1/4								
Skullevik 12	-"- -"- -"-	210	75			210	75	0.321
Havika 19	-"- -"- -"-	66	75			66	75	0.102
-"- 18	Paul Olsson Bohus	201	75			201	75	0.307
Hällungsbacka 13	Erling Liljeberg Håk.	371	50			371	50	0.565
Millingerød 1/2/3	Tekla och Tore Uppman	37	-			37	-	0.056
Rånäs 1'	Herbert och Elov Hansson	605	50			605	50	0.921
Svartedalens socken								
Mogärde 12	Folke Karlsson Håk.	254	75			254	75	0.388
-"- 13	-"- -"- -"-	302	50			302	50	0.460
Sandvik 1'	Adolf Johansson	8	75			8	75	0.013
Skrapeland och Haga 14	Munkedals Aktiebolag	2688	-			2688	-	4.089
Svenäs 18	Harald Carlsson Håk.	336	25			336	25	0.512
-"- 17	Erika Karlsson Håk.	490	50			490	50	0.746
-"- 10	-"- -"- -"-	630	-			630	-	0.958
	Överföres	7857	75			7857	75	11.954.

1		2	3	4	5	6
		Överfört	7.857 75		7.857 75	11.954
Grinda	19	Olof Christensson ök.	557 50		557 50	0.848
— " —	av 15	— " — — " — — " —	294 50		294 50	0.448
— " —	av 15	Anders Karlsson ök. och Joh. Aug. Anderssa	232 50		232 50	0.354
— " —	16	Anders Karlsson ök. och Joh. Aug. Anderssa	407 —		407 —	0.619
Skrapeland och Haga	12	Johan Karlsson ök.	488 50		488 50	0.743
— " — " — " —	13	Oskar Johansson — " — ök.	1088 —		1088 —	1.655
Skrokstad stockar						
Elingebo	14	Oskar Johansson ök.	5043 —	5000.— *)	10043	15.279
— " —	10	— " — — " — — " — ök.	1253 —		1253 —	1.906
— " —	19	Petter Alexius Pettersson ök.	5335 75		5335 75	8.118
— " —	18	Ture Svensson ök.	1199 50		1199 50	1.825
— " —	17	— " — — " — — " —	793 50		793 50	1.207
— " —	16	Anders Hansson	590 75		590 75	0.899
— " —	15	— " — — " —	30 —		30 —	0.046
Grenarebo	14	Karl Bernhardsson	150 25		150 25	0.229
— " —	15	Gustaf Verner Norin ök.	656 25		656 25	0.998
Röstan Lilla	16	Axel och Dagny Johansson ök.	1034 25		1034 25	1.573
Storbo	329	— " — — " — — " — — " —	190 —		190 —	0.289
— " —	326	— " — — " — — " — — " —	40 —		40 —	0.061
— " —	324	— " — — " — — " — — " —	16 25		16 25	0.025
— " —	325	— " — — " — — " — — " —	47 50		47 50	0.072
— " —	323	— " — — " — — " — — " —	10 75		10 75	0.016
— " —	327	Ture Svensson ök.	233 50		233 50	0.355
— " —	328	— " — — " — — " —	300 25		300 25	0.457
		Överföres	27850 25	5000.—	32850 25	49.976

*) Värdeökning av byggnadsplats.

1		2	3		4	5		6
		Överföres	27850	25	5000	32850	–	49.976
Heede stocken								
Norp	2 11	Sure Svensson, stök.	274	75		274	75	0.418
– " –	2 10	– " – – " – " –	205	75		205	75	0.313
– " –	2 9	– " – – " – " –	36	30		36	30	0.055
– " –	2 8	– " – – " – " –	30	75		30	75	0.047
– " –	2 7	– " – – " – " –	30	50		30	50	0.046
– " –	2 6	Axel och Dagny Johansson, stök.	43	05		43	05	0.066
– " –	av 2 12	– " – – " – " –	343	–		343	–	0.522
– " –	av 2 12	Sure Svensson, stök.	211	–		211	–	0.321
– " –	1 1	Krokstads pastorat, stök. arr. Axel Johansson	397	–		397	–	0.604
Ryr	1 2	Harald Carlsson, stök.	7415	75	1500 x)	8915	75	13.564
– " –	1 3	Ragnar Zachrisson	807	50		807	50	1.228
Skogen	2 1	Gunnar Johansson, stök.	97	50		97	50	0.148
Sivik	1 2	Erik Hansson, stök.	2755	–		2755	–	4.191
– " –	1 5	Oskar Hanssons dödsbo, stök.	1851	75		1851	75	2.817
– " –	1 6	– " – – " – – " –	336	25		336	25	0.512
– " –	1 7	– " – – " – – " –	647	25		647	25	0.985
Stan	1 2	Oskar Nilsson, stök.	417	75		417	75	0.636
		Örebiljälvens flottningsförening för område i flottningshänseende (enligt stadgarna)			15480	15480	–	23.551
x) Värdeökning av byggnadsplats.		Summa	43751	10	21980	65731	10	100.000

Elingebo den 25 april 1951.

Karlsson Gustav Ahlin Arvid Hansson

Förslag till utlåtande

i fråga om sänkning av högvattenstånden i K ä r n s j ö n med syfte att från översvämning befria mark hörande till fastigheter utmed sjön och dess tillflöden inom Håby, Svartebergs, Krokstads och Hede socknar i Göteborgs och Bohus län.

L ä g e : Kärnsjön är belägen inom Örekilsälvens nederbördsområde med beteckningen 110 och sektionen 2, huvudälven. Med sin sydligaste ända ligger sjön ungefär 8 kilometer från älvens mynning i saltsjön.

D a m m b y g g n a d e r och a v b ö r d n i n g : Omkring 600 meter från platsen för sjöns utflöde finnes i älven en dammbyggnad, medelst vilken en viss reglering av vattnet i sjön kan äga rum. Vid tillfällen då det tillströmmande vattnet icke kan helt avbördas genom utskoven i dammen stiger vattnet över denna och jämväl i sjön till förfång för ~~kex~~ utmed sjön och älven samt vid dessas tillflöden belägen låglänt mark.

En sänkning av de besvärande vattenstånden skulle nödvändiggöra en ändring av förenämnda dammbyggnad, benämnd Hålldammen, med ökad och effektiv avbördning till följd eller ock dess totala utrivning samt, eftersom med byggnaden äro förenade vissa regleringsmöjligheter, dess ersättning med en ny damm, medelst vilken jämte bevarandet av de till den äldre dammen knutna möjligheterna till hushållning med vattnet åstundad sänkning av de höga vattenstånden kunde åvägabringas.

(Myrahedal AB)

Sedan genom dammägarens försorg på 1930-talet vidtagna utredningar

givit till resultat att skillnaden i kostnad för ändring av hålldammen och för uppförandet av ny damm icke vore så väsentlig att kostnaden kunde bliva avgörande vid valet av projekt, har efter närmare överväganden alternativet med ny regleringsdamm funnits böra hava företräde. Lämpligaste platsen för denna byggnad är terrängen c:a 90 meter nedströms den befintliga dammen befunnen utgöra och avses dammbyggnaden så gestaltad att vid normal högvattenföring vattenståndet vid platsen för den gamla dammen kan hållas vid denna damms krön, d.v.s. vid nivån + 49,10 m, i det för anläggningen tillämpade höjdsystemet, i vilket högsta punkten inom en rund ring, inhuggen i berg å västra stranden vid Hålldammen, 2 meter sydväst om gångbanans nedströmshörn, innehar höjden + 50,97 m..

Mot det i ärendet företedda förslaget till ny dammbyggnad synes fog för erinran icke föreligga. Enligt de i samband med förslagets uppgörande verkställda beräkningarna skulle den normala högvattenmängden utgöra 80 kubm/sek. och den exeptionella 130 kubm./sek. Dessa uppgifter stämma ganska nära överens med dem som kunna hämtas från mätningar vid den ett par kilometer nedströms dammläget belägna pegelstationen under ett 20-tal år. De uppgivna vattenmängderna svara mot 110 respektive 180 lit./sek. avrinning från varje kvadratkilometer i medeltal av det 720 km^2. omfattande nederbördsområdet. Beräkningarna i övrigt visa att avbördningen genom dammen av förenämnda vattenmängder skulle kunna försiggå på en sådan nivå att vattenståndet i Kärnsjön sänktes vid normala flöden från nuvarande höjden + 50,53 m. till + 49,33 m., d.v.s. med 1,20 meter och vid högsta flö -

den från + 51,15 m. till + 49,70 m. eller med 1,45 meter.

Vid det i slutet av oktober månad 1949 inträffade flödet, vilket varit det största under den tid mätningar ägt rum vid den ovan nämnda stationen, och som alltså kan betecknas såsom särskilt stort, framrann dock en vattenmängd som med något mer än en fjärdedel av den ovan såsom exeptionell angivna överskred denna.

Kostnaden för den nya dammens uppförande vart år 1935 beräknad till 25000 kronor. På grund av stegrade såväl arbets- som materialpriser kan dammbyggnaden, under förutsättning att, såsom skett beträffande andra av företaget berörda, ekonomiska frågor, 1949-1950 års pris- och värdenivå läggas till grund för beräkningarna, antagas kräva en kostnad dubbelt så stor som den ursprungligt beräknade, nämligen 50000 kronor. Utrivningen av den befintliga dammen räknas draga en kostnad av 2500 kronor.

Jordsbruksområden: Enligt slutlig dom - 9 maj 1870 - i mål angående ändring av hålldammen skulle skyldighet att öppna dammens luckor föreligga då vattnet överskrede dammens krön, vilken bestämmelse må anses innebära att vattnet finge stiga till dammkrönet innan skyldigheten att öppna inträdde. Eftersom några andra stadganden om vattnets framsläppande eller om vattenhushållningen icke inrymmas i dommen kan rätt till vattnets innehållande upptill dammkrönets nivå antagas förbunden med dammens användning.

Enär någon ändring av den sålunda till hålldammen knutna dämningsrätten icke avses åstadkommen med den dammbyggnad, om vars uppförande nu är fråga, så kan det vattenstånd som under förutsättning av medelvattenfö-

ring i vattendragen inträder i sjön och dess tillflöden vid ett vattenstånd invid hålldammen lika med dettas krön, ligga till grund för upp - skattningen av de i sin alstringskraft och sitt fulla utnyttjande av översvämsvattnet hämmade områdena. Det ur denna uppskattning härledda värdet måste så undergå en av flödenas storlek och varaktighet betingad reduktion. Ursprungsvärdet, på vilket uppskattningen i första hand bygger, är det värde som marken äger med hänsyn till beskaffanhet och läge samt till frånvaron av vattenskadande faktorer.

Det värde, som deducerats fram i ovan nämnd ordning, må antagas utgöra ett någorlunda adekvat uttryck för markens värde under nu rådande förhållanden. För beräknande av värdet efter hägvattenståndens avsänkning måste en reduktionsprocedur i likhet med den ovan relaterade vidtagas i avseende till särdeles lågt belägna fält, vilka även efter sänkningen icke helt undslippa inverkan av kommande flöden.

Resultatet av markuppskattningen och värdeberäkningen enligt ovan anförda normer är infört i en detta utlåtande bifogad längd, vilken jämte beskrivning och arealuppgift upptager markens värde före och efter företaget samt skillnaden mellan dessa värden, benämnd båtnadsvärde. För varje fastighet äro dessa värden hopförda i ett sammandrag, utvisande en totalbåtnad genom företaget för den i alstringshänseende berörda marken av 43751:10 kronor.

B y g g n a d s p l a t s e r : Enär de områden, vilka tjäna till byggnadsplatser å fastigheterna Elingebo 1^4 och Ryr 1^2, vid tillfällen då

flöden uppträda i älven jämväl äro besvärade av vatten till förfång för såväl byggnader som i dessa förvarad gröda, skulle den vattensänkning som åsyftas bliva till nytta för fastigheterna även så till vida att olägenheterna med områdenas utnyttjande för avsett ändamål bleve undanröjda, en påföljd som åt dessa områden måste förläna ett ökat värde, synnerligast som andra områden, lämpliga att bygga på, icke stå till buds inom fastigheterna i fråga.

Skulle en sänkning av flödesvattnet icke komma till stånd måste inom en nära framtid de för vattenskada utsatta byggnaderna undergå ombyggnad helt eller delvis, varvid grundens beskaffenhet och dess nivå i förhållande till de besvärande vattenstånden äro avgörande faktorer för ett med bestående verkan företaget återuppförande. För att säkerställa denna verkan måste alltså en betryggande grundläggning till vattenfri höjd äga rum. Den minskning i grundläggningskostnaderna en vattensänkning i planerad omfattning har med sig bör kunna utgöra en mätare på den värdeökning marken, på vilken byggnaderna vila, röner genom sänkningsföretagets realiserande.

För marken till Elingebo 1^4 är denna värdeökning beräknad till 5000 kronor och för marken till Ryrl^2 till 1500 kronor, vilka belopp alltså utgöra värdet av den båtnad, som genom företaget tillskyndas dessa fastigheter i avseende till förbättrade byggnadsmöjligheter.

F l o t t l e d : Vid det förhållandet att flottningen i den i Örekilsälven inrättade allmänna flottleden är förknippad med betydande svårigheter i den del av leden, som sträcker sig över Kärnsjön och till denna närmast

anslutande delar av älven på grund av de tidvis uppträdande höga vattenstånden har Örekilsälvens flottningsförening genom dess ombud vid syneförrättningen utfäst sig att deltaga i sänkningskostnaderna i förhållande till förmånen av sänkningen för flottledens framtida användning, vilken förmån av föreningen slutligen skattats till ett värde av 774 kronor årligen.

Skäl till erinran vare sig mot utfästelsen att deltaga eller mot grunden för deltagandet kan icke anses föreligga. Det belopp, i mån av vilket deltagandet i sänkningsföretaget för flottledens vidkommande räknats med skola ske, må/vara/ det i enlighet med föreningens antagande efter en såsom skälig ansedd räntefot av 5% kapitaliserade årsvärdet av sänkningsförmånen, d.v.s. 15480 kronor.

V ä g : I frågan om sjösänkningens betydelse för den i närheten av älven över ägor till Klingebo ledande allmänna vägen har från sänkningsintresserat håll framhållits att de tidtals förekommande översvämningarna och i synnerhet de vid isgång uppträdande havt och måste hava ett menligt inflytande och förorsaka ett renhållnings- och underhållsarbete utöver det ordinära samt att olägenheterna av vattenflödena för vägens vidkommande måste inom en snar framtid leda till en såsom nödvändig betraktad höjning av vägbanan, därest en avsänkning av de besvärande vattenstånden icke företoges.

Av skriftväxlingen med vederbörande vägförvaltning kan inhämtas att viss utredning i nämnda hänseenden/ägt rum med/ resultat att vägförvaltningen

för sin del icke funnit skäl föreligga för något som helst vare sig deltagande i eller bidrag till kostnaderna för det planerade sänkningsföretaget från vägväsendets sida, trots att planer på höjning av vägen på vattenbesvärade sträckor varit å bane och även förslag till vägbanehöjning uppgjorts.

Fastän ett genomförande av sänkningsföretaget påtagligen komme att onödiggöra en sålunda beramad väghöjning och leda till minskade kostnader i vägförbättringshänseende, lär denna omständighet icke vara av beskaffenhet att medföra förpliktelse att taga del i företaget eller gälda gottgörelse för vunnen förmån i nämnda avseende.

Vad underhållet av vägen i befintligt skick vidkommer har vägförvaltningen sagt sig icke kunna finna belägg för riktigheten av påståendet att detta underhåll på grund av vattenbesväret krävt kostnader vida utöver dem för väghållningen ordinära. Ur räkenskaperna över utgifter för underhållet av den väg -Svarteborg- Hällungstad -, om vilken är fråga, har icke kunnat utrönas huru mycket av dessa utgifter som belöpt på den för översvämning utsatta sträcken å ägor till Elingebo. Den kontakt med personer, vilka havt med arbetena för underhåll och reparationer av vägen i fråga, att skaffa som för den skull sökts, har resulterat i vissa uppgifter beträffande skador och kostnader i samband med översvämningar vid tillfällen då vattenbesväret varit som störst. Enär dessa uppgifter härstamma från person med 20-årig anställning i det vägdistrikt, till vilket vägen i fråga hört, samt utvisa vad beträffar de större beloppen så minutiösa tal att dessa måste antagas

komna från förda anteckningar, synas de vara av så tillförlitlig art att de kunna anses vara något så när riktiga uttryck för de utgifter, som varit förbundna med vägunderhållet vid de angivna tillfällena.

Av uppgifterna inhämtas att iståndsättandet av den av vatten och is påverkade sträckan genom Elingebo skulle hava krävt kostnader under år 1927 med 400 kronor, under år 1935 med 1174 kronor, under år 1938 med 1530 kronor samt under år 1943 med 300 kronor.

Av vägförvaltningen lämnade besked om vad som företagits i anledning av vattenbesväret åren 1944 och 1949 leder till den uppfattningen att arbetena i fråga avsett att tjäna väghållningen och förty äro att likställa med dem av ovan anmärkt natur. Under år 1944 skulle nämnda arbeten hava dragit en kostnad av 100 kronor och år 1949 ävenledes 100 kronor.

Eftersom priserna på såväl arbetskraft som material då och då undergått förändring i stigande riktning alltsedan vägens tillkomst, måste kostnaden för de under ovan angivna åren utförda arbetena bliva icke oväsentligt högre, därest utförandet komme till stånd i nuvarande tid. Med ledning av uppgifter om enhetspriser vid vägarbeten under de för särskilt svåra vattenflöden utmärkta, ovan angivna åren låta sig för dessa år antecknade kostnader omräknas till 1949-1950 års prisläge,-vilket ansetts böra vara normerande för beräkningar av kostnader och värden rörande företaget,- med resultat att vid sagda tidpunkt kostnaderna för arbetena i fråga skulle hava uppgått till 6700 kronor i jämnat tal. Fördelat på de 25 år vägen ägt bestånd skulle den genomsnittliga årskostnaden hava utgjort 268

kronor, vilket belopp har sin motsvarighet i ett kapital, stort 5300 kronor, i rundat tal. med 5 % förräntning.

Därest någon sänkning av de höga vattenstånden icke skulle komma till stånd, kan antagas att vattenbesväret kommer att bestå i minst lika stor omfattning som hittills. Det finns därför anledning räkna med att vägens vidmakthållande kommer att kräva minst lika mycket arbete framdeles som tidigare. Och då någon nedgång på priser för arbete och material knappast kan väntas, så synas de priser, vilka varit gällande under 1949 och 1950, vara de lägsta, med vilka kan räknas i förevarande fall.

Förutom vid ovan omförmälta, vid högsta vattenföring och stundom samtidig isgång inträdande väghållningsbesvär lär underhållet av sträckor, vilka om än ej i samma omfattning som vid förut anmärkta tillfällen dock emellanåt dränkas av vatten, tarva arbete utöver det som erfordras för icke översvämmade delar av vägen. För väg av beskaffenhet som den här ifrågakommande kan den årliga underhållskostnaden för delar, vilka ej påverkas av vatten, antagas i genomsnitt uppgå till 1:50 kronor per sträckmeter. Belägges vägen med vatten en gång om året kan räknas med att underhållet ökas med ungefär en fjärdedel av nämnda belopp.

Med tillgängliga uppgifter om vattenföringen i Örekilsälven de senaste 20 åren till ledning kan beräknas att vatten stått över vägen i dess led genom Elingebo vid minst 10 olika tillfällen, svarande mot uppträdandet av ett dylikt tillstånd en gång vartannat år. Men då det kan antagas att de

med underhållet förbundna kostnaderna de svåra flödesåren 1935, 1938 och 1943 jämväl inrymt utgifter för sådana arbeten, vilka i detta sammanhang åsyfta vid ordinära översvämningar förekommande, så skulle de 10 st. tillfällena under 20 år inskränka sig till 7 st, under 17 år och tillskottsunderhållet alltså draga en kostnad av $\frac{7}{17} \times \frac{1{:}50}{4}$ d.v.s. 0,15 kr. per meter. Emellertid ligger vid pass hälften av den översvämmade vägsträckan något lägre än den andra hälften och är förty icke i samma grad utsatt för vattenpåverkan, varför det kan räknas med att det ökade underhållet av denna sträcka icke kräver mera än en tredjedel av det för den djupare belägna d.. v.s. 0,05 kr. per meter. Då sträckan i sin helhet är ungefär 550 meter lång skulle alltså den årliga merkostnaden för underhållet av denna sträcka komma att utgöra $\frac{0{,}15 + 0{,}05}{2} \times 550 = 55$ kronor, mot vilket belopp svarar ett kapital av 1100 kronor, om förut antagen räntefot lägges till grund för kapitaliseringen.

Det på grund av översvämningar utökade vägunderhållet har alltså beräknats erfordra en kostnad svarande mot avkastningen av ett kapital, stort 5300 + 1100 = 6400 kronor. Enär något vattenbesvär för vägsträckan i fråga icke är att befara efter genomfört sänkningsföretag upphör med detta behovet av särskilt underhåll. Vid sådant förhållande kan den förmån företaget bereder för vägens vidkommande skattas till ett värde svarande mot nämnda belopp.

F i s k e : Genom sänkningen komma vissa låglänta områden, vilka tjäna gäddorna till lekplats, att barläggas, varigenom minskning i avkastningen

från gäddfisket väntas uppstå, vilken minkning av vederbörande fiskeritjänsteman slutligen uppskattats till ett kapitalvärde av 4200 kronor. Denna uppskattning har grundats på det normala högvattenståndet under april månad, då den huvudsakliga gäddleken äger rum. Eftersom denna lek även försiggår under mars och maj månader, om än i mindre omfattning, har en uträkning av minskningen med medeltalet av högvattenstånden under mars - maj månader till grund utförts med resultat att skadan på fisket under nämnda förutsättning skattats till ett värde av 2200 kronor. Utredningsmannen har emellertid förklarat att en-ligt hans mening det är riktigast att lägga högvattenståndet under april månad till grund för beräkning av skadans storlek, och då det kan antagas att hänsynen till vattenstånden i mars och maj icke skulle leda till någon betydande minskning av det allenast med hänsyn till aprilvattenståndet beräknade skadebeloppet, synes detta belopp - 4200 kronor - kunna godtagas såsom mätare på värdet av den skada, som tillfogas fisket i sjön genom sänkningen av dennas högvattenstånd.

Över den nya dammbyggnadens inverkan på fiskens framkomst har fiskeriintendenten även avgivit yttrande, ur vilket inhämtas att byggnaden i fråga komme att utgöra hinder för ålynglets uppvandring, så vida icke särskilda åtgärder, om vilka nedan avhandlas, vidtoges för att möjliggöra ynglets passage över anläggningen.

På förekommen anledning har ock frågan om åtgärder för laxens uppvandring varit föremål för yttrande med resultat att dylika åtgärder, på skäl som anförts, icke ansetts påkallade. Att vidtaga åtgärder i bemälda

avseende kan förty icke betraktas såsom nödigt.

N y t t a och s k a d a : Av den sålunda vidtagna utredningen framgår att genom företagets utförande i planerad omfattning vinnes båtnad, utgörande: jordförbättring till ett skattat värde av ..... 43'751:10 kronor,

värdeökning av byggnadsplatser med ..... 6'500:- -"- ,

förmån genom förbättrade flottningsmöjligheter.. 15'480:- -"-

summa båtnadsvärde... 65'731:10 kronor,

samt att kostnaden för företaget, vilket allenast innefattar byggandet av ny damm och rivning av gammal, beräknats till ..... 52'500:- kronor.

Någan annan skada av företaget än den på fisket lär icke uppstå i avseende till förhållandena vid sjön och dess tillflöden. I fråga om sänkningens inverkan på förhållandena nedströms sjön kan, under förutsättning att framsläppandet av vattnet genom den nya dammbyggnaden sker på sätt att högvattenföringen i älven icke blir större än den hittills förekommande, något menligt inflytande av sänkningen på nämnda förhållanden näppeligen vara att befara.

Skadan av sänkningsåtgärden skulle alltså kunna inskränka sig till den på fisket i sjön uppkommande, vilken skada uppskattats till ett värde av 4'200:- kronor.

Hur stor del av denna skada som belöper på sökandenas och huru mycket på annans egendom låter sig svårligen beräknas, och synes en utred -

ning i detta hänseende ej heller vara påkallad. Betraktas skadan såsom helt fallande på annans egendom än sökandenas täckes den av skillnaden mellan båtnad och kostnad. Ses den åter såsom drabbande enbart sökandenas egendom och inräknas i kostnaden, överstiger även i detta fall skillnaden mellan båtnaden och den sålunda tillökade kostnaden värdet på skadan.

T i l l å t l i g h e t : Vid detta förhållande är företaget påtagligen av den art att det uppfyller stadgat villkor för tillåtlighet och att något hinder mot dess genomförande icke kan anses föreligga.

D e l t a g a n d e : Av den ovan anförda båtnaden faller mer än hälften på egendom tillhörig sökandena, vid vilket förhållande jämväl de som icke sökt företaget, men för vilkas egendom dess genomförande medför båtnad, äro pliktige taga del i kostnaderna för företaget. Enär Örekilsälvens flottningsförening utfäst deltagande för den förmån företaget medför i avseende till flottledens framtida användning, må samma skyldighet beträffande deltagandet, som enligt ovan åvilar dem, vilka för sin egendom hämta båtnad genom företaget, jämväl tillkomma flottningsföreningen, vilken alltså är att anse såsom delägare i sänkningssamfälligheten.

I fråga om den allmänna vägens förhållande till företaget är det belopp : 6'400:- kronor, som enligt ovan anförd utredning beräknats svara mot minskning i kostnad för underhållet av vägen, att betrakta såsom gottgörelse att gäldas för den underlättnad i väghållningsbesväret företaget innebär men medför icke delägarskap i samfälligheten.

Enär sådana omständigheter icke föreligga, om vilka förmäles i 7 kap. 24 - 26 § § vattenlagen, äro delägarne jämlikt 7:23 samma lag pliktige att med den begränsning, varom stadgas i 7:27, taga del i kostnaderna för företaget i mån av värdet å båtnaden såsom detta blivit beräknat, beträffande i alstringshänseende berörd mark i ovan anmärkt värderings - längd och angående vattenbesvärade byggnadsplatser i detta utlåtande.

För Örekilsälvens flottningsförening såsom tillträdande delägare sker deltagandet i enlighet med därom gjord utfästelse i förhållande till värdet å förmånen för flottleden, sådant detta värde här upptagits.

I upprättad kostnadsfördelningslängd äro samtlige dessa värden införda och anparten i kostnaderna enligt ovan givna regler jämväl uttryckt medelst procenttal.

A v g i f t e r : Avgift, varom stadgas i 11 kap. 95 § vattenlagen, skall erläggas med en och femtio för tusen av båtnaden genom företaget, det vill säga med nittioåtta kronor och sextio öre - 98:6o - , vilket belopp skall, så snart beslut om företaget vunnit laga kraft, inbetalas till Konungens Befallningshavande i Göteborgs och Bohus län.

Enär den nya dammbyggnaden, vars uppförande närmast är att likställa med en ombyggnad av den gamla dammen, efter inrättandet av ålyngelledare, varom nedan stadgas, icke kan antagas medföra väsentligt större skada å fisket än den äldre dammen orsakat, synes skäl icke föreligga till erläggande av avgift till befrämjande av fisket inom landet.

Ej heller kan företaget anses vara av beskaffenhet att stadgande-

na i 4 kap. vattenlagen äga tillämpning därå.

E r s ä t t n i n g : Enligt vad ovan under rubriken "Fiske" anförts har sänkningen av högvattenstånden räknats medföra viss minskning i avkastningen från sjön. För denna verkan hava emellertid inga anspråk ställts på företaget, vilket må anses innebära att någon ersättning icke ifrågasättes för nämnda minskning, den där väntas i icke oväsentlig mån förtagen genom de förlorade lekplatsernas ersättande med andra. Vid detta förhållande synes skäl till utgivande av ersättning i förevarande hänseende icke föreliggа. Andra omständigheter i samband med sänkningsåtgärderna av beskaffenhet att påkalla ersättning givas icke.

S y n e f ö r r ä t t n i n g : Kostnaden för syneförrättningen gäldas av delägarne i förhållande till deras anpsrt i kostnaderna för företaget men föskjutes, om så erfordras, av sökandena till detta.

B e s t ä m m e l s e r i fråga om företaget:

Den för vattenavsänkningen nödiga dammbyggnaden uppföres i älven ungefär 90 meter nedströms platsen för den befintliga hålldammen med fäste å fastigheterna Torp 1[1] och Torp 2[1] å ena sidan om älven och å Ekenäs 1[1] och Valeberg 1[1] å andra sidan samt i överensstämmelse med det år 1935 upprättade och vid syneförrättningen framlagda förslaget.

Den befintliga dammbyggnaden utrives på sätt att någon inskränkning i älvens naturliga, före dammens tillkomst innehavda sektion å platsen för byggnaden i fråga icke kvarstår.

Handhavandet av vattenframsläppningen vid den uppförda dammen må i likhet med vad som skett vid den äldre dammen tillkomma byggnadens ägare, vilken har att med de möjligheter utskoven i dammen erbjuda så sköta framsläppandet att vid platsen för den nuvarande dammen vattnet icke stiger över höjden + 49,10 m. i det för planen använda höjdsystemet samt att så vitt möjligt vid stigande flod börja utsläppningen så tidigt att fara för större vattenföring i älven nedströms den nya dammen än den, som förekommit tiden före dennas uppförande, icke uppstår.

Genom dammägarens försorg bör ock, innan anläggningen tages i anspråk, i berg invid platsen för den gamla dammen och på lätt skönjbart ställe inhuggas vattenmärke, utvisande höjden + 49,10 m.

Enär flottning genom den nya dammen synes kunna ske under betingelser, likartade med dem vid den gamla och då några regler utöver dem som tillämpats vid denna damm icke ifrågasatts, må dessa regler även gälla för flottningens bedrivande vid den nya dammen och ytterligare bestämmelser icke vara påkallade i annan mån än, för det fall flottning skulle försiggå under tiden för dammbyggnadens uppförande, att sådana anordningar vidtagas att flottgodset kan obehindrat komma fram.

Arbetena för den nya dammens uppförande och den gamlas utrivande må enligt åtagande av ägaren till de fastigheter, å vilka arbetena avses bedrivna, ske genom denne ägares försorg.

Av samma ägare utgöres ock enligt utfästelse underhållet av

den uppförda dammen i likhet med vad som varit fallet med underhållet av den äldre dammen samt enligt avgiven förklaring utan anspråk på övrige deltagare i företaget.

Därest under tid för behövlig reparation av den dammbyggnad, om vars uppförande är fråga, skulle, såsom ägaren till byggnaden förmenat, erfordras anordning för vattnets innehållande, må dylik inrättning komma till stånd under förutsättning att någon inskränkning i vattendragets sektion ej äger rum samt att med innehållandet icke överskrides vad i fråga om vattenstånd föreskrivits i samband med skötseln av vattenframsläppningen vid dammen.

I enlighet med vad i yttrandet från fiskeriintendenten hemställts vare dammägaren pliktig att under de förutsättningar, som angivas i yttrandet, i dammen inrätta ålyngelledare, underhålla denna samt under tiden 1 maj - 30 september tillsläppa den vattenmängd, som erfordras för ynglets framkomst till och uppkomst genom ledaren ävensom att beträffande förslag till och plats för ledaren iakttaga vad i samma yttrande kommit till uttryck.

Arbetena med företagets genomförande må begynna när meddelat utlåtande i ärendet vunnit laga kraft samt böra vara bragta till slut senast ~~xxx~~ fem år efter nämnda tidpunkt.

När arbetena fullbordats bör besiktning av dem verkställas av inom länet tjänstgörande lantbruksingeniör, vilken ock har att besiktiga till anbringning föreskrivet vattenmärke.

Företaget må benämnas: "Kärnsjöns sänkningföretag av år 1950".

Äganderätten till den nya dammen må i likhet med vad som är förhållandet med den befintliga böra tillkomma ägaren till de fastigheter, å vilka dammen avses uppförd.

Den med den nuvarande dammen förenade rätten att hålla ett vattenstånd i Kärnsjön, som svarar mot en vattennivå vid dammen lika med dennas krönhöjd + 49,10 m., anses icke böra påverkas av den omständigheten att utövandet av dämningen i fråga sker vid den nya dammen.

Vidkommande frågan om det i ansökningen förbehållna tillerkännandet av rätt till framtida utnyttjande av vattnet i sjön på sätt angivits lär denna fråga, även om såsom skett sänkningsintressenterna förklarat sig icke hava något att erinra mot förvärvandet av den åsyftade rätten, kunna avgöras först efter prövning i stadgad ordning.

Elingebo den 25 april 1951.

C Karlsson, Gustav Nilsson, Knut Hansson

Kungörelse.

I fråga om det företag, med vilket avses att möjliggöra sänkning av högvattenstånden i Kärnsjön i syfte att från översvämning befria mark hörande till fastigheter inom Håby, Svarteborgs, Krokstads och Hede socknar, hålles förslåg till utlåtande i ärendet med övrige handlingar jämte ritningar för granskning tillgängliga hos lantbrukareh P.A.Pettersson i Elingebo, Krokstads socken.

Vill någon, vars rätt kan vara beroende av företaget, göra invändning mot förlslaget till utlåtande, äge han inom trettio dagar från den dag, då denna kungörelse varit införd i tidning - Bohusläningen och Bohusposten - till förrättningsmannen, f.lantbruksingeniören C.B.Carlson, Anneholmsgatan 1, Göteborg, ingiva eller i betalt brev med posten insända sina erinringar.

Göteborg den 2 maj 1951.

Förrättningsmannen.

Kungörelsen införd i tidningarna Bohusläningen och Bohusposten den 5 maj 1951 betygar:

C.B.Carlson

FISKERIINTENDENTEN
I
ÖVRE SÖDRA DISTRIKTET
KARLSTAD

TEL. 13554

F.d. Lantbruksingenjören
Herr C.B. Carlson
Göteborg.

Med anledning av det översända förslaget till utlåtande rörande sänkning av högvattenstånden i Kärnsjön, Göteborgs och Bohus län, samt skrivelsen den 31 maj 1951, får jag meddela att ur allmän fiskerisynpunkt intet finnes att erinra emot förslaget.

På grund av tjänsteresor har tyvärr detta meddelande ej kunnat lämnas inom tiden för erinringars avgivande.

Karlstad den 5 juni 1951.

Nils Törnquist

/Nils Törnquist/.

Till

Vägförvaltningen i Göteborgs och Bohus län.

Med översändande av 8 blad ritningar rörande företaget: sänkning av högvattenståndet i Kärnsjön inom Håby, Svarteborgs och Hede socknar anhålles om besked huruvida det i avseende till allmän väg är ur teknisk synpunkt något att erinra gent emot de arbeten som avses komma till utförande i enlighet med det företedda projektet.

I tidigare avlåtna skrivelser i sänkningsärendet hava uppgifter lämnats beträffande sänkningens innebörd och om förhållandet mellan det i ärendet använda höjdsystemet och Rikets allmänna kartverks.

Beskedet i fråga förväntas tillika med ritningarna senast vid innevarande månads utgång. Därest inom denna tid icke inkommit någon erinran i angivet avseende eller något meddelande om önskvärdheten av utsträckt tid för ärendets behandling kommer förrättningen rörande företaget att omedelbart därefter upptagas till slutlig handläggning.

Göteborg den 12 juni 1951.

O. Hårborg.

VÄGFÖRVALTNINGEN
I
GÖTEBORGS OCH BOHUS LÄN

234.

Dnr 3235-185b/1951.

Till

f.d. Lantbruksingenjören i Göteborgs och Bohus län
samt Älvsborgs läns norra del, C.B. Carlson,
Anneholmsgatan 1
G ö t e b o r g

Ang. Kärnsjöns reglering och sänkning.

Med dagens post har vägförvaltningen emottagit Eder skrivelse av den 12 dennes vari begäres vägförvaltningens yttrande före den 30 juni 1951 i rubr. ärende.

Denna tid på året är vägförvaltningen starkt belastad med avslutande av räkenskaper för budgetåret 1950/1951, utredningar för anslagsfördelningar och yttrande, jämte domstolssammanträden vid såväl vattendomstol som ägodelningsrätter och dessutom pågår mycket brådskande utredningar över arbeten för avhjälpande av årets tjälskador frånsett de rent normala arbetena, vilka denna tid på året alltid äro ytterligt starkt forcerade.

Med åberopande härav och med hänsyn till att midsommarhelgen även inträffar under denna tid meddelar vägförvaltningen härmed att vägförvaltningen icke anser sig kunna medhinna avgivandet av begärt yttrande inom den angivna tiden utan anhåller få tiden förlängd till den 15 juli 1951.

Göteborg den 14 juni 1951.
VÄGFÖRVALTNINGEN I GÖTEBORGS OCH BOHUS LÄN

Ernst G. Millèn

VÄGFÖRVALTNINGEN
I
GÖTEBORGS OCH BOHUS LÄN

235

Dnr 3235-185b/1951.

Till

F.d. Lantbruksingenjören i Göteborgs och Bohus län
samt Älvsborgs läns norra del,
Anneholmsgatan 1,
Göteborg.

Angående: Sänkning av Kärnsjöns högvattenyta, Tunge och Sörbygdens härader, Göteborgs och Bohus län.

Med skrivelse den 12 juni 1951 har Ni till vägförvaltningen i Göteborgs och Bohus län översänt 8 blad ritningar rörande sänkning av högvattenståndet i Kärnsjön inom Håby, Svarteborgs och Hede socknar med begäran om besked, huruvida det i avseende till allmän väg är ur teknisk synpunkt något att erinra gentemot de arbeten, som avses komma till utförande i enlighet med det företedda projektet eller ej.

De översända ritningarna visa ett av Aktiebolaget Vattenbyggnadsbyrån den 19 december 1935 uppgjort förslag till reglering av Kärnsjön genom uppförandet av regleringsdamm vid Torp, beläget vid Kärnsjöns utlopp, och utgöres av:

Pl 1. Längdprofil och plan,

Pl 2. Sektioner,

Pl. 3. Ny regleringsdamm vid Kärnsjön av Munkedals Bruks

ritning Nr. 1222 a av den 20 september 1935 och benämnd:

"Plan och sektioner vid Hålldammen å Torp"

samt av lantbruksingenjör C.B. Carlsson år 1933 upprättade:

"Nivåkarta i 2 blad över mark utmed Kärnsjön och Örekilsälven inom Håby, Svarteborgs, Krokstads och Hede socknar, Göteborgs och Bohus län" och

"Sektionsritningar i 2 blad över Örekilsälven i dess lopp uppströms utflödet i Kärnsjön."

Av allt att döma torde sänkningsföretaget i viss mån vara sammankopplat med förslag till uppförandet av vattenkraftverk vid Torp, vilket gör att eventuella tappningsbestämmelser och blivande lågvattenytor i Kärnsjön kunna få ett visst inflytande på den allmänna vägens n:r 930 Svarteborg - Hällungstad stabilitet utefter Kärnsjön. Då någon beskrivning till kraftverksföretaget eller sänkningsföretaget ej var vidfogad de överlämnade ritningarna och ej heller diagram utvisande rådande och blivande vattenstånd samt deras varaktighet, förmodar vägförvaltningen att sådana åtgärder ingå i regleringsföretaget att vägens stabilitet ej störes vid de lägre vattenstånden i Kärnsjön genom regleringen.

Under hänvisning till sina skrivelser i ärendet av den 20 maj 1950, den 16 augusti 1950 och den 18 december 1950 och till förestående meddelar vägförvaltningen, att mot den föreslagna regleringen av Kärnsjön är från vägförvaltningens sida intet att erinra ur teknisk synpunkt, därest sådana anordningar av regleringsföretaget vidtages, att allmänna vägens stabilitet ej rubbas vid de lägre och lägsta vattenstånden i sjön.

Då vägförvaltningen [av regleringsföretaget] med avseende på nuvarande vägens underhåll eller bevarande ej har någon som helst nytta ur vare

237

sig teknisk eller ekonomisk synpunkt, vilket tydligt framgår av vägförvaltningens tre förutnämnda skrivelser till Eder, bestrider vägförvaltningen varje eventuellt åläggande att deltaga i kostnaden för sänkningsföretagets genomförande och framtida underhåll och anhåller bliva meddelad när ärendet slutförts och beslutet eventuellt överlämnats till Västerbygdens Vattendomstols prövning.

Göteborg den 14 juli 1951.

Vägförvaltningen i Göteborgs och Bohus län

Ernst J. Millén

Kungörelse.

Syneförrättningen rörande frågan om sänkning av högvattenstånden i Kärnsjön med syfte att från översvämning befria mark till fastigheter inom Håby, Svarteborgs, Krokstads och Hede socknar handlägges ytterligare vid sammanträde i Gunnarsbo småskolelokal i Krokstads socken torsdagen den 9 augusti 1951 kl. 10,30 f.m., då slutligt utlåtande i ärendet avses meddelat. Göteborg den 18 juli 1951.

Förrättningsmannen

Kungörelsen utsänd till pastorsämbetena i Foss, Håby, Svarteborgs Krokstads och Hede församlingar den 18 juli samt införd i tidningen Bohusläningen den 24 juli och i tidningen Bohusposten ävenledes den 24 juli 1951, betygar:

C H Carlson

Utlåtande

i frågan om sänkning av högvattenstånden i Kärnsjön.

Enär med företaget allenast avses att nedbringa de i vissa hänseenden besvärande högvattenstånden i sjön och någon sänkning av lågvattenstånden utöver vad under nuvarande förhållanden äger rum vare sig åsyftas eller kan väsentligen åstadkommas enbart genom den befintliga dammens ersättning/med en annan av beskaffenhet att fylla det ovan angivna syftet, om vilket förhållande sektionerna över sjöavloppet nogsamt giva besked, kan vad från vägförvaltningens sida anförts rörande verkan av företaget för allmän väg i stabilitetshänseende icke hava fog för sig och någon menlig inverkan i anmärkt avseende icke vara att befara genom de till utförande ifrågakommande och föreslagna åtgärderna.

Vad som erinrats är icke av beskaffenhet att föranleda ändring i förslaget till utlåtande, vilket alltså är att betrakta såsom giltigt utlåtande i ärendet.

Med avseende till företagets innebörd skall jämlikt stadgandet i 7:e kap. 45 § vattenlagen utlåtandet underställas vattendomstolens prövning.

Därest talan mot förrättningen finnes påkallad må denna talan föras vid Västerbygdens Vattendomstol, till vilken besvären för att komma under prövning skola vara ingivna inom sextio dagar från nedanskrivna dag och därvid vara iakttaget vad i 11:e kap. 85 § vattenlagen är stadgat i avseende till besvärs ingivande. Gunnarsbo den 9 augusti 1951.

C. Lärtorp

Gustaf Nilsson Arvid Larsson